

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୧୯
ସ ୪୭ ଖ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ସମାଜ, କଟକ । ମୂଲ୍ୟ ୨୫ ପଇସା ପ୍ରତି ସପ୍ତାହ ।

ଅଗଷ୍ଟ ୧୯୩୭ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦
ସମ୍ପାଦକ ୫ ୨

ମୌଳିକ ଉପକ୍ରମଣ ସୁନାମର ସ୍ତ୍ରୀ ଜଣେ ସୁନ୍ଦର ପୁତ୍ର । ସେ ପ୍ରକୃଷ୍ଟ ଶିକ୍ଷା ପାସ କରି ମେଡିକାଲ କଲେଜରେ ଭରଣ ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ତା' ପାଠ୍ୟକୁ ପୁଣି କଲେଜରେ ଭରଣ ହୋଇ ଏଫ. ଏ. ପାସ କଲେ । ମାତ୍ର ୪, ୫, ପାସ କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ତତ୍ପରେ କାହାଣୀ ଦେବାପାଇଁ କଲେଜକୁ ବାଦାଗ ଗଲେ । କିନ୍ତୁ କିଛି ସମୟରେ ସେ ସେ କଲେଜରେ ଚାଲିଯିବାର ସମ୍ଭାବନା ଦେଖା ଦେଖିଲେ । ଏଥିରେ କିଛି କାର୍ଯ୍ୟ ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ଏଠା ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଗୋଟିଏ ପ୍ରକଳ୍ପ ଦେଲେ । ମାତ୍ର ତତ୍ପରେ ସରକାରୀ ଯୋଗଦାନ କରିବା ପାଇଁ ନାହିଁ ।

ସମ୍ଭାବନା ଲାଭ ଅଛି କି ନାହିଁ ତାହା କିଛି ସମୟରେ ମରହଟ୍ଟା ଅମଳ ଜାଣି ଦେଲେ ଏହି କେତେ ଅପଣା ମଧ୍ୟରେ ଦଶା କଟା କରି ତୁମ ନ ଗୋର ଗଣ ସମାଜରେ କେତେ କଣ ସେଠାରେ ଥିବା ବନୋତପୁ କର୍ମରୁ ଚ୍ୟୁତ ହୋଇଥିବା ସମ୍ଭାଷଣରେ ତେଜା ଦୃଷ୍ଟି କରି ଥିଲେ । ସାହେବ ସରକାର ହୋଇ ଏକ ଦଳ ମଧ୍ୟ କରାଇ ସ୍ୱାଧୀନ ସାର ସତ ହେବୁ କାହାକୁ ଧର ନ ପାରି ମା-ଜିଷ୍ଟିକ ସାହେବଙ୍କୁ ଜଣାଇବାରେ କେତେଜଣ ପୁଲିସ ମରହଟ୍ଟା ଦିଅନ୍ତା ଅଛି । ଅନମାଜ ଦୁଅଇ ବିଭୀମାଳ ସେଠାରେ ଲାଗିଥିବା ବନୋ-

ଦପୁର ଅଟେଷ୍ଟେସନ କାର୍ଯ୍ୟ ଏ ଘଟଣାର ମୂଳ ଅଟେ ମାତ୍ର ଏ ମର୍ଦ୍ଦ-ପତ୍ନୀରେ କିଛି ଲାଭ ଦେବ ନାହିଁ ।

କାକରୁଣ୍ୟ ଓ ନିୟମ ହୋଇଥିବା କି ଚି-ରେ ଲାଗିଥିବା ଜାକଟିକଟ ଉପରେ ସେବେ ପ୍ରତ୍ୟେକ କୌଣସି ପ୍ରକାର ମୋଦର ଶ୍ରମି ଦେବକେବେ ସେ ଟିକଟ ମଧ୍ୟରୁ ପୁରୁଷ ଗଣ୍ୟ ନ ହୋଇ ଚିଠି ଦେଉଳ ଦେବ । ଟିକଟ ଉପରେ ଦାବୀରେ କଲଗାର ଟାକିବା କଣ ସରକାର ଲେଖିବାର ନିଷେଧ ନାହିଁ ଯୋଷ୍ଟିମାତ୍ରରେ କେବଳ ଏହା ହୁଏତ ଦେଇ ଅଛି । ଉପାଦ ଅନୁମାନେ ଶୁଣିବୁଁ ଯେ ମୋଦର-ଲର କୌଣସି ଡାକ୍ତରରେ ଚିଠି ଉପରେ ଲାଗିଥିବା ଜାକଟିକଟରେ ଗାର ଅବଦେଶିଲେ କେଉଁ ମାତ୍ର ଅପାୟ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା ଅନ୍ୟାୟ ଅଟେ । ସାହାର ପତ୍ନୀ ଏପରି ଦେଉଁ ଜାକ ପ୍ରତ୍ୟେକକୁ ପ୍ରତ୍ୟାକ୍ତ ଜଣାଇବାକୁ ଉଚିତ

କଲେଜକୁ ପୁଣ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଅଲଗା ଥିଲା । ଏହି କଟକ ନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନରେ ପ୍ରାୟ ମା ୩୫ ଅପାୟ ମିଳୁ ନ ଥିଲା । ଏବ ଅନ୍ୟ ସମୟରେ ଦର ଅଧିକ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଠା ଚାକିରୀମାନେ ପ୍ରକାର ପରମାଣରେ ଅଳ୍ପ କୁପୁର କରୁଅଛନ୍ତି ଏବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଥିର ଚାକିରୀମାନେ ଦେବାରୁ ଦର ପୁଲିସ ଦୋଇଅଛି ବଡ଼ ପୁରୁଷମାନଙ୍କୁ ଅଟେ । ଚାକିରୀମାନେ ସେବେ ସାର ଓ ଦେଉଳ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବେ

କେବେ ଅଧିକ ଦଲ ଲାଭ ଦେବ । ସରକାରୀ ଅଦର୍ଶ କେବେ ପ୍ରକାଶକ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି ଯେ ନାହିଁକି ଚାକିରୀ ଦେବରେ ମା ୧ ଶରେ ଏକଶତମତ୍ର ଅଳ୍ପ ଫଳଅଛି । ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ କଲେଜରେ ଭରଣ ଅଧେ ସ୍ୱାକା ଦୋଇ ନାହିଁ । ସାଧ୍ୟରେ ଜଣାପଡିଅ ଓ ଅଧିକରଣ ସଂ-ଚାରୁ ଦଲ ।

ଓଡ଼ିଆ ଓ ବଙ୍ଗଳାଦେଶରୁ ଅବଗତ ହେଲୁ ଯେ କାଲେଜର ଜଣାରେ ବନୋଦପୁ ସମାଜୀୟ ଅଟେଷ୍ଟେସନ୍ କାର୍ଯ୍ୟ ଲାଗିବାରୁ ପଞ୍ଚକଦାସ ମାମଲ ରୁକି ହୋଇ ଅଛି । କେତେ ଅପଣା ସମ୍ଭାର ପ୍ରମାଣ ମେଲେ କାହାଣୀ କିରି ଧାନ ବଳପୁର ଅଥବା ପୁଲିସ ସାହାଯ୍ୟରେ କାଟି କେଉଁ ଅଛି । ଏବଂ ପୁଲିସ ଦୁରପଣ ପୁଲିସ ସାହାଯ୍ୟ କେଲେ ମଧ୍ୟ ସାହାର ଲୋକ ଦଳ ଅଧିକ ସେ ଅଳ କାଟି କେଉଁଅଛି । ପୁଲିସ ର-ହକାରୁ ଦେବକ ଦଜା ବିଜ୍ଞାନୀ ହୋଇ ଥାରୁ ନାହିଁ । କେତେ କବଳପୁ ଲୋକ ପୁଲିସ-ର ସାହାଯ୍ୟ ନ ଲୋଡ ମାରପିଟି କରି ଧାନ କାଟି କେଉଁ ଅଛି । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରିଟ ସାହେବ ଅ-ବେଶ କରି ଅଛନ୍ତି କି ବଦାବ ଜମିର ଧାନ ପୁଲିସ ସମୟରେ କଟା ହୋଇ ମାମଲ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭଲ ଲୋକ ମାରପିଟିରେ ରହିବ । କୌଣସି ପକ୍ଷ କେଉଁ ପାରକ ନାହିଁ ।

—*—

କଲିଙ୍ଗର ଦଶେ ଦେଶୀୟ ଅଟୋରମ ମୁଗ୍ଧରେ ପାଗ ନ ଥିଲି ଗରମାସ ୧୮୨୩ରେ କଲିକତା ଦାଲହୋସିର ମାନସର କର ଟ୍ରେଭଲିନ ସାହେବର ମସଲରେ ଖଣ୍ଡେ ଭର ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଛୁଟା ହୁଅ ନି ବୃଦ୍ଧ ପରି କହୁଲେ ବି ବାବାବର ଅବେଦନ ସେ ଶୁଣିବେ ନାହିଁ । ଅ ଟାଉନ କରୁଣ ବାବୁର ବୁଝି ନ ପାରି ଅଧିକ କଲି ଅପଣା ସ୍ତାମ୍ଭରେ ବର୍ଷକୁ ବାବୁର କଲି ଅଟୋରମା ମାନେ ତାହା ମୁଗ୍ଧରେ ପାଗ ନ ଥିବା କଥା ସୁରଣ କଲେ ଦେଲେ । ବର୍ଷକୁ ବରୁ ଅଧିକା ଦେଲେ ପାଗ ଅଧିକାକୁ ପାଶୋର ସାଧୁଥିଲ । ଅଗତ୍ୟ ଅପଣା ମୋହରର ମୁଗ୍ଧର ପାଗ କଲି ଅପଣା ମୁଗ୍ଧରେ ପିଲି ଅପାଲକ ଅବକଶ ମତେ ଖୋ ପ୍ରଥମା ପୁରୁ କ ଦର ଶାସ୍ତ୍ର ଦେବାରୁ ବାବା ବୁଝାବ ଦେଲ । ବନାପାଗରେ ଅପାଲକ ଚଳୁଥିଲେ କୁପ୍ରସିଦ୍ଧ ଦେଲେ ପାଗ ବିଗିତକାର ଯୋ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦେଶରେ ଜାତିଗୁ ଉପସ୍ଥାପିତ ହୁଅଇ ଦେଉ ଅବସେଷ ଓ ସବୁକ୍ଷି ସେଗିର ପ୍ରଧାନ ପଥନ ଦୋଇ ଅଛୁ । ଏପ୍ରଧାନ ବିକାଶରୁ ଅନେକ ଅବସେଷ ଓ ସବୁକ୍ଷି ଅମଦାନୀ ଦୋଇ ଏ ଦେଶରେ ବିକସ୍ତ ହୁଅଇ ଏକ ଏହି ଦୁବ୍ୟମାନ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରଭୁର ପରିମାଣରେ ଓ ସୁଲର ଦରରେ ମନୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଲୋକେ ଅଧିକ ପୁସ୍ତକ ବିଲଭ ଦୁବ୍ୟ ଭିତ ମଧ୍ୟରେ ଶରଦ ଭଲଣି ବା ଶ ଡାହା ଦେଖିବାକୁ ବଳି ପର ସାର । ବଜାପାସିରୁ ଅବଗତ ଦେଲୁ ଦେ କଲି ଛା ବାବୁକାରି ଗୋନ ସରକାର ସନୀର ନ ୨୧ ମର କୋଷୀ ବାବୁ ଦେମଦଳୁ ମୁଖର୍ଯ୍ୟ ବିଲଭରୁ କଲ ଅପାଲ ଠିକ ବିଲଭ ଦୁବ୍ୟ ପର ସାର ସବୁକ୍ଷି ପ୍ରସ୍ତର ଏକ ଟିକରେ ବିଲଭ କର ପ୍ରତିଫଳ ପାସପଣା ଦରରେ ବିକସ୍ତ ହୁଅ ଅଛନ୍ତି । ଏହପର ଦେରେକ ଟିକ ବିଲଭ ସବୁର ମୁଲ୍ୟ ଦପଅଣା ଅଟେ । ଅର୍କ ମୁଲ୍ୟରେ ବିକସ୍ତ ଦୁବ୍ୟ ବିକସ୍ତ ଦରକ କୁ ସମର୍ଥ ଦେବା ଦେଉ ଟେମଦଳୁ ବାବୁ ସବୁ ସାଧାରଣଙ୍କ ଠାରୁ ବିଷେଷ ଛୁସାବ ପାଇବାର ଯୋଗ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଭୁବିଲି ବସନ୍ତ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କର ରୁଚି ଏପରାଦୁମାର୍ଗରେ ସାର ଏହି ଯେ ବିଲଭ ଦୁବ୍ୟ ପାଇଲେ ଦେଶ ଦୁବ୍ୟପ୍ରତି ଅପଣା ଅପ୍ପା ବିଲଣି ନାହିଁ ଏହି ରୁଚି ସଂଶୋଧନ ନିତାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ଦୋଇ ଅଛୁ ।

ସଞ୍ଜେବନରେ ପାଠକକୁ ବି ପୁସ୍ତକାନ ନାମକ ପରକାକାଦର କଥା ସମ୍ପ୍ରାନ୍ତ ସୁଦା ସୁରୁଷ ଦାବିକାଦର କଥା ବିଖ୍ୟାତ ବର୍ଷକୁ ବନାବୁ ବିଦା ବିଶିଷ୍ଟ । ବିଲଭର ଉତ୍କଳ ବି ଅଧିକା ଦୋଇ ପ୍ରଭେଦର ଗମନ କଲେ । ସୁଦା ପୁସ୍ତକାନ ଥିବୁ ଏମନ୍ତ ଦେଶି ପାରୁଥିଲ ଯେ ତାବ ବିରଦରେ ସପାର ସୁଲ୍ୟ ଦେଖିଲ । ପ୍ରତିକ୍ରୋ ଗୁଣବତୀ ଥିବୁ ଦରଲ ବାଦାର ମତ ସମାଦରେ ଅଦା ଲଗିଲ ନାହିଁ । ଦେ ସେ ବି ଦୁସ୍ତା ଇଲେ ବାଦା ମନକୁ ବିଲ ଭେଜିଲ ନାହିଁ । ପରାଶିଷ୍ଟରେ ସେ ସଦ୍ୟାସୀ ଦେବାର ପ୍ରଭୁ ଭର ଏକଦଳ ସେଠା ଦଲେକ୍ତରକ ବିକଟରେ ବିପ୍ରସ୍ତିର ଦୋଇ ତାହାକୁ ୨୦ ଦକାର ଟିକା ଦେଇ ଏହି ଅନୁରୋଧ କଲି ଓ ସାହେବ ମହୋଦୟ ବିଲ ମଧ୍ୟରୁ ୨୧ ଦକାର ଟିକାରେ ଦାବିସପାରେ ତାହା ଥି ନାମରେ ବୋଟିଏ ଜନାଜା ଦାସପାଚାଲି ଜର୍ମାଣ କରବେ ଏକ ଅବଶିଷ୍ଟ ଟିକା ତାହାର ଅମ୍ଳୀୟମାନଙ୍କୁ ଦାନ ଏକ ଧର୍ମପାତା ଜର୍ମାଣରେ ବ୍ୟୟ କରବେ । ଏହି କଦୋକପ୍ର କର ହୁଇଲେ ବିଦ୍ୟ ସଲେ ନେଇ ଘରୁ ବାଦାର ବିକଟାଟକୁ ଗଲେ । ସେଠାରେ ସଙ୍ଗର ସମସ୍ତ ଦୁବ୍ୟ ବିକରମାନଙ୍କୁ ଦେଇ ନିକଟୁ ଅଭିଶାରେ ପ୍ରବେଶ ଦେଲେ । ଚହିଁ ଉତ୍କଳୁ ତାହାକର ଶ୍ରେ ସମ୍ପାଦ ଦେହି ପାଇ ନାପାନ୍ତି । ସାଥକ ଏଦାକର ପ୍ରେମ । ଅବଶିଷ୍ଟ ଜାବନ ଅବଶ୍ୟ ଉତ୍କଳ ପ୍ରେମରେ ଧ୍ୟାନଥିବେ ।

ଅନେମାନେ ଏପ୍ରଦେବ ଭ୍ରମକପଣା ଲେଖି ଥିଲୁ ବି ଭୁଟିଅର ସୁବବତ ଅପନାକ ପିତା ସଦ୍ୟାସନ ଦେଶରେ ସନ୍ଧ୍ୟାଗତ ହୁବା ଅବ ଗୁରେ ବିବାହ କରଥିଲେ । ପିତାଙ୍କ ମୁଗ୍ଧରେ ସୁବସନ ସମ୍ପାଟ ପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ଦେବାର ଦୁରୁଦନ ଉତ୍କଳୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ କବସରମାସ ୧୮୨୭ ରଖରେ ତାହାକର ଶୁଭବବାଦ ଶିଷ୍ଟ ସମ୍ପାଦ ଦୋଇଅଛୁ । କାରଣସାଦରୁ ତଥା ସାଏ ଯେ ନବସମ୍ପାଦକର ଏହି ଭ୍ରମକରେ ଭୁଟିଅର ବିଲଭାଣା ସେଠାପିଟକରବିଦାନେ ଅପାତ ଅନକରେ ମାରିଥିଲେ । ଭ୍ରମପଥ ସମସ୍ତ ଲୋକଙ୍କର ଦୋଇଥିଲ ଏକ ବର କଦ୍ୟା କରରେ ସାଉଥିବା ଦେଲେ ଭ୍ରମକର ବିଷ୍ଣୁ ଧୁରରେ ଅପାତ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଭୁଥିଲ । ଲୋକଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ବିଲଭଣି ଦେଖି ସମ୍ପାଟ ଅଦ୍ୟନ୍ତ

କରକତ ହୋଇଥିଲେ । ଏହି ସୁବବକର ସୁରଦାର୍ଥେ ସେହି ଗୋଷଣା ପତ୍ର ବାଦାଉଅଛୁ ଚହିଁରେ ସମସ୍ତ ଦଲ୍ୟା ୫୦୦ ଏକ ଗୁଣି ମାନକଠାରୁ ତାକର ବାଦୁ ସମସ୍ତ ବାଦା ଆଉଣା ଗୁଡ଼ି ଦଅଯିବାଏ ଏକ ଜେଲଗାହାରେ ସୁଦା କରପ ଓ ବିଦାପିର ଅପରୁଧମାନଙ୍କର ମିଦାଦ ବିଶିକାରୁ ସଦ୍ୟାସନଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦଅ ସାଉଅଛୁ । ଚହିଁ ଗୋଲଗ୍ରବାସମାନେ ସନ ୧୮୨୩ ସାନରେ ବିଦୋସ୍ତ ଦେବାରୁ ବିଚାପିତ ଦୋଇଥିଲେ ସେମାନେ ଗମା ପାଇ ରୁଷିଅକୁ ଫେର ଅଧିକାର ଅନମତ ପାଇଅ ଛନ୍ତି । ଏପ୍ରକାର ଦୟାପ୍ରଦର୍ଶନ ସମ୍ପାଟଙ୍କ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇଅଛୁ ସନେବ ନାହିଁ । ଏପ୍ର ପାଲିପ୍ରଜାମାନେ ସଦ୍ୟାସନଙ୍କରରେ ଧନ୍ୟବାଦ ନ ଦେବେ କାହିଁକି ?

ଦାଲେଖରରେ ମୁସଲମାନପିଲଙ୍କ ବିଶ୍ୱା ନିମନ୍ତେ ବିଚାର ମଦୁବା ନାମରେ ଗୋଟିଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ବି ୧୩ ଶ ବେଲ ସ୍ତାପିତ ହୋଇ ଅନେକ ବର୍ଷ ସୁଖରୁପେ ଗୁରୁଅଧିକ ଉତ୍କଳୁ ବି ୩ ଶ ବେଲ ସାଧାରଣ ସାହାଯ୍ୟ ଅଭବକୁ ଏଥିରୁ ଅବସ୍ଥା ମନ ଦୋଇଥିଲ । ମିରାଶି ପାଲିକା ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କର କରଥିଲେ ମାତ୍ର ତୁୟା ଅବଦୂଷ ସୋଲୁନ ଶି ଏକ ବିମିଶିର ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ ସଭ୍ୟକ ଉଦ୍ୟମରୁ ମିରାଶିପାଲିକା ଗତ ଅପ୍ରେଲମାସଠାରୁ ଦେବା ଦେବାରୁ ଅଭିମୁ କରଅଛନ୍ତି ଏକ ଅଭ୍ୟାସ୍ୟ ଦକାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାମନ୍ତ ସ୍ୱଳିକାସୁସ୍ତା ଦାସ ଜମିଦାର ଅପଣା ବୁଦୁଗୁପ୍ତ ସାମନ୍ତ ସାଧାରଣ ଦାସଙ୍କ ଶୁଭ ବିଦାଦୋପାଦକରେ ଏକପତ ଟିକା ବାବୁ କରବାରୁ ସୁନଟି ରୁଗବାସୁରୁ ମୁକ୍ତ ଦୋଇ ପ୍ରଦକାର ବିଭ୍ରମରୂପେ ଗୁଲକାର ଅଣା ଦୋଇ ଅଛୁ । ଏହି ବିଷୟ ନେଖି ତଣେ ପ୍ରତିପ୍ରେରକ ହୋଇ ପାବେଟରେ ହୁଇପଇସା ମାସଲ ଦେଇ ଶୁଣିଏ ପତ୍ର ଅମୁମାନଙ୍କ ଜାଟକୁ ପଠାଇଥିଲେ ମତ୍ର ସ୍ତାମାୟ ଜାକପର ବି ଦୁହିଁ ଚହିଁ ଉତ୍କଳେ ବି ୦ ୩୮ ଦେଉଇ ମାସଲ ଧାପ୍ୟ ଦସଦାକୁ ଅଗତ୍ୟ ଅନେମାନେ ତାହା ନେବାକୁ ଅସ୍ମିକାର କଲୁ । ତହୁଁ ସେହି ପାବେଟ କଲିକତା ଡେଡଲେଟର ଅଧିକରୁ ଫେର ସାଉ ବନା ମାସଲରେ ଅମୁମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ଅଧିକାରୁ ଉପରଲିଖିତ ବିବରଣ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ସ୍ତାମାୟ ଜାକପର କ୍ରମକରଣ ଅଧିକା ମାସଲ ବସାନ୍ତ

ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ନିଜର ସମସ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କଲେ । ଏ ଉପକ୍ରମ କରନ୍ତୁ-
 କଲେ ଉପକ୍ରମ କରନ୍ତୁ ଯୋଗ୍ୟ ଅର୍ଥ ସ ଏହା ଜବା-
 ରଣର ବିହୀନ ଉପାୟ କରନ୍ତେ । ସରଳ
 ସାମନ୍ତ ମହାଶୟ ମୁସଲମାନଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚ-
 ଥିବା ଯାହା ତାଙ୍କ ଦର ଅଛନ୍ତି ତାହା ବଡ଼
 ପ୍ରଶଂସନୀୟ ଅଟେ । କର୍ତ୍ତମାନ ସମୟରେ
 କାଳୀ ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଉନ୍ନତ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରେ ଅନେକ ଉତ୍ତମ ସ୍ତ୍ରୀମାନେ ସାମନ୍ତ
 ଶୟ ଏହି କାଳଦ୍ୱାରା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଯେ
 ଉଦ୍‌ଗୋଷ୍ଠୀର ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେପରି ଭେଦ
 ଛାନ୍ଦ ନାହିଁ । ବାସ୍ତବରେ କେବଳ ନିମ୍ନ ଓ
 ମୂର୍ଖ ଶ୍ରେଣୀର ଲୋକମାନଙ୍କ ଦେଖି ବିଚାର
 କରନ୍ତୁ । ଯାହାକି ତୁମ୍ଭଙ୍କ ପ୍ରଶସ୍ତ ସେମାନେ
 କାଳୀୟ ନିର୍ଦ୍ଦେଶରେ ଉପସ୍ତୁତି ପାତ୍ରରେ
 ଦାନ କରନ୍ତି ।

ଓଡ଼ିଶା ଜାଲମାନଙ୍କର ଜଳକର ଅଦାୟ
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବକ୍ଷିମେଘ ନୂତନ ନିୟମାବଳୀ
 ପ୍ରସ୍ତୁତକରି ସର୍ବ ସାଧାରଣ ଜାଣିବା କାରଣ
 ଗବେଷଣରେ ପ୍ରକାଶକର ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥି-
 ଯରେ କାହାର ହିତ ଅପତ୍ତି ଅଛି କି ନାହିଁ ଜା-
 ଣିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରନ୍ତି । ଏହି ନିୟମାବଳୀ ଏବଂ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓଡ଼ିଶାର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଉନ୍ନତମାନଙ୍କ ଉତ୍କଳ
 ସରକାର ପଠାଇ ସରକାର ମହାମତ ପ୍ରାର୍ଥନା କରି
 ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶାର ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାକର୍ତ୍ତବ୍ୟର
 ଏହି ନିୟମାବଳୀ ପଠକର ଯାହାର ଯାହା ଅପତ୍ତି
 ଆଏ ଅବକାଶ ପ୍ରକାଶ କରନ୍ତୁ ।

ନିୟମାବଳୀର ସମ୍ପର୍କ ମର୍ମ ଏହି କି ଯେ ସମସ୍ତ
 ଉଚ୍ଚତମକୁ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଜଳ ମାତ୍ର ନାହିଁ ଏବଂ ସେ
 ସବୁ ନିମ୍ନ ଉଚ୍ଚରେ କେବେ ନାଳଜଳର ପ୍ରୟୋ-
 କରନ୍ତୁ ତୁ ଅଧିକାଞ୍ଚ ସେ ସବୁ ଉଚ୍ଚ ଦୟାଧାର ଦେ-
 ଶ୍ଚିତ୍ତୁମ୍ଭରେ ଜଳ ମାତ୍ରରେ କେବଳ ସେହି ଜମି
 ନିମନ୍ତେ ଜଳକର ପତା ଦୟାଧିବ ଏବଂ ଉଚ୍ଚମ
 ଧରୁ ସେହି ଜମିରେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଜଳ ମାତ୍ରରେ
 କେବଳ ଦେବ ନାହିଁ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ବାର୍ଷିକ ମାଣ-
 ପ୍ରତି ଟ ୧୧ ଏବଂ ଯହିଁରେ କେବଳ ମରୁତି
 ବର୍ଷ ଜଳ ଲୋଡ଼ା ହୁଏ ତହିଁ ନିମନ୍ତେ ମାଣପ୍ରତି
 ଟ ୦୫ କର ନିୟାଧିବ ମାତ୍ର ସାଧାରଣ କରୁଲି-
 ଯୁତ ନ କଲେ ଅଧିକ ଦର ଦେବାକୁ ଦେବ ।
 ଯଥା ବିଧିରେ ଯାହା ମା ୧୯୦୫ ୩୯୦୫
 ଜଣା ଦମ୍ଭୁ ଦଳଦ ବଦମ ପ୍ରଭୃତି ଟ ୧୧ ସର୍ବ-
 ପେସି ପ୍ରଭୃତି ଟ ୧୧ ଓ ଅଧିକ ୦୯ କା । ବର୍ଷ-
 କାଳର ସମସ୍ତ ସବାଣେ ତା ୧୨ ଉଚ୍ଚ ଜଳଠା
 ରୁ ତା ୩୦ ଉଚ୍ଚ ନିମନ୍ତେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜଳ ଦୟା-

ଧିବ । ଏକଥରରେ ସମସ୍ତ ଜଳକର ଅଦାୟ
 ଦେବ । ବସ୍ତୁତ ଅଧିକା କେବଳ ନାହିଁ । ବିଧି
 ଓ ସାଧାରଣ କର ସୁସମୟରେ ରିବି ରଦ୍ୟାଧିବ
 କର ବୈଶାଖମାସରେ ଏବଂ ଦାକ୍ରୁଅର କର
 ଅଷାଢ଼ମାସରେ ଦେବାକୁ ଦେବ । ଗୃହକାର୍ଯ୍ୟ
 ଏବଂ ଗବାଧର ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ସୁସରଣୀବ
 ଜଳକେଲେ କିଛି ଦେବାକୁ ହେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର
 ଗୃହ ଉଚ୍ଚା ଅନ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ସୁସରଣୀବ ଜ-
 ଲକେଲେ ମୂଲ୍ୟ ଦେବାକୁ ଦେବ ଦୟାଧିବର
 ଦନପୁତ୍ରକୁ ଏକଟଙ୍କା ଲେଖାଏ । ଏହି ନିୟମ-
 ବଳ ମେଦନସ୍ତରରେ ପ୍ରତିକଳି ଥିବା ନିୟମାନୁ-
 ସାରେ ଦୋଳଅଛି ଏବଂ କେବେ କାର୍ଯ୍ୟକାରକ
 ମାନେ ନିୟମ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକୁ ବ୍ୟର୍ଥ ନ
 କରନ୍ତି କେବେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି
 ଅସନ୍ଦେହ ଦେବା କଥା ନାହିଁ । ପ୍ରଜାମାନେ
 ଏଣିକି ପୂର୍ବପର କରୁଲିୟୁ ନ କରବାର ଦେଖି
 କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱମାନେ ସୁବିଧାର କରବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଦୋଳଅଛନ୍ତି ସୁଖରବିଷୟ ଅଟେ । ଅନୁମାନେ
 ଏକଥ ଅଶା କରୁଁ କି ଜଳକର ବନ୍ଦୋବସ୍ତୁ
 ଅଦାୟ ଏବଂ ଶୁଦ୍ଧ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବାରିକମାସୁତ୍ତ
 ମହଲୁମାର ଅଦେଶ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରେବନ୍ୟ
 ବିଗ୍ରହରେ ଅପିଲ ଦୋଳ ପାରିବ । ଏବଂ
 ଏଲକାରେ ସବୁ ସମତା ରହିଲେ ଦେଲେ
 ଅନ୍ୟାୟ ଘଟିବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେ ।

ତାଳ ସୁବ ।

ତାଳ ସୁବଂ ପସ୍ତୁ ଦୋଳ ଏକ ସୁବନ୍ଧରେ
 ଜାପାନକୁ ଦସ୍ତର ଦେଇଥିବାର ଗତ ପୂର୍ବ
 ସମ୍ରାଜ୍ୟରେ ଅନୁମାନେ ଲେଖିଥିଲୁଁ ଏବଂ
 ତହିଁରୁ ତାଳ ଜାପାନ ଦେବାର ଅଶା ଦେଉ-
 ଥିଲ ମାତ୍ର ସୁବା ଜାପାନର ସୁଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଉତ୍ପାଦ
 ନିକଟରେ ରୁକି ତାଳ ସୁବି ଦେଇ ପାରିଲ
 ନାହିଁ ଅର୍ଥତଃ ବନ୍ଦରର ପଦକରେ ତାଳର
 ଦମ୍ଭା ରଦ୍ୟା ଦୋଳଅଛି ଦୋଳବାକୁ ଦେବ ।
 ଏହି ବନ୍ଦର ତାଳର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ବନ୍ଧା
 ଏବଂ ଏହା ଏମନ୍ତ ସୁଦୃଢ଼ ଏବଂ ସୁରକ୍ଷିତ ସେ
 ଏହାକୁ ଅକମ୍ପନ କରିବା ସାମାନ୍ୟ ବଳର କଥା
 ନୁହଇ । ଜାପାନ ଏହି ବନ୍ଦର ଦଗଳୁ ଅଗ୍ରସର
 ଦେବାକୁ ତାଳ ଅଧିକା ଏବଂ ଗୋଟା
 ଜୋସ ସଜାର ଅଧିକ ଉତ୍ପାଦକ କରିଥିଲ ।
 ଅଧିକାର ବିଷୟ ଏତେ ସୁଦୃଢ଼ ବନ୍ଧା ଘଟୁଣ୍ୟ
 ସୁବି ଉତ୍ତମ ଜାପାନର ଦସ୍ତଗର ଦେଲ ।
 ଜାପାନ ସେନାମଧ୍ୟରୁ କେବଳ ଅଦ୍ୱେଷର
 ମନ୍ତ୍ର ପ୍ରତିଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ତାଳର ବସ୍ତୁତ ସୁବେଳା

ବସ୍ତର ଅଦୁଷ୍ଟ ଦେଲେ ନିଷ୍ପତ୍ତ ଜଣା ଯାଇ
 ନାହିଁ । ଅନୁମାନ ଅନେକ ସେନା ଛିନ୍ନ ଭବ
 ଦୋଳ ଯଲାଇ ଗଲେ ଏବଂ ଯୋଦ୍ୟା ରଜ-
 ଶୟରେ ଅଗ୍ରତ ଲେଇ ଗଣ ସହର ସମୁଦ୍ରରେ
 ଚୁଡ଼ମଲେ । ତାଳର ସେନା ବଳ ବା ସୁବନ୍ଧ
 ଉପକରଣ ଉଚ୍ଚା ନ ଥିଲ ଏବଂ ବିଶ୍ୱା ରକ୍ଷାର
 କୌଶଳରେ କିଛି ମାତ୍ର ତୁଟୁ ନ ଥିଲ କେବଳ
 ସେନାପତିମାନେ ଅତି ରୁକ ଏବଂ ଅତି ଦୁର୍ବଳ
 ଥିବା ଦେଖି ସମସ୍ତ ବିଫଳ ଦେଲ । ସେନାପ-
 ତିମାନେ ଟାଣ ଥିଲେ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଘଟି ନ
 ଥାନ୍ତା । ସେନାପତିମାନେ ସମ୍ରାଜ୍ୟ ଅଦେଶରେ
 ଦଶ୍ୱିତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ତହିଁରେ ଗଲ-
 କଥା ଲେଖୁଛି ଅଧିକ ନାହିଁ । ଜାପାନ ପ୍ରଶଂ-
 ସନୀୟ ଜୟଲଭ କରି କ୍ରମାଗତ କ୍ଷେତ୍ରର
 ଦମ୍ଭରେ ଅଗ୍ରସର ଦେଉଅଛି ତାଳର ସୁବନ୍ଧ
 ସେବନ କରଗରେ ପଦୁଷ୍ଟବାକୁ ବିସ୍ତର ବିଲମ୍ବ
 ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେ ନଗର ଅକମ୍ପନ କ
 କରବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାପାନ ଶାନ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ସୁବି ଅରମ୍ଭରେ ଜାପାନ ଯାହା ସବୁକି ବର-
 ଥିଲ କି ତାଳକୁ ଏକାବେଳରେ ବସାଇ ଦେବ
 ଫଳରେ ତାହାର ଦିଶିଲ । ତାଳ ଅପଣାର
 ଦୁର୍ବଳତା ବିଲକ୍ଷଣ ରୁହି ପାର ଏଥିମଧ୍ୟରେ
 ଅନେକକାହାର ସକ୍ଷର ପ୍ରସ୍ତାବ ଜାପାନକୁ
 ପଠାଇ ଅଛି । ସ୍ୱତଃ ପ୍ରାର୍ଥା ଦେବାରୁ ଜାପାନ
 ସଦସ୍ୟ ଅଗ୍ରାଦ୍ୟ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଅ-
 ନେରକାର ସରକାର ସେଥିଲେ ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟସ୍ତର
 କରବାକୁ ସ୍ୱୀକୃତ ଦୋଳଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ
 ରୁଷିୟା ପ୍ରଭୃତି ସକ୍ଷର ସମୟରେ ଅଛନ୍ତି ସେ-
 ପ୍ରଲେ ଆଶା ଦେଉଅଛି ଯେ ତାଳର ପ୍ରାର୍ଥନା
 ବ୍ୟର୍ଥ ଦେବ ନାହିଁ ଅନୁଚିତ ସକ୍ଷର ନିୟମ-
 ବନାନ ସୁବ ଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁବ ସୁବିତ ରହି ।

ଜବାବଦାବତ ।

ଜମିଦାର ଓ ପ୍ରଜାକ ସାଦାନ୍ୟ ନିମନ୍ତେ
 ସରକାରଙ୍କର ଯୋଡ଼ିଏ ଆଇନ ପ୍ରକଳିତ ଅଛି
 ଯଥା (୧) ଭୂସମ୍ପତ୍ତିର ଉନ୍ନତ ନିମନ୍ତେ ଦାବକ
 ବିଷୟ ସନ ୧୮୮୩ ଖାଲର ୧୯ ଆଇନ ଏବଂ
 (୨) ଭୂସମ୍ପତ୍ତିର ଦାବକ ବିଷୟକ ସନ ୧୮
 ୮୪ ଖାଲର ୧୨ ଆଇନ । ପ୍ରଥମ ଲିଖିତ ଆଇ-
 ନର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଏହିକି ସେହି ଜମିଦାର ଓ ବିଶିଷ୍ଟ
 ସରକାର ପ୍ରଜାମାନେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଭିନ୍ନ ସ୍ତାୟି ରଦ-
 ଶ ଯଥା ବଳକାଳ ରଦ୍ୟାଦ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ
 ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ମାତ୍ର ସଙ୍ଗତ ଅଭାବକୁ ବିଷୟ

ରାଜା ନାହିଁ ସେମାନେ ସରକାର ଚଳାଣିରୁ
 ଅଳ୍ପ ସୁଧରେ ଟଙ୍କା ରାଶି ନେଇ ତାହା କରାଯା-
 ରବେ । ୨୪ ଅଇନର ଅଭିପ୍ରାୟ ଏହିକ୍ରମେ
 ଚେକେଲେ କୌଣସି ପ୍ରକା ଛଦନ ଅଥବା
 କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟର ଅସୁବିଧା ବା ବଳତ ଅଭାବରେ
 ଶୁଣିକରିବାକୁ ଅକ୍ଷମ ହେବ ଚେକେଲେ ସେ
 ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ଅଳ୍ପ ସୁଧରେ ଟଙ୍କା ଦାବୀ
 ନେଇ ଶୁଣିକରିବା ଏବଂ ଛଦାସୁ ଜାହାଜା କର୍ମା-
 ଦୀ କରବାକୁ ସକ୍ଷମ ହେବ । ଛଦାସୁ ଅଇନର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ମତୁ ଏବଂ ଛଦାସୁପ୍ରକା ଏକତ୍ର ବା
 ବିସ୍ତୃତକ୍ରମେ ଟଙ୍କା ପରିଶୋଧ କରବାର
 ନିୟମ ଅଛି । ଏଥିରୁ ସମସ୍ତ ବିଭାଗର ଶତ ବାର୍ଷି-
 କା ଶିକ୍ଷାରେ ପ୍ରକାଶ ସେ ପ୍ରଥମ ଲିଖିତ ଅଇ-
 ନାମୁସାରେ ବଙ୍ଗ ପ୍ରଦେଶର କଲେକ୍ଟରମାନେ
 ୧୯୧୩ ଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ଦାବୀ ଦେବାର
 ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ । ଛଦାସୁରୁ ୧୯୧୩ ଦ୍ଵାରା
 ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକରୁ ଛଦା ଶିକ୍ଷା ଶିକ୍ଷାମେଣ୍ଡ ମଣ୍ଡଳ
 କଲେ ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ୧୯୧୩ ଦ୍ଵାରା ଅଧିକ ଟଙ୍କା
 ରାଶି ଦିଆ ନ ଗଲା ୨୪ ଲିଖିତ ଅଇନାମୁସାରେ
 ୧୯୧୩ ଦ୍ଵାରା ଟଙ୍କା ଦାବୀ ଦିଆଯାଇ-
 ଥିଲେ ହେଁ ଶୁଣିମାନେ ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଦାବୀ ଦେଇ ଅଧିକ ଅନେକ ଟଙ୍କା ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁଥିଲେ ମାତ୍ର କୃଷିକାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରିଲେ
 ନାହିଁ । ପ୍ରାର୍ଥନା ଅନୁସାରେ ରାଶି ଦିଆ ନ ଯିବାର
 ପ୍ରଧାନ କାରଣ କାମିନଦେଇ ନ ଯାଉବା ଅଟେ ।
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ପ୍ରକୃତ କାମିନ ଅଭାବରେ
 ଟଙ୍କା ନ ପାଇବା ଚେତେ ବାଧକ ନୁହେଁ ।
 ମାତ୍ର କଷ୍ଟ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶ ସାହାଯ୍ୟବିତ୍ତ-
 ବାର ଅବଶ୍ୟକତା ପ୍ରକାଶ ଦେବାପ୍ରକାରେ କାମିନ
 ପ୍ରକୃତ ନ ଦେବା କାରଣରେ ରାଜ ନ ଦେବା
 ବଳି ଦୁଃଖର ବିଷୟ । ଫଳତଃ କାମିନ ଦୃଷ୍ଟି
 କଠିନ ନିୟମ ହେଉ ସନ ୧୯୧୩ ସାଲର ୧୨
 ଅଇନକୁ ସାହାଯ୍ୟ ଅଇନ ବୋଲି ପ୍ରକୃତ ମହା-
 ଜନ ଅଇନ ବୋଲିବାକୁ ହେବ । ପୁଣି ଏହି
 ଏକ ନିୟମ ଏହି ଯେ ଯାହାର ଯୋଗ ଦୁଇମା-
 ଶରୁ ରାଶି ସେ ଦାବୀ ପାଇବ ନାହିଁ । ସୁତରାଂ
 ଗରୀବ ପ୍ରକାଶ ସାହାଯ୍ୟ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ ଅଇନର
 ସୃଷ୍ଟି ହୋଇ ନାହିଁ । ସରକାର ଅନେକ ସମୟରେ
 ଦୁଃଖ ଭରଣି ଯେ ଶୁଣ ପ୍ରକାମାନେ ମହାଜନ-
 ଠାରୁ ଅଭିଭୂତ ସୁଧରେ ଟଙ୍କା ରାଶି ନେଇ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସ୍ଥାନ ହେଉଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ମହା-
 ଜନର ଦ୍ଵାରାସୁ ହେବା କାର୍ଯ୍ୟ ଉପାୟ ନାହିଁ ।

ମହାଜନ ସରକାରଙ୍କପରି କଠିନ ନିୟମ ବାଜି
 ନ ଥିବାରୁ ପ୍ରୟୋଜନ ସମୟରେ ପ୍ରକାଶବଦ୍ଧ-
 ରେ ରାଶି ପାଇଅଛି । ଏଣେ ସରକାରଙ୍କର
 ସାହାଯ୍ୟ ଦାନର ସାଧୁ ଲାଭା ନିୟମାବଳୀର କଠିନ
 ଚାରେ ବ୍ୟର୍ଥ ହେଉଅଛି । ପୁଣି ସରକାର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଏହି କଥା ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିବା ପ୍ରକାରେ
 ଛଦାସୁରୁ ଦୁଇ ଅଇନାମୁସାରେ ରାଶିଦାନର
 ସୁବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା ବିଷୟରେ ଆଉ କିମ୍ପା
 କରବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ।

ପୁଲଗଅଇନ ।

ପୁଲଗଅଇନକୁ ସନ ୧୮୬୧ ସାଲର ୧-
 ଅଇନ ସଂଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଶୁଣିଏ ଅଇନର
 ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଉକ୍ତ ଅ ନବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ସମ୍ମତରେ ଅବ-
 ତ ହୋଇ ସହସାଧାରଣକ ଗୋଚରର୍ଥେ ପ୍ରକା-
 ରଣ ହୋଇଅଛି । ପୁଲଗ କର୍ମଶୂଳକ ଅଧିକାର
 ଏବଂ ଦଣ୍ଡ ବିଷୟରେ କେତୋଟି ପ୍ରକଳିତ
 ବ୍ୟବସ୍ଥାର ସାମାନ୍ୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଛଦା ଏହି
 ପାଣ୍ଡୁ ଲିପିରେ କେତୋଟି ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟବସ୍ଥା ସଂଶୋ-
 ଧନ ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇଅଛି । ୧ ମ—
 ଯେଉଁ ସ୍ଥାନରେ କୌଣସି ଛଦାଦୁକ ବା ବସ୍ତୁ
 ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଅଇନର ୩୧୩ ବ
 ଅନୁସାରେ ଅଭିଭୂତ ପୁଲଗ ରହିବାର ଅବ-
 ଶ୍ୟକ ହେବ ସେହି ପୁଲଗ ବ୍ୟବସ୍ଥାନକ
 ଅଧିକାରିକଠାରୁ ଅଦାୟ କରବାର ବିଧି ଅଛି
 ମାତ୍ର ଏଥିରେ ଦୋଷୀ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ମଧ୍ୟରେ
 ପ୍ରଭେଦ ନାହିଁ । ଅତଏବ ସଂଶୋଧନ ବିଧିରେ
 ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ ଅଛି ଯେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ
 ନିବେଦନରେ ଯେଉଁମାନେ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ଥିବାର
 ଜଣାଯିବ ସେମାନେ ବହୁ ଖରାଦାୟରୁ
 ମୁକ୍ତ ପାଇବେ ଯାହା କାମିନମାନେ ସେ ଏକ-
 କା ମଧ୍ୟରେ ବାସ କରୁ ନ ଥିଲେ ସଦା ଖରାଦା-
 ଦାୟରୁ ମୁକ୍ତ ନ ପାଇଲେ ତାହା ଦେବାରୁ
 ବାଧ୍ୟ ହେବେ । ୨୪—ଯେଉଁସମ୍ପତ୍ତି ଯାହାର
 ଅନୁସାରେ ଅଭିଭୂତ ପୁଲଗ ନିୟମ ହୋଇ-
 ପାଉନ୍ତା ମାତ୍ର ତାହା ହୋଇ ନ ଥିବ ସେଥିରେ
 ଯେଉଁ ଅଧିକାରିମାନଙ୍କ ଅଥବା କାମିନ ସଦ୍ୟ-
 ବାଜି ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ଦୁଃଖର ହେତୁ ମୃତ୍ୟୁ ଶୁଭକର
 ଶାଢ଼ୀ ଅଥବା ସମ୍ପତ୍ତିର ଅନୁଷ୍ଠାନ ଯେମା-
 ନଙ୍କଠାରୁ ଜଳର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସ୍ଥାନୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡକ ଅନୁମତି ନେଇ ସରକାରଙ୍କ ଅଦାୟ
 କର ସମ୍ପତ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କୁ ଦେବେ । ଲେକ-
 ଟ ଅବସ୍ଥା ନିବେଦନରେ ସମ୍ପତ୍ତିର ଟଙ୍କା

ଅଦାୟ ଦେବ ଏବଂ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ମାନଙ୍କୁ ମୁକ୍ତ
 ଦିଆଯିବ । ୩୪—କାହାକୁ ବା ଅର୍ମକାର୍ଯ୍ୟ
 ଉପଲକ୍ଷରେ ଚଳବଳ ଅଥବା ବାଜା ଦେଇ
 ସ୍ଵଳପଥରେ କାହାରିବା ନିମନ୍ତେ ପୁଲଗଠାରୁ
 ଲାଭସେନସ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନୁମତିପତ୍ର ନେବାର
 ବିଧି ଅଛି ଓ ଯା ୩୨ ଗରେ ବିଧି ଲାଗୁ-
 ନିମନ୍ତେ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହେବାର ଲେଖାଅଛି । ମାତ୍ର
 ସେବିଧି ପଞ୍ଜୀ ନୁହେଁ । ଅତଏବ ପ୍ରସ୍ତାବ ହୋଇ
 ଅଛି ଯେ ଲାଭସେନସ୍ରେ ବିଶେଷ ସର୍ତ୍ତମାନ
 ଲେଖାଯିବ ଏବଂ କୌଣସି ସର୍ତ୍ତ ଲାଗୁ କର-
 ବାର ଦେଖାଗଲେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ବ୍ୟତୀ
 ଛଦାସୁରୁ ପୁଲଗକର୍ମଶୂଳକ ସେହି ବଳବତ
 ରଖିବେ ଯାହା ଶୁଭିକା କାରଣ ଅବଶ୍ୟକ
 ହେବେ । ଯେ ପ୍ରକାରେ ଛଦାସୁରୁ ଅଇନ-
 କରେ ରହିଅଛି ସେ ପ୍ରକାରେ ଏ ସଂଶୋଧନ ଶୁଭକ
 ଅବଶ୍ୟକତା ଏବଂ ନ୍ୟାୟବଳୀର ଅଟେ ଏବଂ
 ଏହା କାଣ୍ଡ କଲେ କାହାକୁ ଅପରି ହେବ ନା-
 ହିଁ । ମାତ୍ର ପୁଲଗର ଚଳିତ ସଂଶୋଧନ ନିମ-
 ନେ ଲେକନର ରାଶି ନାହିଁ । ଏ ବିଷୟରେ
 କହୁଛନ୍ତି ଯେଉଁ ଅବଲମ୍ବନ କରବା କର୍ତ୍ତୃପତ୍ର-
 ବର ସହ ପ୍ରଧାନ ବାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଅଛି । ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟ ସିଦ୍ଧା ପୁଲଗର ବଥା ଶୁଣି ଦୋଷୀ
 ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ । ତାହା ହେଲେ କେତେ-
 ଦେଲେ ଦୋଷୀ କିମ୍ପାର ପାଇତା ଓ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ
 ଦାୟତ୍ତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ
 ଯେବେ ସବୁ ସମୟରେ ହୁଏତ ଦୋଷୀ
 ବାପାର କରବାକୁ ସକ୍ଷମ ହୁଏତେ ନେବେ
 ଏପରି ଅଇନର ଅର୍ଥା ଅବଶ୍ୟକ ହୁଅନ୍ତା
 ନାହିଁ । ପ୍ରାମାଣ୍ୟମାନେ ଲେକନର ଅପରାଧ
 କରୁଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ କେବେ ନୁହେଁ ରଖନ୍ତି
 ବୋଲି ଏ ଅଇନର ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ।
 ଯେଉଁଠାରେ ସେପରି ହେବ ଯେଠାରେ ସମସ୍ତ-
 କ ଅର୍ଥଦଣ୍ଡ ହେବା ଯିବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଛଦାସୁ ନାହିଁ ।
 ସ୍ଵଳ ବ୍ୟବ୍ଧି କର ସମସ୍ତ ନିର୍ଦ୍ଦୋଷୀ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ
 ବାଜି ନ ପାରିଲେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ସାଧୁ ଅଭି-
 ପ୍ରାୟ ସମ୍ପତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସମ୍ବାଦ ଅବଶ୍ୟକ ଶୀଘ୍ର ଚଳାଣି ଶତ ସଦ
 ପୁଲଗକର୍ମଶୂଳକ ବିଷୟ ଶୀଘ୍ର ଚଳାଣି ହେଉଅଛି । ଯେକ-
 ଲେଖା ଶୁଣି ବିଳ ଅଛି ।
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡକ ମହାଜନ ଅଃ ସୁପରିଶେଷକ ବାସୁ ସୁଦାୟ
 ଚଳାଣି ସମ୍ବାଦର ଧର ଲେଖାଣିକ ବ୍ୟବ୍ଧି ନିମନ୍ତେ
 ଏକ ଦୁଃଖର ସମ୍ବାଦର ସାହା ବଦ୍ଧଅଛି ।

ତାମର ଶକ୍ତି ଏ ସାମୟିକସଃ କଳକଳାରେ ପ୍ର
 ଦାଶର ହେବାକୁ ଶକ୍ତି ମୁଁ ଉଦ୍‌ଗୁଣା ଉପ-
 ଚକ୍ତିର ଅବିଭାବ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରୁଥିଲି କିନ୍ତୁ
 ଅନ୍ୟ ଚକ୍ତିର ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ର ପାଠକର ମୁଁ କି-
 ହତ ବସନ୍ତ ହୋଇଅଛି । ପଢ଼ିବାକୁ କରୁଥିଲି କିନ୍ତୁ
 ଭାବା ସହିତ ଦୈର୍ଘ୍ୟା କରବା ବା ଶୈବବା,
 ବସ୍ତ୍ରର ଦୋଷ ଓ ଛୁଟି-ପରିହାର ନ କର ବ-
 ହିର ଗୁରୁ ସମାଲୋଚନା କରବା ମୋହର
 ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ନୁହେଁ କିନ୍ତୁ ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ରର ଉପା
 ରଚନାପ୍ରଣାଳୀ ଓ ବ୍ୟାକରଣ ଅନୁକରଣରେ
 ବଳଦେଶର ଲେଖକମାନେ ଯଦୁପ୍ରବଳ ଲେ-
 ଶିକେ, ତେବେ ଉତ୍କଳୀୟ ପାଠକମାନେ
 ଦେବକ ସମସ୍ତର ଗୌରୁକ ଜନ୍ମାଦିବା ଉପନ୍ତେ
 "ଉତ୍କଳହରିଶିଖା" ପାଠକରବେ । ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ-
 ମାନଙ୍କୁ ନିରୁଣାହିତ କରବା ମୋହର ଉଦ୍‌ଦେ-
 ଶ୍ୟ ନୁହେଁ । କେହି କୌଣସି ବାର୍ଯ୍ୟରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ
 ଦେଲେ ଅଭ୍ୟସ୍ତାସ୍ତ୍ର କ୍ରମଣ ଛୁଟିର ଦ୍ରାସ ଓ
 ପ୍ରାଣଶକାର ବୁଦ୍ଧି ହୁଏ କିନ୍ତୁ ଅଜବାଳି ଗୁଣ
 ଅପେକ୍ଷା ଦୋଷର ଚର୍ଚ୍ଚା ଅଧିକ ସୁଲଭ ପଦି-
 କା ପ୍ରତି ପ୍ରଥମରୁ ଯେପରି କାହାର ଅପ୍ରକା କ
 କରେ ସମ୍ପାଦକମାନେ ଉପ୍ରତି ବିଶେଷ ନ-
 ନୋଯୋଗୀ ଦେବା ଉପନ୍ତେ ମୁଁ ସେମାନଙ୍କୁ
 ଅନୁରୋଧ କରୁଅଛି । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସମକାୟ କେ-
 ଦେବ ଶକ୍ତି ଓତଥ ସୁସୁଦର ଗୁଣା ବଚିତ୍ର
 ସ୍ତବାକୁ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବାଳକମାନେ ବିଦ୍ରୁପ
 ବରୁଥିବାର ଶୁଣାଅଛି । ଉତ୍କଳହରିଶିଖାର
 ମାନେକର ମହାଶୟ ଅନୁଷ୍ଠାନପତ୍ରରେ ଯେଉଁ
 ବିମ୍ବ ଓ ଅଭିମତ ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ବାକ୍ୟ ବ୍ୟବହାର
 କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା କଳକଳାର ବ୍ୟବସାୟୀମାନ-
 କଙ୍କ ବିଭାଗର ଅନୁକରଣ ସତ୍ୟ କିନ୍ତୁ ଉପରକ
 ଦୃଷ୍ଟାରୁ ସେହି ବାକ୍ୟମାନଙ୍କରେ ସାର୍ଥକତା
 ଦେଲେ "ଉତ୍କଳହରିଶିଖା" ଓତସାର ଯେଉଁ
 ହିଲସ୍ୟନ କରବେ ତାହା ଓତସାର ଉଚିତା-
 ସରେ ସ୍ଥାନ ପାଇବ ।

ବସନ୍ତ
 ଜଣେ ଓତଥ

ବହୁଶୁଣ ବୁଝଣ,
 ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳପଦ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ,
 ମହାଶୟ ସମାପେଷୁ—
 ପ୍ରତ୍ୟୁ ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟ,
 ଅପଣକର ଗୁରୁକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉତ୍କଳ ପାପି-
 କାଳି କୌଣସି ଏକ ଦୋଷରେ ନିମ୍ନଲିଖିତ
 ନିତାନ୍ତ ସାମାଜ୍ୟ ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ସ୍ଥାନ ଦାବି କର

ବାଧକ କରଣାର୍ଥେ ଅନୁମତ ପ୍ରଦାନ ଦେଉ-
 ୧୮୯୪ ମସିହା, ଯୁକ୍ତ, ୧୯୦୧ ହିଜରୀ
 ୧୫ ଅକ୍ତ ପୁସ୍ତ ମହାଶୟା-ବଦତା—
 ପଦସବୁରେ ଶରସ୍ତଥ ପ୍ରବଳ,
 ବାହୁଣୀରୁ ଦୈର୍ଘ୍ୟା ଯାଏ ଅଥକ । ଦୋଷା ।
 ଯହିଁ ଚକ୍ତି ଚକ୍ତି ସମୁଦ୍ରପର ଜଳ,
 ଉଚ୍ଚ ମାତ୍ର ସବୁସ୍ଥଳ କଳରେ ସମରଳ, (ପତ)
 କବିତା ସପ୍ତମୀରେ, ବାର ଥିଲ ମଙ୍ଗଳ;
 ଉତ୍କଳ ଉଠ କୁଳ, ମାତଲ କର ଖାଳ;
 ଅସନ୍ତେ ଗ୍ରାମବଳ, ଶୁଣାଗଲ ଚଦନ;
 ଲଗନ୍ତେ ବାହୁମୁଳ, ଲଗିଲ ବୋଲାଦଳ;
 ଗ୍ରାମେ ଯଶନ୍ତେ ଲେବେ ହୃଦି ବିଦଳ । ୧
 ଉପର ଦଗରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଜଙ୍ଗଲ,
 ମନୁଷ୍ୟ ଗୋରୁ ମଇଁଷି ପଲକପଲ; (ପତ)
 ଖର ପ୍ରୋତରେ ପତ୍ର, ଲାଗିଲେ ମାଳମାଳ;
 ବଶୁଅ ଗୁଣା ଟିକ, ତ କଲେ ଗଣ୍ଡଗୋଳ;
 କେତେ ଜାବଳେ ମଲେ, ଦେ ଗଣିବ ସଦଳ;
 କେତେ ପ୍ରାଣେ ବସୁଲେ, କେ କରବ ତା ଠୁଳ;
 ଜାବ ଜନ୍ମସଖ ଦେଲେ କି କଲବଳ । ୨ ।
 ଗ୍ରାମ ସହରେ ବର ଲାଗିଲ ଚୁଳ,
 ବାହୁ ବାର ଗାଈ ସବୁ ପଡ଼ିଲ ଚଳ; (ପତ)
 ଜଳର ବଳ ଦେଖି, ସାଦାସ ଗଲ ଉଡ଼ି;
 ପ୍ରାଣ ହୃଦରେ କେତେ, ଗର ଶକରେ ଚକ୍ତି;
 ଲାଗି ଯାଉଅଛନ୍ତି, ଶକ୍ତି ଅରତ ରତ;
 ଲାଗଣ ଖର ପ୍ରୋତ, କେଉଁ ମାଉଛି ଚତ;
 (କାହାକୁ ଦେଉଁଠାରେ, ଉତ୍କଳ ବଏ ମାତ);
 ସାହାସେ ଧର ରୁଣିବ କାହାର ବଳ । ୩ ।
 ଗରକରଣା ଜଳସ ବଳ ଲଙ୍ଗଳ,
 ସିଦ୍ଧକ ପେଟର କଂସା ବାବଳ ଆଳ; (ପତ)
 ଟୋକାଳ ଚାଳଅ ଲୁଳ, ଓଳଅ ଧାଳ ଚୁଳ;
 ଦୈବ କବସ ଲାସେ, ଲେକି ଲାଡ଼ ସଦଳ;
 ଦାଣ୍ଡି ମାଠିଅ ଚକ୍ତି, ଶୂନ୍ୟ ସେ ଦାଣ୍ଡିଶାଳ;
 କେ ବାହିଁ ଲାଗିଲ, ନାହିଁ ତା ଅଟକଳ;
 ଓତ ଯେଣି ଶୁଣ ଗଲ ଦଳକୁ ଦଳ । ୪ ।
 ଉପୁତଲ ପିଅଶାଳ ଶିମିତ ଶାଳ,
 ଶିଶୁ ବନନ କବିତା ବାବ ଚମାଳ; (ପତ)
 ଦେଲା ଦେଲା ଦୋଲଣ, କରୁଣ ଗଲ ଲାସି,
 କୁଳେ ଯୋସୁଛି ଗୁଣି, ତମିଲ ବୁଣି ଗୁଣି;
 କେତେ ବା ଅଟକଲ, ମୋଡ଼ ବାବରେ ଅଟି;
 କେତେ ଧରବେ ଅଟା, କୁଳ ଜାମ ବିବାସୀ;
 ଧାଳ ଚୁଳନ ବିଦୁଳେ ବିଦେବ ଜାଳ । ୫ ।
 ଅମ୍ବ ପଶସ ତେଲୁନ ଦେଲ ବିଦଳ,
 ବିନସଲ କଷ୍ଟ ଦେଲ ବୁଝ ବଦଳ; (ପତ)
 ଖଡ଼ା ଦେଖି ବା ମକା, ବାଉଗଣ କବଳ;

କରି ଚରୁକ ଲାଭ, ବଖାବୁ ବୋଇବଳ;
 ବାଲୁକ କଲଗର, ରହିଲ କାହିଁ ମଳ;
 ବାରୁ ଅକ୍ତି ଦଳଦା, ପତ ଦୋଇଲ ଗୋକ;
 ମଲ ମହି ଚକ୍ତି ବଦବଦସ ଫଳ । ୬ ।
 ଉଚ୍ଚବକି ବୁଝ ଦେଲ ଦେବେତ ସୁଳ,
 ଗୋଡ଼ ସମ୍ପାଦକ ଦେବେ ମାଟିର ବଳ; (ପତ)
 ବାଲୁରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେଲ, ପାଟ ଯୋଗସ୍ତ ଲାଳ;
 ଶୁଷ ଅଯୋଗ୍ୟ ଦେଲ, ଯେ ଥିଲ କଲ ବଳ;
 ଦୁଃଖି ଚଷାକ ଅଳ, କ ଶିଲ ବାଳ ଜଳ;
 ବଦନ ଅଗ୍ରବରୁ ଚକ୍ତି ସବୁ ବିଦଳ;
 ବିରୁପେ ବସୁବେ ଖାଉ ଦେଉଁ ଫସଳ । ୭ ।
 ଧାକ ପାଟ ଗୁଡ଼ ସତ ଗଲୁଟି ମୁଳ,
 ଖୋଇଲେ ଗଲୁଁ ସବୁ ଶିପ କ ଖାଳ; (ପତ)
 ରହିଲ କାହିଁ କିଛି, ପତ କ ଅବା ଡାଳ;
 ସଦକେ ପତଲ ଅସି, ଦେବେ ଅକାଳ ଦାଳ;
 ଜଳଲ କାହିଁ ବୋ, ବାହୁଣୀ ସାବଦଳ;
 ଚୌଦଗେ ଦାଦାକାର, ଦହିଲ ଦେଉଁ ଦେଲ;
 କେମନ୍ତେ ପ୍ରାଣ ଅଭିବେ ଏ ପ୍ରାଣକୁଳ । ୮ ।
 ବୁଦ୍ଧି ଦଶ ମାହିଁ ଗୁଡ଼ଲଗି ଅବଳ,
 ଧର୍ମ ଶାନ୍ତି ପିଣ୍ଡେ ପ୍ରାଣ ଅଛି ଦେବଳ, (ପତ)
 ଲେବେ ଓଳବ ଖାଳ, ଓଳବ ଉପଦାସ;
 କି ବଦ ଲାଗି ଖାଲବେ, ଶୂନ୍ୟର ଚୁଣୁଦାସ;
 ଚୁରଅଡ଼କୁ ସୁଟ, ଦୋଇଲେଣି କବସ;
 ବାଉ ସାଧୁଛ ବ୍ୟ, ବହୁଛ ପଶାଗୁଷ,
 ଚୁଷ ବାସ ବଳ ଅଡ଼ କାହିଁ ମଙ୍ଗଳ । ୯ ।
 କାହା ଶାଗରେ ଗୁଣାର କରବା ବୋଳ,
 ବିଧାତା ବାମ ଘୋଇଛ କାହାର ବଳ; (ପତ)
 କଏ ଶୁଣିବ ଦୁଃଖ, ଦୁରକ ଅନ୍ଧବସୁ;
 ଶୁଧା ଜାଳାରେ ପୋତ, ଯାଉଅଛନ୍ତି ପେଟ;
 ପିଲ ବାଳକ ଦେଉ ଅଛନ୍ତି ଛଟପଟ;
 କାହିଁ ପକାଲ ଯିବେ, କ ଦଶେ ବୁଦ୍ଧି ବାଟ;
 ଦୁଃଖେ ଉଚ୍ଚଅଛି ବସି କର ଗୁଣଳ । ୧୦ ।
 ସମ୍ପାଦକ ମହାଶୟଙ୍କର ।
 ଚିତାନ୍ତ ଦାଖ
 ପ୍ରା, ଗା, ଶାବର ଶି ହୁ—
 ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।
 ବାବୁ ବରାଣସୀ ଦାସ ବରାଣସୀ ୫ ୦
 .. କାଳକୃଷ୍ଣ ଦାସ ମାଦ୍ୟାପା ୫ ୦
 .. ଜବାନିକ ମାଡ଼ ଚଉପିଡ଼ା ୫ ୦
 .. ଚନ୍ଦେବର ଦାସ ଦାଦରୁଦା ୫ ୦
 ମୁମୁକ୍ତି ଅକରୁକମଳଦାସ ଦଗ୍ଗାଅପର ୫ ୦
 ଶ୍ରୀ ପଦ୍ମନାଭ ବାବୁଙ୍କ ଦେବ ବିକ୍ରମ ଗାର୍ଗ୍ୟେଶ୍ଵର ୫ ୦
 ବାବୁ ଦାମଦାସ ମୁମୁକ୍ତି ବଡ଼ ୫ ୦
 .. ଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ରଞ୍ଜାପୁର ୫ ୦
 .. ବୃକ୍ଷିକର ମିଶ୍ର ମୋଡ଼ା ୫ ୦
 ମହମ୍ମଦ ଉଦ୍‌ଦେବୀ ବାମାହୁର ଦାସ ଦୁଇ ୫ ୦
 କି ହି ଦେବୀସୁକ ଚାଟ ଗାର୍ଗ୍ୟେଶ୍ଵର ୫ ୦

ପତ୍ର ।

କଟକରୁ ଅପତ୍ୟ ଅଛି ଦେଖିଲେ ମାସିକ ୫ ଟଙ୍କା ଦିନିକ ପ୍ରାଥମିକେ ଅପ-
 ଶ୍ୟା ଯୋଗ୍ୟ ଓ କୁଳପାଳିକାର ଦିବ୍ୟ-
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅବଦାନପ୍ରତି ନିମ୍ନ ଠିକଣାକୁ ପତ୍ର-
 ମାସିକ ୫ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ ।
 ପ୍ରକାଶନୀୟ ଏହି କ୍ରମ ର ଦେଖିଲେ
 ଦେବେ ତାଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଜାଣିବେ ।
 ଦୂରରେ ୫ ୦୦୦ ଟଙ୍କାର ହାମିନ ଦେବାକୁ
 ଦେବ ଇଚ୍ଛା ।
 ୧୮୧୪ } Madan Mohan Patnaik.
 ବଜ୍ରାମା } ମାନେଜରୀ । ବ । ବଜ୍ରାମା

ଦକ୍ଷିଣରେ ଟଙ୍କା ପୁସ୍ତକ ।
BISHAHARI
 ବିଷହରୀ ।
 ହିତାଶୀ ହିତ ନାହିଁ ।

ଡାକ୍ତର, ଶ୍ରୀ ସର୍ବୋତ୍କଳ ବନ୍ଧାବ ମହାଶୟର
 ଉପଦେଶ ଓ ପାଠକର ଦ୍ୱାରା ଅବ-ଅମଦ୍ୱି-
 ଶିଷ୍ୟ ସେବନ କର । ଏହାଦ୍ୱାରା ସତ୍ତ୍ୱ ପ୍ରକର
 ପାଠକ ଓ ଉପଦେଶ ନିଶ୍ଚୟରେ ୧୫ ନେ
 ଓ ପ୍ରମେଦ କି ମେ ଲିଖିବୁ ଅବେଶ୍ୟ ଦୁଃଖ
 ର । ଏଥିରେ କୃଷ୍ଣ ଅବେଶ୍ୟ ଦେଉଅଛି,
 ଏହା ଦେଖିବୁ ବୁଝୁ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ପ୍ରତି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏବଂ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ପାଠକର ପାଠକ ଦାଦାର
 କଲେ ବଜ୍ରାରେ ଟଙ୍କା ପୁସ୍ତକ ଦେବୁ ।
 ମୂଲ୍ୟ-ସେବନ ଉପରେ ୩ ୦ ଟଙ୍କା, ଲେଖକ-
 କର ୩ ୦ ଟଙ୍କା, କୃଷ୍ଣବେଶ୍ୟ ପୁସ୍ତକ ୪ ୦ ଟଙ୍କା,
 ପ୍ୟା ୫ ଓ ଡାକ ୫ ୦ । ବ୍ୟବସ୍ଥା ପତ୍ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର
 ଉପରେ ଇଃ ପିଃ ଯୋଗ୍ୟରେ ପଠାଯିବ ।
 ପ୍ରସାଦ ୧୦୦ ମେଟାରି ବସ୍ତୁ ପ୍ରାଣ ଏବଂ
 ଦେବ, ଶୋଭାପତ୍ର, ଚିନ୍ତାକାର କଲିକତା
 କଟକର ଏକେଷ
 ବାବୁ ଏଲ୍, ଏଲ୍, କାବୁଲ
 ମନିଷ୍ଟର ମେଡିକଲ୍‌ସ୍କୁଲ ।
 କଟକ ଓଡ଼ିଶା

ଓପାଲିମେସ ପ୍ରଭୃତି ସୁଲଭମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 ଦକ୍ଷିଣାପକ୍ଷର ପ୍ରତ୍ୟେକମାନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋକା-
 ନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ସୁଲଭ ଶ୍ରୀ ଓ
 ଶ୍ରୀମତୀମାନେ ଅନୁକ୍ରମେ ପାଠକରୁ ।

ଉପାକରଣ ହିତ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /
 କଟକ ପ୍ରତିନିଧାନ ମତା ସବୁ କ୍ରମରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।
 ଏହି ସହର କଟକ ଚୌଧୁରୀକଳର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ବାବୁ ଗୌରୀମତୀଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତୁତ କଥା ସଲଗ୍ନରେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବ-
 ଲକ୍ଷ, ରେସମା ଓ ଗୋର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ-ମୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦର ସେହି ଲୁଗା
 ଲୁଗାରେ ଲେଖା ଅଛି ଯଦୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପ-
 କ୍ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁବିଧା । ସେହିଭଳି ଦର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଲ
 ଦାର ଦେଖି ତହିଁ ଉପରେ ମୁନିଆ କଣି ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ଲୁଗା ନେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ସମ୍ପର୍କେ ଏକଦର ବାଦାଉଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଲୁଗା ନିୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ପ୍ରକାର
 ଜାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜନସ ଦେଖି ବଜ୍ରା ସଜୋ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ ଦେଖିବେ ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
 ସମାପନୁବ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

କରଣ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋପସଲକୁ ଜାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତ୍ୟ
 ଅନୁକ୍ରମେ ବିକ୍ରୟ ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ଦେଲୁ-
 ଶେଷକଲୁ ଜାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଜିଅସିର ।

କଳିମର ଜାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷୟେଟି ପେନସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ /
ଲଲି ଓ କେଳ ପେନସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୪ ୧
ଓଡ଼ିଆ ପେନସାଲ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ନକସା କାଗଜ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ସୁଲଭଦେବ୍ ବାଗଜ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ରୁଲିବାଲ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ନିରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ପାନସାନୋଟପେସର ଓ	
ଲପାପା	୧ ୫ ୫ ୫

ଜାକବାଗଜ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଲପାପା ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଗାଲିକାଗଜ ୧୨ ପୃଷ୍ଠା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଶୀତଳ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାରୁ ଅଧ-	
ଗୋଟିଏ ଜଳରେ ପତାଇ	
ଦୁଇଦଳ ପରେ ଶୁଦ୍ଧ	
ନେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧା	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ସାଲିଟ ପେନସାଲ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ରକର	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଦଂସପତ୍ରୀ କଲମ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଲୁଗା କଲମ (କିକ) ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ କରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ବଜ୍ରମାନବୋନମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
କାରଦୁଅତ ଡାକରଣ ସରସା	
(କରସାକାଲ)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ସାମ୍ବାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
କଳାପିତା ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
କୋଉସାର ଦେବ	
କୃଷିପତ୍ର	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ମନବେଶ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ମୁନିମପତ୍ରର ପ୍ରସ୍ତୁତ ଡାକ ଓ	
ରୂପେଲନବସାବାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ଲେଦେପ୍ରଭ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ମେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ସାଗୁଳ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ସୁଲଭାମ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ଦେବାଲବିରି ମାକିୟା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ଏକକ ଏକଜାକପ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ସେଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ଅସବେଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ଗାସ	୧ ୫ ୦ ୦ /
ସାମପତ୍ରୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୦ /
ବନାରଣୀ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୦ /
ପତାଉଏହାକୁ ହୋଣି	
ଘାଟରେ ରଖି ନିଆଁରେ	
କରଲାଇ ବୋପା ସରସା	
ଘାଟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ସାଣି ପଡ଼ିବାର ବନ ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦ ୦ /	
କଟକ	ଅରବିନ୍ଦର ଦେବ
ଚୌଧୁରୀ ବଜ୍ରା	ବଜ୍ରାମା

COMPLETE KEY

To

Lethbridge's Easy Selection

[MINOR COURSE 1894]

Containing English meanings, explanations, &c. with the questions set at the Minor Examination during the past three years.

Price one rupee. For post-fossil postage one anna.

To be had of the Secretary Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack.

CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
The 22nd No- } and
vember 1894 } Hars chand Ghose

ADVERTISEMENT.

Wanted a work-sirkar for the first section of the Anandpore road of the Keunjhar State on a salary of Rs, 25 per mensem.

Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned not later than 15th December next.

None need apply who has not passed at the final examination of the Cuttack Survey School, and who has not a fair knowledge in the arts of Surveying, Leveling, Drawing, Road-making and Estimating.

The claims of such candidates as have acquired a fair knowledge in Uria and have read up to the Entrance standard and have been accustomed to the Gurjat climate, will be preferable.

KEUNJHARRAJ. } CHAITAN PRASAD RAJ.
Manager & Asstt.
Govt Agent
KEUNJHAR RAJ.

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଓଡ଼ିଆସଙ୍ଗୀତର ଏକମାତ୍ର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ସଙ୍ଗୀତସମ୍ପ୍ରଦାୟ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେହପତ ।

ଅ ତ ସୁ ନ ବ ମୁ ଲ୍ୟ ୫ ୦ ୩ ମା ତ୍ର ।

ଏଥିରେ ବସିଣୀ, ଝୁଲି, ଖେମଟା, ଝିପା, ମେଘପ୍ରଭର ସମ୍ପର୍କ-ସମ୍ବନ୍ଧର ଅଦ୍ୱିତୀୟ ଓଡ଼ିଆ, ହିନ୍ଦି, ବଙ୍ଗଳା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧଗୀତମାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବୋଧପ୍ରଦ ଏପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରକାର ସଙ୍ଗୀତ-ରସ୍ତା ଦେଖି ନିକଟରେ ଅବରୋଧ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ କମ୍ପାନୀରୁ ଏକକୋଟି ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖ୍ୟତଃ ନିକଟରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଗୁଣ-ରସନୀପକ ।

ଅଥାତ୍

କବିତା ସମ୍ବନ୍ଧୀ ସମ୍ବନ୍ଧ କବିତା

ହୁଳା ସଙ୍ଗୀତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।

କୂଳ ଏକୋଟିମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ ଅମୁଦାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଝୁଲିବଦେବ ସମ ଅଗ୍ରଗଣ୍ୟ ନିୟାମପତ୍ର କଟକ

ଗୁଣରେ ନୂତନ ! ଗୁଣରେ ନୂତନ !!

ଗୁଣରେ ନୂତନ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଔଷଧ ।

“ଗଜରେ ଡାକ୍ତର !”

ଯେଉଁ ଉତ୍ସାହୀନ ମେହରୋଗୀ ତରଳ ସହସ୍ର ନିରାକାର ମରଣାଧିକ ସହାୟ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି, ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ମଣ୍ଡଳୀ ଯେଉଁ ସେଗର ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ ନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରିୟ କରୁଥିଲେ, ସେହି ଜୀବନକାଳୀ ମେହରୋଗୀ ଦୁଃଖରୁ ପରତ୍ରାଣପାଇବାର, କିନ୍ତୁ ଧାରୁଣ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପରାଣର କରବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର ମଦୈଷ୍ୟ “ଗଜରେ ଡାକ୍ତର” ଅବିଷୟ ଦୋଳ, ଚିକିତ୍ସା-କରଣର ମଦାଧାର୍ୟ ଦୁଃଖପତ୍ର; ଯଦି କୁମ୍ଭେ ଶୁଣି ସମ୍ଭାଷଣ ଶୀତାରେ ଆକାନ୍ତ ଦୋଳାଥ ଏକ ନାନାତ୍ୟ ଔଷଧ ସେବନ-କରି ଦୁଃଖୀୟ ଦୋଳାଥ, ତେବେ ଥରେ ଏହି ମଦୈଷ୍ୟ ସେବନକରି ପରାଣକର; ଅବଶ୍ୟ ଅଶ୍ୱେଷ୍ୟ ଲଭି ଦରବ । ସେଦେହୁ ଏହା କୁମ୍ଭର ସେବକ ଠିକ୍ ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ । ଦକାର୍ଯ୍ୟ ସେମା ବି ସେହିମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ଡାକ୍ତରମାନେ ପରାଣୀକ କରୁଥିଲେ ଅଭାବ୍ୟ ସୁଖର ସାହାଯ୍ୟର ଅଥା ଶୁକ୍ତିଥିଲେ, ସେମାନେ ଏହି ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଶ୍ୱେଷ୍ୟ ଲଭି କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହା କେବେହେଁ ନିକଟ ଦୋଳ ନାହିଁ । କରୁଥିବ, ଅନେକ ଓ ଚର୍ମିକ ଦେଖାନ୍ତୁ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଡାକ୍ତରମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ପରାଣୀ ଦ୍ୱାରା ସୁରକ୍ଷିତ ଅଛନ୍ତି ସେ, “ଗଜରେ ଡାକ୍ତର” ପରାଣୀ ଦ୍ୱାରା ନିର୍ମୂଳକ ମେହରୋଗୀପତ୍ର ଔଷଧ ଅଛି ଦୁଃଖ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବନ

କଲେ ଧାରୁ ଦୈବୀକ୍ୟ, ମେହ, ସ୍ୱରୁଷ୍ଟିକାଳ, ସ୍ୱପ୍ନ, ନରା, ପ୍ରସାବରେ ଅବଦ୍ୟ ହୁଏ, ମୁଖ୍ୟତଃ ଦାଗଲଗିତା, ପ୍ରସାବ ସହଜ ଶୁଦ୍ଧକର, ଦାଗ ଗୋଡ଼ ଛାଳା, ସ୍ୱରୁଷ୍ଟିକାଳ ଘାତା, ପ୍ରସାବ ଖୋପା-ଝାପା ଦୋଳ ପତକା, କହ୍ନେ ମୁଦୋଧାନ ପ୍ରକାର ଗୁଣସମ୍ପନ୍ନାୟ ସାବଜୟ ଚଠିକ ଓ ଦୁଃଖ-ସେବ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଅଶ୍ୱେଷ୍ୟ ଦେବ । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର ଓ ବଳବର୍ଯ୍ୟ ଦୁଃଖ ଦେବ । ଶବ୍ଦରୁ ହୁଷ୍ଟିକାଳ ଓ ବଳବର୍ଯ୍ୟ ଦୋଳ - ବଳବଳକର କରବ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ୫ ୦ ୩ ଅଥା ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କ ୫ ୦ ୩ ଅଥା

ଗୁଣରେ ଏକମାତ୍ର ଏକକ ।

ସେ, ଶି, ରାସ୍ତ

କ ୫ ୦ ୩ ନେହରଲ ଲେନ ଚଳିବତା ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସୁଲଭ ଉତ୍ତମ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରାୟ ଦେହପତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୩ ଦେହପତା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ ଲିଖାନ୍ତ ଦେହପତ ସାର ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଦୋଳ ଏହି ମୁଦ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୁଦ ଦୋଳଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର ବସିଣୀ ଓ ଝୁଲି ସଙ୍ଗୀତ ସହ ଦେଖିବ ଦୋଳ-ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉତ୍ତମଗଣି । ଲକ୍ଷ୍ୟ ଶାସ୍ତ୍ର, ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କର ଚଳିବତା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦେହପତ୍ର, ସଥା।—

ପ୍ରଥମଅଂଶ ସରସ୍ୱତୀ

ଧାର୍ଯ୍ୟ ୫ ୦ ୩

ଅଧ୍ୟାୟ ୫ ୦ ୩

ଶ୍ରେଣୀ ଏକ ପ୍ରମୁଖ ୫ ୦ ୩

ମାତ୍ର ଦୈବୀକ୍ୟ ବଳବଳ ଦେହପତ୍ର ଦେଲେ ଚର୍ମିକ ଶର୍ମା ୫ ୦ ୩ ଲୁ ଲିଖା ଦେବ ତାହା ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅଂଶ ସଙ୍ଗୀତ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ-ଅଂଶର ଦେହା ଓ ତୃତୀୟ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ ।

ଅଧିକ ଦରବ ସଙ୍ଗୀତ ସୁଲଭ ଦେହପତ୍ର ଦୋଳପାତ୍ର ।

ଉତ୍ତମଗଣି ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ତମଗଣିରେ ପତା-ରାଜ ଦେବ ।

ଏକ ଉତ୍ତମଗଣି ସହ ଦେହପତ୍ର ଦେହପତ୍ର ଦେହପତ୍ର ଉତ୍ତମଗଣି ସହାୟତାରେ ମୁଦ୍ର ଓ ପ୍ରକାର ଦେବ

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

କ୍ର. ୨୯ ବ	ପା ୧୫ ବର୍ଷ ମାତ୍ରେ ଉପସ୍ଥର ସତ୍ୟ ଯତ୍ନା । ମା ୧୨ ବର୍ଷ ମାତ୍ରେ ୧୯୦୨ ମାତ୍ରେ ପ୍ରକାଶିତ ।	ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ଟ ୩
ସ୍ୱ. ୩୮ ପ୍ରା		ପଞ୍ଚାଦଶମ ଟ ୨

କାବୁଲର ଅମୀର ଅବଶେଷରେ ଶ୍ରୀମତୀ ଲାଲ୍‌ଚେନ୍ଦ୍ରାବତୀ ନିମନ୍ତେ ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରଣାର୍ଥେ ଦଲ୍ଲତକୁ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । କଲକତ୍ତା ପାଲିସିଆରେ ମେମ୍ବର କର୍ମଚାରୀ ସାହେବ ଅନୁରୋଧପୁତ୍ର ଶେଖ କାବୁଲକୁ ଯାଇଥିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କ ସଙ୍ଗେ ଅମୀରଙ୍କର ଦୁଇପକ୍ଷ ସାକ୍ଷାତ ହୋଇ ତାଙ୍କର କଲକତ୍ତାକୁ ପ୍ରିୟ ହୋଇଅଛି । ଅମୀରଙ୍କୁ କଲକତ୍ତା ନେବାରେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ଅନୁମୋଦନରେ ଅବଧାନି ହୁଏ ସାର ନାହିଁ ।

ଅନୁମୋଦନ କୃତ୍ୟ ମହୋଦୟ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ରରେ ଥିବା ସମୟରେ କାଶ୍ମୀର ସୂତ୍ରର ଦରଦାରରେ ମେମ୍ବରମାନଙ୍କ ବେତନ ଦାବୀ କରାଯିବାର ଓ ଜଣେ ମେମ୍ବର କାଠିକେବାର ଅଦେଶ ପ୍ରଚାର କରୁ ଅଛନ୍ତି । ମେମ୍ବରମାନେ ପୂର୍ବେ ମାସିକ ଟ ୧୨୦୦ ବା ବେତନ ପାଇ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେମାନଙ୍କର ବେତନ ମାସିକ ଟ ୧୨୦୦ ବା ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି ଓ କିଏ ପରବର୍ତ୍ତରେ ଜଣେ ମେମ୍ବର ଉତ୍କଳର ଅଦେଶ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ତାଙ୍କ କୃତ୍ୟର ବ୍ୟୟ ଲାଭ ଲାଭା ବେଳ ବଡ଼ ଅନୁଭବ ହେବୁ !

ଜର୍ମାନୀର ଦରଦାର ଚଳନ ମାସ ୩୫ ରୁ-ରେ ଖୋଲ ହୋଇଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ସୁଦେଶରେ ଯାତ୍ରା ବିସ୍ତରଣ ଥିବା ଓ ସମସ୍ତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ସୌଧାର୍ଯ୍ୟ ଉପାର୍ଜନ ପରେ

ଜର୍ମାନୀ ସର୍ବଦା ସଚେତୁ ରହିବାର ସମ୍ଭାଷଣ ବ୍ୟକ୍ତି ବହି ପ୍ରକାଶ କଲେ ଯେ ବିଦ୍ରୋହଦମନାର୍ଥ ବେତନ ଗୁଡ଼ିଏ ଅରୁଣ ଏବଂ ଖର୍ଚ୍ଚ ବୃଦ୍ଧିହୋଇ-ଥିବାରୁ ଅସ୍ତିତ୍ୱ ବୃଦ୍ଧି କରଣାର୍ଥେ କମାଣ୍ଡୁ ନୁହେଁ ଟିକସ ବସାଇବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଦରଦାରରେ ଅଗତ ଦେବ । — ସବୁ ଦେଶରେ ବ୍ୟୟ ଅଧ୍ୟୟନ କରି ଅଛି ଏବଂ ସୈନିକ ବ୍ୟୟ ସେଥିର ପ୍ରଧାନ କାରଣ । ଏହା ବଦାପି ଶୁଭଲକ୍ଷଣ ନୁହେଁ ।

ଅର୍ଥର ଦଳର ଅଧିକାର କଲ ଉତ୍କଳ ଜାମାନ ବେଉଁଅକ୍ତିକୁ କାର୍ଯ୍ୟଗତ ହେଉଥିବ ତାହା ଅବଧାନି ନିଶ୍ଚୟ କରାଯିବ ନାହିଁ । ସମ୍ଭବତଃ ପିତଳ ଅନୁମୋଦନ ବର୍ତ୍ତମାନର ପ୍ରଧାନ ବଥା । ଉଚ୍ଚମଧ୍ୟରେ ଅନେକଦୂର ଦେଖି ଖାନମଦ ଯେଉଁଦିନ ସମ୍ଭବ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଲେ ତାଳସମ୍ଭବ ଜାମାନକୁ ଯାଇଥିଲେ ସେ ଫେରାଅପି ଅଛନ୍ତି । ତାଳସମ୍ଭବ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ପ୍ରେରଣ ନ ହୋଇ ପ୍ରତିନିଧି ଲଦନାତମଙ୍କ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରେରଣ ହୋ-ଇଥିବାରୁ ତାଙ୍କର କୌଣସିକାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲା ନାହିଁ । ଉଚ୍ଚମଧ୍ୟରେ ମାସ୍ ସମ୍ଭାଷଣରେ ତାଳ ଓ ଜାମାନ ସେନାକର ସାକ୍ଷାତ ହୋଇ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ର ବୋଲିଲେ ଏବଂ ସେଥିରେ ସୁଦ୍ଧା ଜାମାନ କର୍ମର ଦଳ । ତାଳରୁଜ୍ୟରୁ ଏବଂ ସୁକ-ତାହାଜ ଜାମାନ କର୍ମର ସୁକରେ ବିସ୍ତର ଅସ୍ତୋଳନରେ ଉଦ୍ଭବ ଅଛି । ତାଳର ଶେଷ ବଥା ବହୁ କରାଗତ ନାହିଁ ।

ଗଜପୁଟ ଶୁକବାର ଦଳ ଏଠା କାଳକତ୍ତା-ରର ଏକବର୍ଷ ବୟସ ଏକ ଭେଲିଗିଆ ଅଧ-ଶାର ବୁଦ୍ଧା ତୋଠାମା ନିବନ୍ଧରେ ଶେନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ବୁଦ୍ଧାର ଅଧିମତଦାରୁ ଟେକାଏ ଅଧିମ ଖାଇଗଲା । ଏତଥା କାଦାଉଡ଼ ଜଣା ନ ଥିଲା । ପିଲଟି କିଣାରେ ଶାରଣାର ଅନେକତ ଦୋର ପତଳ ବେଳକୁ ସକାଳରେ ଏକଥା ପ୍ରକାଶ ପାଇଲା । ପ୍ରତିବେଶୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଜଣେ ବନ୍ଦୁ ହୋଇ ଅନ୍ୟ ଉପାୟ ନ ଦେଖି ପିଲଟିଟି ମାତ୍ରବୋଲକୁ ଛାଡ଼ାଇ ଏଠା-ବଡ଼ ତାଳୁରଖାନାକୁ ଘେନି ଗଲେ । ସେଠା-ରେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ତାଳୁରଖାହେବ ଅଧିକୃତ ସର୍ଜନ ଏବଂ ଯାତୁଆ ବାଳକପ୍ରଭୃତ ସମସ୍ତେ ଅଧ୍ୟୟନ ମତୋଯୋଗ ପୂର୍ବକ ସମସ୍ତ ସ୍ତମ୍ଭ ଜଗିରୁଛି ପିଲଟିଟି ସମକ ସଦଳରୁ ବାହୁଡ଼ାଇ ଅଣିଅ-ଛନ୍ତି । ତାଳୁରଖାନାରେ ଏବଂ ଶେଷମାନ-କପ୍ରକ ବଶେଷ ସହ କି ଯାଉ ଥିବା ବିଷୟ ଅନୁମୋଦନେ ଉଦ୍ଭବେତର ଗୁଣି ଅଧ୍ୟୟନ ଅ-ନୁଭବ ଥିଲା । ଉତ୍କଳ ଏ ଘଟଣାରେ ସେ-ଠା ତାଳୁର ଓ ସୁଲବାଳକରୁଦନର ଅଧ୍ୟୟନ ସହ ଓ ପରମ୍ପରା କଥା ଅବଗତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନୁରୁପ ସହଜ ଅବଶେଷ ଅଧ୍ୟୟନ ଦେଉଅଛୁ ।

ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ମାତ୍ରର ଓ ଉତ୍କଳର ପଞ୍ଚମାର ଫଳ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାର ପ୍ରୋକ୍ତ ପଞ୍ଚମାର ଫଳ ଏସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ

ହୋଇ ନାହିଁ । ଓଡ଼ିଶା ଦ ସବୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ସମ୍ପାଦକ ଦେବ ? ପ୍ରାୟ ମା ୨୫ ସ ଦେଲ
 ଅଗ୍ରଣୀ କାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅଳ୍ପ ଅଳ୍ପ
 ସମ୍ପାଦକ ପଦାଧୀନରେ ଫଳ ବାହାରରେ
 ଏବେ କଲମ୍ବୁ ବଙ୍ଗଳାପତ୍ର ଶୁଭସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ
 ହୋଇଥିଲେ ବର୍ଷକ ଉତ୍ସବରେ ଫଳ ବାହାରନ୍ତା
 ପତ୍ର ? ଫଳ ଶୀଘ୍ର ବାହାରରେ ଉପର ।
 ମାଲକର ସୁଲଭ ସେସନ ଅରମ୍ଭ ହେବା ପ୍ରାୟ
 ମାସେ ହେଲଣି । ଦାଉପିତା ଶ୍ରୀମାନେ ସୁଲଭସୁ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପସ୍ଥିତ ହେଲ ବେଳକୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ
 ସାଠ୍ୟପୁସ୍ତକ ପଢ଼ା କରୁଥିଲ ଉଲ୍ଲିଖାୟୁକ ।
 ସୁଲଭ ସେନାରେ ଶକ୍ତିପ୍ରସ୍ତ ଦେବେ । ସୁଲଭ
 ଫଳ ବାହାର । ଅଗ୍ରାରେ ଶ୍ରୀମାନେ ପଠକ-
 ପ୍ରତି ହେଲା ଦେଖାନ୍ତି । ଗୃହର ଅଭିଭାବକ-
 ମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ସମୟରେ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଦ ଅମ-
 ନୋଯୋଗୀ ହୋଇଥାନ୍ତି କୋମଳମତ୍ତ ପଠୁଅ
 ବାଳକମାନଙ୍କର ବହୁମୂଲ୍ୟ ସମୟକୁ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ-
 ଗରୁ ଦର୍ଶିପ୍ରମାନେ ଅଲକ୍ଷିତକ୍ରମରେ ନଷ୍ଟ
 ହେଲେ ତହିଁ ବଳ ଅଳ୍ପ ଅଲକ୍ଷପର ବସୟ ଓ
 ହୋଇପାରେ ? ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ମତରେ ଶିକ୍ଷା-
 କ୍ରମଗର ଦର୍ଶିପ୍ରମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର ଗୁରୁତର
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମନୋଯୋଗୀ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ
 କରିବା ଉଚିତ ହେଇ ନାହିଁ ।

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନସସ୍ତୁ କମିଶନର ଓ
 ଗଢ଼ଳ ଚରୁ ସମ୍ପ୍ରଗୁଣ ଶ୍ରୀମୁକୁ କ ରୁକ
 ଗଢ଼ଳ ଚରୁ ସମ୍ପ୍ରଦେ ବରଜମାନ ଅଛନ୍ତି । ଯେ-
 ଗଢ଼ଳ ମେଠ ଦର୍ଶକ କର ଗଢ଼ଳ ଚରୁ ଶେଷ
 ସୀମା ଅଠରୁଟିକ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଗମନ କର ଦର୍ଶନ
 ବଢ଼ାଧାରେ ଅଧି ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 ବଢ଼ଳର ସମୟକୁ ଅନୁମୂଳ ଗଢ଼ଳରେ ଉପ-
 ସ୍ଥିତ ପ୍ରଦେ ସେଠାରେ ବଢ଼ଳର କୁଟୀ
 ସମୟ ଶେଷ କର ଭାଲକେର, ସାଲକବଢ଼ା-
 ବାଟେ ଦେହୁର ଗଢ଼ଳରେ ସେସକ ମୋକ-
 ଦମା ପ୍ରଦେ କରବେ ହୋଇ ଶ୍ରୀମା ଯାଉଅଛନ୍ତି ।
 ସାଦେବ ମହୋଦୟକର ଗପୁ ଜାକୁସାଗମା
 ଚେଇଁ ଯି ର ସମ୍ଭବ ଦୋଷ ହେଉଅଛି ।
 ଏଠର ଲଗାଣ ମସ୍ତ ବହୁକାଳକୁ ବନ ଥିଲ ।
 ସୁକରେ ଶାନ୍ତବା- ସମ୍ପ୍ରଗୁଣ ସାଦେବକ ଗଢ଼-
 ଲାକ ମସ୍ତରେ ଶେଷ ହେଉଥିଲ ନ୍ତେ ନ୍ୟମା-
 ଧର ଦେବଦେ ଦେବ ରୁଅରୁଅ ବର୍ଣ୍ଣା ଅପିଲ
 ପ୍ରାୟ ଗପୁ ଦେଇ ଥିଲ ଓ ଗପୁର ଦୌଶସି
 ପ୍ରୋକମ ଯେ କ ଥିଲ । ଶାନ୍ତବା ଗଢ଼ଳର

ବସୁର ଉପର ସମୟ । ଶ୍ରୀମୁକୁ କ ରୁକ ସମ୍ପ୍ର-
 ଗୁଣ ସାଦେବ ଏହପକାର ଲମ୍ବା ଗପୁ କର
 ସୁକପ୍ରଥାର ସୁଲଭଦୀପନ କର ଉତ୍ସବ କର-
 ଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ବଦେନାରେ ଗପୁ
 ସୁକରୁ ପ୍ରୋକମ ବଢ଼ିବ ସାଧାରଣ ଅବଗତ-
 ନମନ୍ତେ ଦୌଶସି ବସେଷ ଉପାୟ ଅବନର୍ତ୍ତକ
 ହେଉଥିଲେ ସାଧାରଣଙ୍କର ବସେଷ ଉପକାର
 ହେଉଥାନ୍ତା ।

ସେଣ ଅଗ୍ର ଲୋକ ଉପଲକ୍ଷରେ କଲକତା
 ସଦରରେ ଯେଉଁ ମହାଲୋକ ହୁଏ ତାହା ବର
 ସୁକ ଶୁକ୍ରବାର ଦବସ ସମ୍ପନ୍ନ ହେଲ । କଲକତା
 ଲୋକରେ ବହୁଲକ୍ଷ ଏକ ଶ୍ରେଣିକ୍ଷ ଉପସ୍ଥେ
 ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବା ଦେହୁରୁ ଏଲକ ଅର୍ଥର ସା
 ଦେବ ସଜପତର ଅସତ ପ୍ରଦେ କରଥିଲେ ।
 ଶ୍ରେଣି ପ୍ରଳରେ ସରନାଶ ଓ ଦେସରବାସ
 ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣିକ୍ଷାଗମାରେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିବାକୁ
 ସରନାସ ସମ୍ପର୍କୀୟ ଚର୍ଚ୍ଚା ବସେଷରୂପେ ହୋଇ
 ଥାଏ । ଏପ୍ରକାର ଚର୍ଚ୍ଚା ଲକ୍ଷ ଉପକରଣ ଅମ-
 ନରୁ ହୋଇ ଅସୁଅଛି ସେ ଉକ୍ତ ଦ୍ଵାର ଫିଜାଉ
 ଦେଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଉତ୍ତରସଦା-
 ମାନେ ଉକ୍ତ ପଥ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ରଖିବା ସଂକ୍ଷେ
 ନହେଲୁ ନାହାନ୍ତି । ଏଥର ଲୋକରେ ଲୁଗା-
 ପୁରାରେ ମାସୁଲ ଧାର୍ଯ୍ୟ କ କରବା ବଣି ଅଲକ
 ଓ କାରଗଣା ଅଲକ ସମ୍ପର୍କରେ ବଢ଼ିବା ଦୋ-
 ଲଥିବ । ଏଲେକସାଦେବ ବଢ଼ିବାରେ ଦେଖାୟୁ
 ସଦାବ ପଞ୍ଚମାନ କୁଟୀର ଶାସନ କରୁକରେ
 ଦଗ୍ରାୟମାନ ଦେଉଥିବା ବସୟ ଅସାଗ୍ର
 ଉପରେ ପ୍ରକାଶ କରବାରୁ ଶକ୍ତି କ ଥିଲେ ।

ଲହୋରଠାରେ ଯେଉଁ ଲୋକ ହୋଇ-
 ଥିଲ ସେଠାରେ ମାନସକର ବଢ଼ିଲକ୍ଷସାଦେବ
 ସରପତର ଅସତ ପ୍ରଦେ କରଥିଲେ । ଲକ୍ଷ-
 ସାଦେବକ ବଢ଼ିବାର ସାର ମନ୍ତ୍ର ଏହି ଥିଲ
 ଯେ ଲୋକରେ ଦେବେକ ସରବାସ ବସୟର
 ଚର୍ଚ୍ଚା ପକ୍ତି ଥାଏ କଲୁ ତାହା ଦରବାର ଉତ୍ସ-
 ବେ ଓ ପୂର୍ବେ ହୋଇଥାଏ ତାକୁ ଦୋ ନାହିଁ ।
 ତାଙ୍କର କିତ ସମ୍ପର୍କରେ କହୁବାକୁ ଗଲେ ସେ
 ଲୋକ ଉତ୍ସବେ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଦକର ଅବନାର
 ବାକରବାକୁ ବସେଷ ପୁଣି ବରଣ୍ଡି ତାହା ଲୋ-
 କେ ଅଲ୍ୟ ଚକ୍ତ କ କହ ଦେବକ ସୁଲଭ-
 ମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଦାକ ପ୍ରମାନ କରବା ଉଚିତ
 ସୁକମାନେ ସୁଗପୁର ଯେଉଁ ପ୍ରାକରେ ଥାଅନ୍ତି
 ପଲକେ ଲୋକଦବସ ଏକଟିକ ହେବା ସୁଖର

ବସୟ । ଲୋକିଏ ଲାଭରେ ତାହା ବୋଲପାଉ
 ଥିବାର କହୁ ଲାଭକର ଉକ୍ତ କରଥିଲେ ।
 ସେଥିର ମନ୍ତ୍ର ଏହିଯେ " ସେହିଠାରେ ଥାଏ
 ଉତ୍ସବକୁ କଣାର ରଖ ସେ ଅମ୍ଭେ ଅମ୍ଭକୁ
 ଦେଖରୁ ସମ୍ପାଦ ଓ ମଙ୍ଗଳନମନ୍ତେ ସଦା
 ଚିନ୍ତା କରୁଅଛୁ ।" ଏହି ସାର ଗର୍ଭ ସଜାବକୁ
 ଯାଠରେ ତାଣିପାରେକେ ଯେ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ
 ଦ ଅମ୍ଭଲ୍ୟକ୍ଷ ଉକ୍ତ ଅଛି । ଏଥିର ଗୁକ୍ତି
 ଅର୍ଥ ଦେବକ ଲାଭଲୋପଦାସିମାନେ ବୁଝନ୍ତି ।

ବଢ଼ିଲକ୍ଷ ମହୋଦୟକର ପ୍ରସ୍ତାବର ଲ-
 ହୋର ଦରବାର ହୋଇ ଯାଇଅଛି । ଲହୋର-
 ର ଦରବାର ଅଳ ଧ୍ୟାମର ଦରବାର ।
 କ୍ରୀଷଦର୍ଶ ସୁକରେ ଉତ୍ତରର କୁଳସୁକ ବଢ଼ି
 ଲକ୍ଷ କାନିସାଦେବ ସେଠାରେ ପ୍ରଥମ ଦର-
 ବାର କରୁଥିଲେ । ତହିଁ ଉତ୍ସରୁ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷକ
 ଦଶାଳକରରେ ୧୮୭୭ ମସିହାରେ ଦରବାର
 କରୁଥିଲେ ଲହୋରର ଦୁଗୟ ଦରବାର
 ଲକ୍ଷ ଉତ୍ତର ଅମଳରେ ହୋଇ ଥିଲ ।
 ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷନିକେ ବାସତ ସମୟରେ ଦୁଗୟ
 ଲହୋର ଦରବାର ହୋଇଲଲ । ବଢ଼ିଲକ୍ଷ
 ଯେଉଁ ବଢ଼ିବା ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ ତହିଁର
 ସାର ମନ୍ତ୍ର ଏହି ଥିଲ ଯେ ଦେଖରୁ
 ସୀମା ବୁଦ୍ଧି ନମନ୍ତେ ଲାଗୁକ ପ୍ରସ୍ତାସୀ ନୁହନ୍ତି ।
 ଲାଗୁକ ସାନ୍ତରକ୍ଷା ଉଦେଶ୍ୟରେ ଅପଣାର
 ବଳ ଦେଖାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତାସୀ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି
 ସମଦେବ ଲକ୍ଷକଦର୍ଶକୁ ଏହି କଥା କହି
 ଉପଦେଶ ଦେଇଥିଲେ ଯେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ଅବଦେନା କର ସୁଖ ସ. ମାନ କରବା ଓ
 ସାଧାରଣର ହିତନମନ୍ତେ ଲକ୍ଷକ ବସୟ କ କର
 ନକଲ ସୁଖ ନମନ୍ତେ ବସୟ କରବାରେ ଅପ୍ର-
 ଶ୍ୟା ଲିଭିବାକୁ ହୁଏ । ଅନଳ ପଦ ମର୍ଯ୍ୟଦା
 ବା ଅବା ବସସସ ଉକ୍ତ ଅପବାବରୁ ଅପବାଦର
 ଦେଇ ପାରେ ନାହିଁ । ହିନ୍ଦୁ ମଧ୍ୟମାନ ଏକତ୍ର
 ମିତର ହୋଇ ଅଭ୍ୟର୍ଥନା କର୍ମିତ ପାଟକରେ
 ପରାଈର ଅଧାନୁଷ୍ଠାନ ଚିତ୍ର ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଥି-
 ଲେ । ଏହାକୁ ଲକ୍ଷ କର ବଢ଼ିଲକ୍ଷ ମହୋଦୟ
 ହିନ୍ଦୁ ମୁଖମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକାର ସମ୍ପି-
 ନକର ପ୍ରଦୂର ଦେଖି ବଢ଼ି ସଲୋଷ ପ୍ରକାଶ
 ଦର ବସ୍ତୁ କଲେ ଯେ ଏହି ପ୍ରକା-
 ର ପ୍ରକୃତିବାସ ହିନ୍ଦୁ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକର ମନୋ-
 ମାଳିନ୍ୟ ପ୍ରାୟୁରୂପେ ଓ ରୁଦ୍ରାକରେ ବହୁକ
 ଦେବ । ଅଲକପ୍ତାର ଲୋଲଯୋଗ କରାଣର

ଉପାୟ ସ୍ତ୍ରୀରେ ସୁଦ୍ଧା ଅଭରଣ ସାଧାରଣ ଲୋକ-
 ବାକୁ ନଦେବା ପ୍ରସସ୍ତୁ ଅଟନ୍ତି । କଂଗ୍ରେସରେ
 ମୁସଲମାନମାନଙ୍କୁ ଯୋଗପ୍ରଦାନ କରନ୍ତି
 ତାହି ବୋଲି ଜନତକ ଅତି ବହୁ ସମୟରେ
 ଏହାର ବ୍ୟତିକ୍ରମ ଦୃଶ୍ୟହୁଏ । ଏଥିରୁ ଚୋଧ-
 ହୁଏ ଯେ ଏପ୍ରକାର ଜଳରକ ସତ୍ୟ ନୁହେଁ ।
 ମାନ୍ଦ୍ରାଜର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଶ୍ରେଣୀ ପୁରୁଷ
 ଜବାବ ହୁମାୟୁନଜା ନାବାହରକପୁତ୍ର ସ-
 ଯୁକ୍ତ ମଦମ୍ବର ସାଦେବ ସ୍ଵେଚ୍ଛାକ୍ରମେ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ
 କଂଗ୍ରେସର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ଫିଲ୍ଡର ସଭ୍ୟ ବୋ-
 ଇଅଛନ୍ତି । ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ
 ମିଳନ ବୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ ସମ୍ଭ-
 ହୁମୁଖ ନୁହନ୍ତି ।

ଭାରତ ତାଗସୁ ମହାସମିତି ।

କଟକରେ, କାର୍ଯ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ବହିଲେ
 ମଧ୍ୟ ହୁଏ ଶୀର୍ଷୋଚ୍ଚିତ କିମ୍ପା ସମ୍ପର୍କରେ
 କେହି ପରିଷ୍ଟ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବାର ଜଣା ପଡ଼ୁ
 ତାହି । ପ୍ରଥମେ ତୁଳ ରୁରକମ ମହାସମିତିରେ
 ଯୋଗଦାନ କରୁଥିଲେ କିନ୍ତୁ ଏବେ ଯୋଗ
 ଦାନ କରବା ଚେତନ ଆଉ ସମ୍ଭା ସମିତି କଥା
 ଚେତନ ଥାଉ ରୁର ପାଞ୍ଚାଳ ଏକତ୍ରିତ ହେଉ
 ଥିବା ସ୍ତରରେ ସୁଦ୍ଧା ମହାସମିତିର ଚର୍ଚ୍ଚ ଉପସ୍ଥି-
 ତ ଦେବା କୁଚିତ୍ ଦେଖାଯାଏ । ଉପାସି ମହା-
 ସମିତି ପ୍ରତି ଅନାଦର କାହାର ଠାରୁ ସୁଶାମାନ
 ନାହିଁ । ଏଥିରୁ ଦେବକ ଏତଦ ଚୋଧ ଦେଉ
 ଅଛି ଯେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ଓଡ଼ିଶାବାସି-
 କ ଉପାଦ ଦ୍ରାସ ହୋଇଅଛି । ଓଡ଼ିଶାବାସିକ
 ମଧ୍ୟରେ ଶିକ୍ଷିତ ଯୁବମାନଙ୍କର ସଖ୍ୟା ଉତ୍ତ-
 ବେତ୍ତର ବୃଦ୍ଧି ଦେବା ସ୍ତ୍ରୀରେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ପ୍ରତି ଉତ୍ସାହ ଉଣା ଦେବ ଲକ୍ଷ୍ୟର କିମ୍ପା
 ଅଟନ୍ତି । ସେ ଯାହା ଦେଉ ମହାସମିତି ସମ୍ପର୍କରେ
 ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ପ୍ରଦେଶମାନ ଅଦ୍ୟାପି
 ଜାଗ୍ରତ ରହୁଅଛି ଏବ ପ୍ରଭୁତ ଉପାଦରେ ଅତି
 ମହାସମିତିର ଚିନ୍ତା ଅଧିକେଶକ ନିମ୍ନେ ସ୍ଥାନେ
 ଯୋଗ୍ୟ ପ୍ରତିକ୍ଷମାନେ ମନୋମାନ ଦେଉ ଅଛ-
 ଣ୍ତି । ଏଥିରୁ କିମ୍ପା ଅଧିକେଶକ ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ସଦ-
 ଭରେ ଦେବ । ଭଲର ଶାନ୍ତି ସ୍ଵାମିନେ ମହାସମି-
 ତିର ସଭାପତି ସଦରେ ଜଗଜତି ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ସାଦେବ ମହୋଦୟ ଅଭିମାନର
 ଏକାନ୍ତ ପକ୍ଷପାତ ବହୁ ଅପମାନଦେଖିବକ
 ପୁଷ୍ପପୋଷକ ବୋଲି ଭାବର ଜଗଜତିରେ

ଦେହୁ ଅସନ୍ତୋଷ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି
 କରୁ ନାହାନ୍ତି । ମାନ୍ଦ୍ରାଜ ସଦରରେ ମହାସମି-
 ତି ନିମନ୍ତେ ମହା ଉଦ୍ଘୋଷ ଲାଗିଅଛି । ଚିନ୍ତ୍ୟ
 ସାରଥ ଲକ୍ଷ୍ମୀକା ରେନିର୍ଦ୍ଦେୟ ଚେତନ
 ଶ୍ରେୟସକ ନିକଟରେ କଂଗ୍ରେସର ମଣ୍ଡପ ନିର୍ମିତ
 ହୋଇ ଅଛି । ଚନ୍ଦି କଟକରେ ପ୍ରତିକ୍ଷ୍ୟ ମାନଙ୍କର
 କଥା ନିମନ୍ତେ କଙ୍ଗଲ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ହୋଇ ଅଛି ।
 ଏହି କଙ୍ଗଲର କେନ୍ଦ୍ର ସ୍ଥଳରେ ଲକ୍ଷ୍ମୀକାସଦ୍ଵୟା-
 ତ । ଉଦ୍ୟାନଟି ପ୍ରାୟ ୧୨୦ ମାତ୍ର । ଉଦ୍ୟାନର
 ପ୍ରକାଶ ହିଲଲ ଗୁଡ଼ ମହାସମିତିର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗଣଙ୍କର
 କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ । ଏହି ଉଦ୍ୟାନ ମଧ୍ୟରେ ୨୦ ଗଜ
 ଲମ୍ବ ଓ ପ୍ରାୟ ୫୦ ଗଜ ପ୍ରସ୍ଥରେ ମଣ୍ଡପ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ହୋଇ ଅଛି ।

ଅବାମୀ ତା ୨୭ ରଖ ଉପମ୍ଭରଠାରୁ
 ଜମାନୁସ୍ତେ ୪ ବଦସ ମହାସମିତିର ଅଧିକେଶକ
 ଦେବ । ରକବାଉ ହବସ ସାମାଜିକ ସଭାର
 ବୈଠକ ଦେବାର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି ।

ତାଗସୁ ମହାସମିତି ଦ୍ଵାରା ସେ ମଦକାର୍ଯ୍ୟ
 ଦେଉ ଅଛି ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଏଥିରୁ କଲ ଭଲର ସୁଦ୍ଧା ଦୃଷ୍ଟିଆର ଅଛି ଏବ
 ଇଂରାଜସାସକାଳରେ ଆଇ ଭାରତ ଶ୍ରେ
 ଏପର ଏକ ଗୁରୁତର ଏକତାରେ ପହୁଛି ଅଛି
 ଏଥିକର ଇଂଲଣ୍ଡପ୍ରତି ଆଉକ ଅଧିକ ବୌ-
 ରବର କିମ୍ପା ହୋଇପାରେ ? ଭାରତବାସି-
 ମାନଙ୍କେ ସେ ଏଥିର ଯୋଗ ଦେବା ଉଚିତ
 ଚିନ୍ତାରେ ଅଛି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଭାରତୀୟ
 ଅଧିକ ଦେଶକାର୍ଯ୍ୟମାନେ ଜାଗ୍ରତ ହୋଇ ଆସ-
 ଣାର ବୌରବ ବୃଦ୍ଧି କରବାରେ ଉତ୍ସାହ
 ଦେବେ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ସମ୍ବାଦରେ ଅଦ୍ୟାପି ମେହାଗୁରୁ ହୋଇ ପର ପୁରବା
 ଠାରୁ ଦେବେ ବକ ପ୍ରତ୍ୟ ଦେବ ଅଛି । ମେହାଗୁରୁ
 ପକ୍ଷର ଯୋଗ ଦେବାକୁ ରୁଚି ଅଭିମୁଖୀତ ହୋଇ ଅଛି ।
 ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକର ହୋଇ ଅଛି ଏନଗୁଡ଼ ଅନେକ ବର୍ତ୍ତ
 ଦେବ ଏପରି ଶାନ୍ତ ଜଣାଯାଇ ନ ହୁଏ । ଲୋକଙ୍କର ସାଧ-
 ରଣ ଅଛି ।
 ଅସେନାରେ ପୁଣ୍ୟ ହେ ଦେବଜାଲର ଅଃ ମାନେ-
 ତର କାହାନ୍ତ ଓଡ଼ିଶା କମିଟିର ଅପସର ଦେବକପତ୍ର
 ବଦଳି ବାକୁ ଇଂଲଣ୍ଡର ପରକ ନିମ୍ନ ଦେ ବାବହୁଛି ।
 ଅସମାବଦର ମାନଙ୍କରୁ କଲେକ୍ଟର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜି.ସି.ସମ୍ପର
 ଚରଣା ବୃତ୍ତାନ୍ତ ପରପର୍ଷିକ ଦର ଅଧିକର ବର୍ତ୍ତ
 ପହୁବଦ ଅଛି ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ସଭାରେ ଶାନ୍ତ ଦେବ ଅଃ ନାମିତ୍ତ ।

ଅନେକ ପିଲା ଶାନ୍ତ ଦେବୁ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଶାନ୍ତ ନ ଦେବା
 ଦେବୁ ଦେବେ ବୃଦ୍ଧି ମାନମା ମଧ୍ୟ ଅଭବ ହୋଇଅଛି ।

କଲିକତା-ଗୋଟିକ ।

ଝାଞ୍ଚିତ ଡ଼େ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡ଼େ କଲେକ୍ଟର ବାବୁ
 ତାଗସୁର ଅଭିର୍ଦ୍ଧ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସଦାସିନିଦାର ସଭାସଦ-
 ଶାନ୍ତେ ନିମ୍ନ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଡ଼େ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡ଼େ କଲେକ୍ଟର
 ବାବୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଡ଼େ ନିମାଧର ସଦାସିନିଦାର ସାଧା-
 ମୁତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।
 କଟକର ଡ଼େ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡ଼େ କଲେକ୍ଟର ମି-
 ତ୍ତରକର ଏଥ, ସି, ମଧୁ ଓ ଚୌତାପ ଅଭରଣ
 ଥା ୨୭ ରଖସାହି ମୋକଦମା ସଭାସଦ ବରୁ କରବା
 ସେନା ଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛି ।
 ଗୋଇଶ ଇଂଲଣ୍ଡର ବାବୁ ଅନେକୋଦି ମୁଖି
 ଏସ୍ ପ୍ରେଡ଼ରୁ ୨୭ ପ୍ରେଡ଼ର ଗୋଇଶ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ବଦ
 ଜୁଇମସା ବା ୧୧ ରଖରୁ ବଦାସଦ ବଦଅଛି ।

ଚରମସା ବା ୨୦ ରଖରେ ଗାନ୍ଧିସମେଦର ବୈଠକ
 ଦେବ । ଭର୍ତ୍ତସର ସମତା ଇଚ୍ଚତ ଦେବା ନିମନ୍ତେ ବୋ-
 ଭରଣ ନହାଉ ଦେବ । ଅନା ଏହି ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଗାନ୍ଧିସମେଦର ଜନ ସେଖ ଗ୍ରାପ୍ ।

ସୁବର ସଦାସିନିଦାର ୧୯୧୨ ମସିହାଠାରୁ ସୁପୁତ ପଦ-
 ଶାନ୍ତ ଭରଣ ଦେବକାମର ଅଭାବରେ ଲେଡ଼ିକାର ସେହି
 ଚୟମ ପ୍ରକାରେ ହୋଇପଦ ବାଦା ଇଂଲ ହୋଇଅଛି ।
 ଇପଦେବ ଚୟମ ଶାନ୍ତ ଦେବୁ ବାଦକମାନଙ୍କ ମନରେ
 ବଡ଼ ସତ ଉପସିତ ହୋଇପଦ ସାଦା ଦେଉ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ସଦାସିନିଦାର ହୋଇବଦ ଗାତ ହୋଇପଦ ।

କୋଇଶା ସଦାସିନିଦାର ଏକତ୍ର ପ୍ରକା ଅଛି ସେ ସଦାସି-
 ନିଦାର ଦେବ ମଦପ୍ରକରେ ସଦାସିନିଦାର ଚରକର୍ତ୍ତା
 ଅଦାସାପି ପର ।

ଅନେକୋଦି ଜଣେ ଦେବ ପୁଅର ପରକମରେ
 ତାହାକରେ କାହାଦ ସଦା । କାହାଦ ତାବର ବଦାସି-
 ଏ ବାଦକରେ ପର ଦେବୁ ହେ । ତାହାକୁ ସମ୍ପୁ-
 ରେ ଚିନ୍ତେବ ବଦାସିନିଦାର ଅଛନ୍ତି । ତାଦ ମଦପରେ ତା-
 ହାକ ମୁଦପଦକୁ ହୁତାଉ ଇତି ଅଂଶରେ ଅନେକ-
 ବାଠରେ ପହୁଛି ଅଛନ୍ତି ସେ ତାହାକୁ ବଦାସିନିଦାର
 ଦେବେ ।—କା ? ମଦପର ଏହି ବଦାସିନିଦାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଅଛନ୍ତି ଅଛନ୍ତି ।

ଏଣାକାସି ଶିର ହୋଇଅଛି ବଦାସିନିଦାରରେ
 ପ୍ରତି ମୁଦମିତିରେ ଲୋକସି ପିତ ଜନ୍ମ କୁଅ ।

ଏପରିକ ସମସ୍ତ ସିଦମାନ ମସ୍ତୁ ସଦାସିନିଦାର ପ୍ରକାଶ ବା
 ପଦେଶକରେ ସମ୍ପୁତ ଅଛି । ଲୋକ ବକ ସମସ୍ତ ସିଦର
 ସଖ୍ୟା ସଦାସିନିଦାର ୧୦୦୦୦୦୦ ରୁ ଅଧିକ ଅଛନ୍ତି ।

ବିହାରର ଅନେକ ଚରକ ବଦାସିନିଦାର ମଧ୍ୟ ବଦାସି-
 ନିଦାର ଦେବ ଅନେକ ନିମିତ୍ତ ଏକୋଡ଼ି ଦେବକଲେଶ ଜନ
 ବୋଇବ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚରକ କୁଅ । ଏପରି ତଦୁର୍ଦ୍ଧାସକ
 ଅଧିକ ଏକାଦେ ଲକ୍ଷକମରେ ଗତ ହୁଏ ।
 କୋଡ଼ି ଦେବକାସାନ୍ତ ଶାନ୍ତ ମୁତ୍ତ ଗଠରେ ଦେବକ-
 ଲରେ ସମସ୍ତ ପ୍ରତିଯୋଗିକ ପଦପ୍ରକର ବୌଦ୍ଧ ପଦ-
 କର ବଦଅଛି । ଅଦ୍ୟାପି ବିଧି-ସାଦେ ମଧ୍ୟ ସୁବସ୍ତା
 ଗ୍ରାପ୍ତ ହୋଇପଦାସିନିଦାର ମିଳନ କରଣର ବୌଦ୍ଧ
 ଏତଦାସି ଅନେକ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇଅଛି ଏଥା ମଦାସି ସୁବର
 କିମ୍ପା ।

ପଦ୍ମାବଳୀ ପୁତ୍ରାଦି ଗାତ୍ର ଗଣରେ ଏକ ସଙ୍ଗେ ଗର୍ଭ ଅଛି ସେହି ଗର୍ଭର ଏକ ଅଠରୁ ପଞ୍ଚ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ କାହାରିଲେ ପୂର୍ବପୁରୁଷର ପ୍ରେତ ମୁକ୍ତି ଦାନ କରେ । ସେହିପରି କାହାରିଲେ ବିଦ୍ୱେଦ ଅବସ୍ଥାକୁ ବଦଳାଇ ସମସ୍ତରେ ଚୋର-ପକ୍ଷରେ ଏକ ପାତ୍ରରୁ ପଞ୍ଚ ଅନ୍ୟାନ୍ୟରେ କାହାରିଲେ ।

ବିକ୍ରମଣୀ-ସମ୍ବାଦ ।

ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଓଳରଠାପ୍ରକଳ ଦୋଳସକା ଶିଷ୍ୟ ଏହି ପୁତ୍ର ଗଣାଳ ହୁଏ । ଅବଧି ତାହା ଗୁଣ ଗୋଲ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିତାଣି ଅଛି ଯେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପ୍ରାୟ ସ-ପାଞ୍ଚକ ଘେବ ମୁକୁ ପୁତ୍ରରେ ପଣତ ଦେଲେଣି । ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ଶାସ୍ତ୍ର "କଲ୍ୟାଣି" ଏହିପରି ପ୍ରେତମ ବଦ୍ଧ କାର ଉପତ ।

ଅପରାଧ ଆନବନ୍ଧା ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିବାକୁ କି ଗୁଣି କି ଉପାଦେୟତା ସମସ୍ତେ ଅତୀତ ଚିତ୍ତା ଗୁଣ ଆନ କାହିଁ କାରେ କାହା ଏ ସମସ୍ତରେ ଶୁଣିବା ଦେଖାଇର ଗାନ୍ଧୀ-ପୁତ୍ର ପଣତ ଦେବାକୁ ଘେବମାନେ କିମ୍ପରକାଦେବ ହୋଇଅଛନ୍ତି କଲ୍ୟାଣିର ପାଦରେ ହୁଏତ ଅନେକଟା ଅସ୍ତ୍ର ହୋଇ ପାଉଛି ।—ପଠ

ଝରିକୋଟି ସମ୍ବାଦ ।

୧୮୧୪ ରେ ଭୂମି ସମସ୍ତାନ ଲେଖପତ୍ରପତ୍ରିକା ଫି—୫ ନାମକ ସାମାଜିକ ସମ୍ପର୍କ ଓ ଏହାଙ୍କର ସହୋତର ଗୁଣା ସମସ୍ତେ ଅସ୍ତ୍ର ଏହି ପତ୍ରିକା ମେଳାସମ୍ପର୍କର ଘୋର ଗୁଣ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛନ୍ତି ଏହାଙ୍କର ପତ୍ରିକା ଏହି ସେ ପୁତ୍ରର ବାହୁରେ ନାନ ଓ ଘୋର ପ୍ରହର ଉପା-ଇରେ ଲେଖି ବର ରୁକ ଉପସ୍ଥିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସତ କରୁପାଉଛି ।

ଝୋ କାହାଣୀର ଶ୍ରୀମତୀ ଉତ୍କଳର ମର୍ଦ୍ଦକ ଦେବ ବଳା କାହାକୁ ଗୁଣି କଲୋପ ଦୁଃଖରେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଶ୍ରୀମାତୃକା-କରେ ଲୁଗା ବଦଳାକୁ ଚିତ୍ତମାସ ତା ୭ ଉପ ତଳା ସ ୧୦୩ ଠାରେ ସ୍ତରସ୍ତରମୁଖେ ଯାତ୍ରା କରୁଅଛନ୍ତି । କଥର ହୁଏନା ୧ ସରେ ସୁସମ୍ପର୍କ ହେବେ ।

ଶ୍ରୀମାତୃ ମସ୍ତକଭାଷିତ—ଅପରା ଉପସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀ-ଘଣ୍ଟିକୋଟିଅପତ୍ର କହାତ ଉପସ୍ଥିତକୁ ପୁତ୍ରୁ ବରଷକା ପ୍ରସ୍ତୁ କରମାନ ଉକ୍ତ ଘଟାକ ଉପସ୍ଥିତ କାହେ-ରୁକିପେକଳ ବାହୁର କୌଣସିରେ ଘଟାଉମୁଖ ହୋଇଅଛି । ଦୈକାକର ଘରେ ଉପସ୍ଥିତ ପଣରେ ସ୍ତରସ୍ତର ଘଟକ ।

୧୮୧୩ରେ ଶ୍ରୀପୁତ୍ର ମେଳାସ ବକର୍ଷିରମାଦେବର ଶ୍ରୀମତୀମତରେ ପଞ୍ଚପୁ ଅସୁବଦା ଗୋଲର କାହାଣୀର-ଠାକୁ ହୁଏ କରଅଛି । ଅପାମି ଟିକ୍‌ବଦକୁ ବରଷୁରୁ ଅପାମିକର୍ଷ ଉପସ୍ଥିତ କେବଳ ପ୍ରେତମୁଖିତ ଉପସ୍ଥିତ ଶ୍ରୀକୋଟି ଦେବରୁ ଅଧି ହେବ ଦେବାକୁ ଶିର ହୋଇଅଛି ।

କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା-ସମ୍ବାଦ

ଗ୍ରାମ୍ୟ ଏକସମ୍ପର୍କ ହେବ ଶିର ତାହା ବର୍ତ୍ତ ହୋଇଅଛି । ସାଧାରଣସାଧ୍ୟ ବରମ ଅଟେ ।

ଆନ ବହାକଣି ଶେଷ ଦେବାକୁ ଅଧିକ ଅଧିକ ଦେବର କୌଣସି ଅଧି ଗୁଣା ହେବ ନାହିଁ । ମୁଖିମାନେ କରଷ୍ୟ-ରେ ପଦ ଲେଖି ବର ଘୋରସକା ଅବସ୍ଥାରେ ମଧ୍ୟ ଠାରେ ଏକମଧ୍ୟର ଶାନ୍ତିକା ହୋଇ ଘେବ ଘାତସକାର ଦୋଷ-ଶାସ । ଏପ୍ରକାରେ ବକର୍ଷି ସର୍ବଦା ଦେବା ଅବସ୍ଥାକ ।

ସମସ୍ତ ମହାବଳମାନେ ଦେବତାର ମାତୃକାକୁ ସେମା-ନକର ଶକା ଅପାୟ ସକାପ କୌଣସି ଉପାୟ ନ ପାଇ ଦେବକ ସେମାନଙ୍କର ଆନପସକ କୋରକ ବଦଳାକୁ ଅ-କମ ବରଷଅଛି । ଏସମୟରେ ଦେବତାମତାଦତ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ଚାପ ମୋକଦମା ଅଧିକ ପଦମାଣରେ ବର୍ତ୍ତି ହେବ ସଦେବ୍ ନାହିଁ ।

ପାଦଦୋଷରେ ସମତାସ ନାମକ ଏବଦାନ୍ତି ଯେ ବ କାହା ନାମକରୁ ଗୋରଘରେ ବୁଢ଼ାମ ମାତୃକା ଅପଦ-ଅରେ ଅସମାଜକର ସଃ ଛା ମାତୃକେଟିକ ବାସ ଏ ଦୌ-ସପୋପର୍ତ୍ତ ଦୋଇସଦ ଅସମାଜକର ସେସକ୍ତ ଜଳସାଦେବ ଉକ୍ତ ଦେବକୁ ଉପସ୍ଥିତମତର ଆ ୧୦୨ ର ଅନୁସାରେ ଘାତକ୍ଷିତର ଦାତାକର ଅବେଶ କରୁଅଛି । ଅପାମି ଦାଉକୋଟିରେ ଅଧିକ ବଦଳାକୁ ଆ ୧୦୨ ର ଅନୁସାରେ ଦେବକ ବ ୪ ବର୍ଷ ପରଶନ ସମ୍ପର୍କ ବାଦାସ ପଣତ ଅବେଶ ହୋଇଅଛି ।

ଅସମାଜକର ସଃ ଛା ଅଧିକର ବାକୁ ନିଗମତର ଦାଗ-ପଦାକୁ ଶ୍ରୀମାତୃକା ଦେବାକୁ ତାହାଙ୍କ ଶ୍ରୀମତେ କାକୁ ଦାସପ୍ରସନ୍ନ ଅବଧି ଏଠାକୁ ଅଧିଅଛନ୍ତି । କାକୁ ମହାସମ୍ପ-ରକ ଉପକାର ଏଠାରେ ପଦୁଃଖମୋକାର କରଣକାହୁଲ-ଠାକୁ ଗୁଣି ଉପସ୍ଥିତ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ ନିଗମକାକୁ ସେହିପରି ପଦୁରେ କରୁକବା ପମନ କର ଅଛି । ତାହାଙ୍କ ସକାପ ଅପାମିକମ ଘେବମାନେ ଉପେକ ଦୁଃଖିତ ସକାପ ଦେଖା ଯାନ୍ତି ନିଗମକାକୁ ଦାତାକର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏ ଦେବକର ଦ-ଶେଷ ପ୍ରିୟତାମ ହୋଇ ପଞ୍ଚମରେ ସଦେବ ନାହିଁ । କହୁ-ସାହା ଦେବ କାକୁ ଦୋଷସକର ମନେ ଅସମାଜକର କାଶସ୍ୟ ।

ସାମସ୍ୟ ବନିଶତ ଅପାମିକ ଦେଖି ବରତ ସପ୍ତାପରେ କଟକ ପମନ କର ଅଛି ।

ପ୍ରେତପତ୍ର ।

ପଞ୍ଚପ୍ରେତକଳ ମନାମକ ନିମନ୍ତେ ଅନୁ-ମାନେ ଦାୟୀ ନୋହୁଁ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଉତ୍କଳଗାଥା ସମ୍ପାଦକ ମହାସୟ ।

ସମାପ୍ତ

ହୁକୁ ଦେବସମ୍ପତ୍ତିର ପରିଷ୍କଳନା ସମୟରେ ହୁକୁମାଜକର ଦୁଷ୍ଟି ଅବଶିତ ହୋଇଅଛି । ଏକଦ୍ୱିଷୟରେ ବିଶେଷ ଅଭାବ କରବା ନିମ-ନ୍ତେ ଗବର୍ଷିମେଖ ଅସ୍ତୀକୃତ ହୋଇଥିଲେ ସୁକା ବିଶେଷ କୌଣସି ଦେବମତର ଦୈକସମ୍ପ-ତିର ଅବଦ୍ୟବଦାର ଦେଉଥିଲେ ଓ ଉକ୍ତ ବି-ଷୟ ଗବର୍ଷିମେଖଙ୍କ ସହିତକରେ ଅଗଳ କଲେ ଅବଶ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ମୁକ୍ତି କର ଗାରିଲୁ । ଅନୁମାଜକର କଟକସମ୍ପର୍କର ଉପୁନାଅଛଇ ମନକର ଅବସ୍ଥା ଅଜକ ସୋ-ତରସ୍ୟ ହୋଇଅଛି । ଅନ୍ୟ କଥା ଦୂରେ ଥାଉ ଠାକୁରକର ଦୈକକ ଲେଖ ସୁକା ତହିଁ ନାହିଁ । ଠାକୁରକ ବିଷୟ ଗୁଣିକା ଘାତ ସାହାଉସରେ

କ୍ୟସ୍ତ ସେ ମୋକ୍ଷକଲରେ ଥାଇ ବୋଧହୁଏ କିମ୍ପାର୍ଥ ପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ରଖିଅଛନ୍ତି । କଟକରେ ମାକ୍ୟ ଗଣ୍ୟ ଲେଖକ ସଖ୍ୟା ଅଧିକ ଦେଖୁ ଅପା ଦେଉଥିଲ ସେ ଅଧିକାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି ସେମା-ନେ ସରସୀକ ଦେବେ ବକ୍ତୃ ସାହା ପ୍ରବାକ ଅଛି "ବହୁତ ଲେଖରେ ମୁଖା ମରଇ କାହିଁ" କାହା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷରେ ଦେଲୁ । ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ-ପ୍ରତି କାହାର ଉଚ୍ଚା ଥିଲେ ସୁକା, ଦେହୁ ନିଜକୁ ସାମାଜ୍ୟ ଶୁଭକର କାର୍ଯ୍ୟରେକ୍ତରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଥାଉ କାହାଣୁ । ବର୍ତ୍ତମାନ କଟକର ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଏପରି ହୋଇଅଛି ଯେ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରତି ଦେହୁ ମଳ ବଳାଉବାକୁ ଚାହୁଁ କାହାଣୁ ଦେବକ ସ୍ୱାର୍ଥପ୍ରତି ଦୁଷ୍ଟି ରଖି ଥାଅନ୍ତି । ଦେବିକପ୍ରତି ବହୁ ଉପସ୍ଥିତ ସହି ଉ-ପସ୍ଥିତ କାକ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ଦେହୁ ଲେଖକକୁ ଦେହୁ ଚୋଷାସେନ ନ କର ଦେବମତର ଉ-ସାଦରବା ନିମନ୍ତେ ସାଧାରଣ ସରସୀକ ହେଉ-ଲୁ । ପାଠକେ ଜାଣନ୍ତି ଯେ କରସ୍ୟ ଲକ୍ଷକ-ନରେ ସଥାସମସ୍ତରେ ଖଜଣା କ ଦେବାକୁ ରଘୁନାଅଛଇକର ଶୁଣିଏ ବହୁମୁଖ୍ୟ ଜନିପାଶ୍ଚ କଲମ ଦୋଇସାଇ ଅଛି । ଦେବସମ୍ପତ୍ତିର ପଣ-ଗୁଳନା ସେ ବସ୍ତୁକାରୁପେ ଦେହୁଅଛି ଏହାହିଁ ସଥେଷ୍ଟ ପଣତସ୍ୟ ଦେହୁଅଛି । ହୁକୁମାନେ ଏପ୍ରକାର ସମସ୍ତରେ ବକ୍ତୃକରକର ନ ଦେଲେ ହୁକୁର ଗୋଟିଏ ପ୍ରସକଳ ଦେବମତର ବି-କଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ଏବ ଏହିପରି ପ୍ରସକଳ ଗାଣି ଅଛଇ ଲେଖ ପ୍ରାପ୍ତ ହେବ ।

କଣେ ହୁକୁ

ମୂଲ୍ୟପାତ୍ର ।

ସୁବର୍ଣ୍ଣ ବାସ	କଟକ	୫ ୯
ଗଜପତି ପଞ୍ଚାମ	ଅନୁଲୋ	୫ ୦
ଅକ୍ତର ଦତ୍ୟାଦୁଷ୍ଟ	ଦୋକାକା	୫ ୦
ସମସ୍ତସାପର୍ତ୍ତ	କଟକ	୫ ୦
ଗୋପାଳଚରଣ ବାସ	ଘଣ୍ଟିକା	୫ ୦
ବକ୍ତୃକ, ସଦାଶକ ମାସକ		୫ ୯
ସୁବସ୍ତମାତ ବାସ	ଗଜପତି	୫ ୯
ପ୍ରସକ୍ଷର କୋଷ	କଟକ	୫ ୦
ମାତୃକଦର		୫ ୯
ପ୍ରସାଦକ ବାସ	ଘଣ୍ଟିକା	୫ ୦
ନାଚ ଚକୋଦ୍ୟୋଗୀ ପ୍ରକେର ଦେବ ବାସପୁତ		୫ ୦
ବସ୍ତାଦ ବାସ	ଘାତକରୁକା	୫ ୦
କମଳ ସ ମକା	କଟକ	୫ ୯
ଅମତ ଗୁଣିତ ସାମସ୍ତ	ଗୋବତା	୫ ୯
କୌଣସି ମହାପାତ		୫ ୯
ଦେବସମ୍ପତ୍ତି କରଣିକ ବାଟ	ଘଣ୍ଟିକା	୫ ୯
ମାର୍ଗ ମହାପ	ଘଣ୍ଟିକା	୫ ୯

PROCLAMATION OF SALE.

(SECTION 287 C. P. CODE.)

(ଏଠାରେ କଟକର

ଜିଲ୍ଲା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ୍

ସଦ୍‌କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ମୋଦର ଅଛନ୍ତି)

ବେଠାମାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ର ଅନୁକ୍ରମ ୪୮୭ ର ।

ଏଠାରେ ସଦ୍‌କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅଛି ।

ଜିଲ୍ଲା କଟକ ସଂକୀର୍ତ୍ତନେତ ଜଜ୍‌ସାହେବଙ୍କ

ଅଦାଲତ ।

ଜ ୨୧୭ ମୂଲ୍ୟ

ଉତ୍କଳପାଠିକା

ସନ ୧୯୯୪ ଖାଲ ।

ଚୌଧୁରୀ କୃତ୍ତିବାସ ଦାସ

। ସା । ଭବାନୀପୁର । ପ୍ରା. କୋ. ଦେଶ ।

ଉତ୍କଳପାଠିକା ।

କଲମ ।

ବାବୁ ଗୋଲକଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ଓ ଦେବଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ନାବାଲ୍ୟ ଯୋଗ୍ୟପୁତ୍ର ଓଧାରଣ ବାବୁ ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର ବୋଷ ଶାନ୍ତକ । ମୁଁ କରୁ ଉକ୍ତ

ନାବାଲ୍ୟ କରୁଣା ଯାଗା ଓ ଅବଶ୍ୟକ କ୍ଷେତ୍ରମଣି ଦାସୀ

। ସା । ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣପୁର ଓଭର୍ସ ଲୁଆଁପାଳ । ପ୍ର । ମାଗକଚନ୍ଦ୍ର ଦାଲକାଳକର ଦେଶବାସୀମାନେ ।

ଏକଦ୍ୱାରା ଫଣାଲ ଦିଆଯାଇଅଛି ଯେ ଉପରେ ଉକ୍ତ ମୋଦକମାର ଉତ୍କଳପାଠିକା ଓଗର ।

ମଧ୍ୟ ଖର୍ଚ୍ଚା । ମୁଁ ୧୯୫୫/୧ ବାଣୀ ପରଗୋଧାର୍ଣ୍ଣ ଏଥି ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉପସାଧି ଲିଖିତ କୋଲା ସମ୍ପତ୍ତି ବିକ୍ରୟ ସମ୍ବନ୍ଧେ ଏହି ଅଦାଲତର କର୍ତ୍ତୃକ ସନ ୧୯୮୭ ଖାଲ ଅ ୧୪ ନମ୍ବର ୪୮୭ ର ଅନୁସାରେ ଏକ ଡକ୍ଟ୍ରିମ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରକାଶ୍ୟ ମାଲମରେ ବିକ୍ରୟ ଦେବ ଏକ ଉକ୍ତ ଉପସାଧି ଲିଖିତ ମାଲମରେ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଦେବ ଉପରେ ଉକ୍ତ ଦେଶବାସୀର ସହ ସାମିଲି ଲଭ୍ୟ ମାତ୍ର ବିକ୍ରୟ ହେବ ସେହି ସ୍ୱଳ୍ପ ସାମିଲି ଲଭ୍ୟ ଚଳୁ ସମ୍ପାଦ୍ଧି ମାତ୍ର ଓ ଦାକ୍ଷ ସମସ୍ତ ଯେତେବେଳେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ୱକ୍ଷ ଯାଉ ଯାରେ ଓ ଚଳୁସମ୍ପାଦ ଉପସାଧିରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଲାଭ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ବିଶେଷ କରୁ ଲେଖା ଦେବ ।

ଏହି ଅଦାଲତରୁ ମାଲମ ପ୍ରକର କୌଣସି ଡକ୍ଟ୍ରିମ ଜ ଦେଲେ କଟକ ମୁଦାମ ସଂକୀର୍ତ୍ତନେତ ଜଜ୍‌ସାହେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ସନ ୧୯୯୪ ମସିହା କରୁଣା ମାଗକା ୧୫ ରୂପ । ମୁଁ ସନ ୧୯୦୭ ଖାଲ ମାଗକା ୪୮୭ ରୂପ ମାଗକା ୪୮୭ ରୂପ ଦେଲ ଓ ୧୭ ଶା ସମୟରେ ଏହି ଅଦାଲତରେ ମାଲମ ଦେବ ଡକ୍ଟ୍ରିମ କୌଣସି ଲାଭର ଡାକ ଶେଷ ଦେବା ପୂର୍ବରେ ଉପରୋକ୍ତ ଖର୍ଚ୍ଚା ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉତ୍କଳପାଠିକା ଦେବା ଓ ମାଲମର ଖର୍ଚ୍ଚା ଦେବା ନିମନ୍ତେ ଉପସାଧି କରାଯାଇ କମ୍ । ଦିଅଦେଲେ ମାଲମ ପ୍ରକର ଦେବ ।

ମାଲମରେ ସମ୍ପାଦ୍ୟାଧାରଣ ସ୍ୱତ୍ୱ ଅଥବା ସାଧନର ସମତାପ୍ରାପ୍ତ କାର୍ଯ୍ୟକାରକତା ମାଲମ ଡାକବା ସମାପ୍ତେ ଅହୀନ କରାଯାଇଅଛି ପ୍ରଥମେ ଅଦାଲତର ଅନୁମତି ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ଦିଅ କ ଦେଲେ ଉପରୋକ୍ତ ଉତ୍କଳପାଠିକା ମାଲମରୁ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କପକ୍ଷରେ କୌଣସି ଡାକ ପ୍ରାପ୍ତ ଦେବ ନାହିଁ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ନିକଟ ବିକ୍ରୟ ସିଦ୍ଧି ଗଣ୍ୟ ଦେବ ନାହିଁ ।

ମାଲମ ସମ୍ପାଦ୍ଧି କର୍ତ୍ତୃକ ।

୧ । ଯେ ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ଦେବ ସେଥିରେ ଉତ୍କଳପାଠିକାମାନଙ୍କର ଯେ ସ୍ୱଳ୍ପ ସାମିଲି ଲଭ୍ୟ ଅଛି ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯେ ଦାକ୍ଷ ଅଛି ତାହା ଅଦାଲତ ଯେତେବେଳେ ଜାଣିପାରନ୍ତୁ ତାହା ପ୍ରକାଶ କର ଦେଲ ଅଛି ତନ୍ତୁ ଏହି ଉତ୍କଳପାଠିକା କୌଣସି ଭୁଲ ବା ସପାଥ ବର୍ଣ୍ଣନା ବା ବର୍ଣ୍ଣନାକୁ ଚ୍ୟୁତକାଶେ ଅଦାଲତ ଦାୟୀ ଦେବେ ନାହିଁ ।

୨ । ଯେ ପରମାଣରେ ଡାକ ଦିଏ କରବାକୁ ଦେବ ତାହା ମାଲମକାରକ କର୍ତ୍ତୃକ କର୍ତ୍ତୃକ ପ୍ରକାର କର ଦେବ । ଯେ ଡାକ ଡାକ ହୁଏ ଉପସାଧି ମୂଳେ କମ୍ । ସେବ୍ୟକ୍ତି ଡାକେ ତାହାସମ୍ପନ୍ନେ କୌଣସି ଭଲ ଉପସାଧି ଦେଲେ ଚଳୁସମ୍ପାଦ ଲାଭ ସୁନସ୍ୱତ୍ୱ ମାଲମ କରବାକୁ ଦେବ ।

୩ । ଯେ ବ୍ୟକ୍ତିର ଡାକ ସମାପ୍ତେ ଅଥକ ସେବ୍ୟକ୍ତି ଅଇନ ଅନୁସାରେ ଡାକବା ଉପସାଧି ଦେଲେ ତାହାକୁ ଲାଭର ଖରଦଦାର ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ।

୪ । ମାଲମକାରକ କର୍ତ୍ତୃକ ଦେବ ଉପସାଧିକର୍ତ୍ତୃକ ଅପଣା ଲଗନର ମାଲମ ପ୍ରକର ରଖି ଯାଉଦେ ତନ୍ତୁ ତାହା ସମ୍ପା ସନ ୧୯୭୭ ଖାଲ ଅ ୧୦ ନମ୍ବର ୪୮୭ ରୂପ ବିଧାନପ୍ରକାଶ ଦୁକ୍ତି ରଖି କରବାକୁ ଦେବ ।

* । ଅସ୍ତ୍ରାବଳ ସମ୍ପତ୍ତିର ସ୍ତୁଳେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲାଟର ମୂଲ୍ୟ ମାଲମ ସମୟରେ ଅଥବା ତାହାପରେ ଯେଉଁ ସମୟରେ ମାଲମକାରର କର୍ମକୁ ଦେବାକୁ ବଦଳି ସେହି ସମୟରେ ଦେବାକୁ ଦେବ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ସମ୍ପତ୍ତି ଚତୁଷ୍ପାତ ମାଲମରେ ତୁଠାଇ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଦେବ ।

୭ । ସ୍ତ୍ରାବଳ ସମ୍ପତ୍ତିସ୍ତୁଳେ ଯେଉଁ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ଖରଦଦାର ବୋଲି ପ୍ରକାଶ କରା ହୁଏ ସେହିକୁ ଖରଦଦାରବୋଲି ପ୍ରକାଶକରୁ ଅବ୍ୟବହାର ସରେ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କାମଧ୍ୟରୁ ଖରଦକର ୫ ୨୫ ବା ମାଲମକାରର କର୍ମକୁ ଯେଦେବେ ଏବଂ ତାହା ନ ଦେଲେ ଉକ୍ତସମ୍ପତ୍ତି ଚତୁଷ୍ପାତ ସୁଦର୍ଶନ ମାଲମରେ ଅଣି ବିକ୍ରୟକର ଦେବ ।

୮ । ସମ୍ପତ୍ତି ମାଲମ ସରେ ସେହିପାତ୍ରଙ୍କ ବାଦ୍ କି ୧୫ ଡେ ଅଦାଲତ୍ କରଦେବା ପୂର୍ବେ ମୂଲ୍ୟର ସମୁଦାୟ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ଦେବ ତମ୍ଭ, କି ୧୫ କି ରକ୍ତବାର କି ଅନ୍ୟ କୌଣସି କଚେଶ୍ୱରକର ଦଳ ଦେଲେ କି ୧୫ କର ପର ପ୍ରଥମକଚେଶ୍ୱର ଦଳ ଦେବାକୁ ଦେବ ।

୮ । ଉକ୍ତ ଉର୍ଦ୍ଧାଠର ମିଅକମଧ୍ୟରେ ମୂଲ୍ୟର ବାକୀ ଟଙ୍କା ଦୟା ନ ଦେଲେ ନୂତନ ମାଲମୀ ଉତ୍ତୁସାର ତାସ ପରେ ସମ୍ପତ୍ତି ସୁଦର୍ଶନ ବିକ୍ରୟ କରିବାକୁ ଦେବ । ଅମାନତା ଟଙ୍କା ମାଲମର ଖର୍ଚ୍ଚୀଠ ବାଦ୍ ଯାହା ଥାଏ ତାହା ସରକାରରେ ବାଜ୍ୟପ୍ର ଦେବ ଏବଂ ସ୍ତ୍ରାସମ୍ପତ୍ତି ତାହାପରେ ଯେ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ତାହାର କୌଣସି ଅଂଶପ୍ରତି ପୂର୍ବ ଖରଦଦାର ସେ ମୂଲ୍ୟ ଟଙ୍କା ଦେବାକୁ ତୁଠି କରିଅଛି ତାହାର କୌଣସି ଦାବୀ ରହିବ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟ ସନ ୧୮୯୪ ମସିହା ନବମ୍ବରମାସ ତା ୨୭ ଉପେ ଅମୂର ସ୍ତ୍ରାସର ଓ ଅକାଲଚର ମୋଦରସ୍ତୁତ୍ରମତେ ଦସନଲ ।

ସମ୍ପତ୍ତିର ଚଫସଲ ।

ସମ୍ପତ୍ତିର ଚଫସିଲ ।

ସମ୍ପତ୍ତିର ନାମ	କଣା ସମ୍ପତ୍ତି ସେ ପ୍ରକାରର ।	ସରକାରରେ ନିକଟ ପ୍ରକା- ସିତ କୌଣସି ସମ୍ପତ୍ତିର ମୂଲ୍ୟ ଦେଲେ ତାହାର ସମସ୍ତର ପଦନାମ ।	ସମ୍ପତ୍ତିରେ କୌଣସି ତାସ ସମ୍ପତ୍ତି ସରେ ତାହାର ତତ୍ତ୍ୱାଦର ବକରଣ ।	ସମ୍ପତ୍ତିର ଗ୍ରା କୌଣସି ତାସ ଉପସ୍ଥିତ ନଦେଲେ ମେହ ତାସ ଓ ସ୍ତ୍ରାସି ସେ କବର ଓ ତାହାର ପମ୍ପା ଥୋ- ଲପାରେ ଦେବସ୍ତୁଳେ ଅନ୍ୟ ସେ କୌଣସି ବଖଣ୍ଡ ତାସ ସଦ ।
୧	<p>କଟକସର ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାଲଗୁର ସବିରେକ୍ସର ଉପକାର ।</p> <p>୧ । ଗ୍ରା । କରୁଅଁ ଚରଣ ନ ୧୭୧୩ ସୁରକ୍ତୁ । ତା । ଉପାମୋହନ ପ୍ରସାଦ ଜମି- ତାସ କ ଚର୍ଚ୍ଚିର ସଦରଜମା ୫ ୫୭୭୫ ୩/୧୩ ଅଟେ</p> <p>ଚତୁଷ୍ପାତ ନ ୧ ସର ପ୍ରକାଶ ଓ ଚ ୨୨ ସର ପ୍ରକାଶର ଗାତା ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର କୋଟ ଗାତକ ମାମ ବିକ୍ରୟକର ବିକ୍ରୟ ସାଧିତା ଦେବସ୍ତୁ କହୁରେ ବିକ୍ରୟାଦ ଚର୍ଚ୍ଚିର । ଗା । ୫ ୦ ୩ ୩ ୦ ୩/୧୦ କୁ ସଦରଜମା । ନ । ମଥୋଟ ... ୫ ୪୩୪ ୩/୦୩ ଦେବ</p> <p>ଅଥ ଏ ମଦକମାରେ କରକ ଅଛି ମାଲମ ଦେବ । କ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>	<p>୫ ୫୭୭୫ ୩/୧୩ ଅଟେ</p> <p>୫ ୪୩୪ ୩/୦୩ ଦେବ</p> <p>୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>	<p>୫ ୫୭୭୫ ୩/୧୩ ଅଟେ</p> <p>୫ ୪୩୪ ୩/୦୩ ଦେବ</p> <p>୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>	<p>୫ ୫୭୭୫ ୩/୧୩ ଅଟେ</p> <p>୫ ୪୩୪ ୩/୦୩ ଦେବ</p> <p>୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>
୨	<p>୧ । ଗ୍ରା । ଚର୍ଚ୍ଚି ଅରସ୍ତୁର ନ ୧୧୨୧ ସର ଚରଣକ୍ର । ତା । ଚରଣକ୍ରର କମି- ତାସ କ ଚର୍ଚ୍ଚିର ସଦରଜମା ୫ ୫୨୧୦ ୩/୪ ଅଟେ</p> <p>ଚତୁଷ୍ପାତ ନ ୧ ସର ପ୍ରକାଶ ଓ କ ୨ ସର ପ୍ରକାଶର ଗାତା ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ର କୋଟ ଗାତକ ମାମ ବିକ୍ରୟକର ବିକ୍ରୟ ସାଧିତା ଦେବସ୍ତୁ କହୁରେ ବିକ୍ରୟାଦ ଚର୍ଚ୍ଚିର । କ । ୫ ୦ ୩ ୩ ୦ ୩/୧୦ କୁ ସଦରଜମା ୫ ୧୨୫୭ ୩/୩ ବକରଣ ସଦା ସେଥି କର୍ମକୁ ସଦରକ ଦଣି । କ । ୫ ୦ ୩ ୩ ୦ ୩/୧୦ କୁ ମଥୋଟ ସଦରଜମା ୫ ୨୫୮ ୩/୦ ଦେବଅଛି ଏ ମୋଦକମାରେ ମାଲମ ଦେବ । କ ଚର୍ଚ୍ଚିର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>	<p>୫ ୫୨୧୦ ୩/୪ ଅଟେ</p> <p>୫ ୨୫୮ ୩/୦ ଦେବଅଛି</p> <p>୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>	<p>୫ ୫୨୧୦ ୩/୪ ଅଟେ</p> <p>୫ ୨୫୮ ୩/୦ ଦେବଅଛି</p> <p>୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>	<p>୫ ୫୨୧୦ ୩/୪ ଅଟେ</p> <p>୫ ୨୫୮ ୩/୦ ଦେବଅଛି</p> <p>୫ ୨୦୦୦୯ ବା</p>

ବଜ୍ରାପନ ।

“ବଜ୍ରାପା ମାନେକଣ୍ଠ କରେଉନମନ୍ତେ
 ଜଣେ ଟେକରର ଅଂଶକ ଅଛି ବେତଳ
 ମାସିକ ୫ ୧୯ ଲା ବର୍ଷ ଗ୍ରାଧୀମାନେ ଅପ-
 ଶା ୨ ଯୋଗ୍ୟ ଓ କୁଳଶୀଳତାର ନିଦର୍ଶନ-
 ସମ୍ପଦ ଅବେଦନପତ୍ର ନିମ୍ନ ଠିକଣାକୁ ଚଳିତ-
 ମାସ ଲା ୨୫ ରୁଗ ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ ।

ପ୍ରକାଶପାତ୍ର ଡ. ଏଚ୍ଛ କର୍ମରେ ଯେ ନିୟୁକ୍ତ
 ଦେବେ ଲାଜ୍ ନଗଦ ବା ଗଜଶ୍ରୀମେଘ କାଗ-
 କରେ ୫ ୨୦୦୯ ଲା ର ଯମିନ ଦେବାକୁ
 ଦେବ ରତ ।

୧୮୯୪ } Madan Mohan Patnaik.
 ବଜ୍ରାପା } ମାନେକଣ୍ଠ । ଡ. ବଜ୍ରାପା

ଦୁଇରେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ।
BISHAHARI

ବିଷଦୂର ।

ହୃତାଗ ହୁଅ ନାହିଁ ।

ଭ୍ରାତୃଭ୍ରଣୀ ଶରୀରୁପଶ ବ୍ୟାଧି ମହାପୟକ
 ଉପଦଂଶ ଓ ପାଚକଦିଗୋର ଅବ୍ୟର୍ଥମଣ୍ଡୋ-
 ଶ୍ୟ ସେବକ କର । ଏହାଦ୍ୱାରା ସକଳ ପ୍ରକାର
 ସାରଦ ଓ ଉପଦଂଶ ଜନିତଭେଗ ୧୫ କେ
 ଓ ପ୍ରମେଦ ୫ ୩ କେ ନିଷ୍ପୟ ଅଭେଗ୍ୟ ହୁଅ-
 ର । ଏଥିରେ କୃଷ୍ଣ ଅଭେଗ୍ୟ ଦେଉଅଛି,
 ଏହା ଦେହୀୟ ଦୃଷ୍ଟରୁ ସ୍ୱସାୟୁକ୍ତକ ପ୍ରକ୍ରିୟାଦ୍ୱାରା
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସାଧକକର୍ତ୍ତବ୍ୟ, ଯାହା ବାହାର
 କଲେ ବଜ୍ରାରେ ଟଙ୍କା ପୁରସ୍କାର ଦେବ ।
 ମୂଲ୍ୟ-ସେବକଋଷିପତ୍ର ୫ ଟଙ୍କା, ଲେପକର୍ତ୍ତ-
 ଭର ୫ ୧ ଲା, ଲୁଣ୍ଠସେଗଲ ପୁତ୍ର ୫ ୪ ଲା,
 ସ୍ୟା ୫ ଓ-ଡ୍ରାଃ ୫ ୦ ୧/୨ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶତ୍ରୁ ସହଚ
 ଋଷିପତ୍ର ୫ ଟଙ୍କା ଯୋଗୁରେ ପଠାଯିବ ।

“ପ୍ରଧାନ ଏକେଞ୍ଚ ମେସାର୍ସ ବଟକୃଷ୍ଣ ପାଳ ଏକ
 କୋ, ଗୋ, ଗୁପ୍ତା, ଚିନାବଜାର କଲିକତା”
 ବଟକର ଏକେଞ୍ଚ

କାକୁ ଏଲ, ଏଲ, ନାୟକ
 ଇଣ୍ଡିଆନ୍ ମେଡିକାଲ ସାଇନ୍ସ
 ବଟକ ଓଡ଼ିଶା

ମାଲକର, ବାଣୀକ୍ୟଲର, ଅପରପ୍ରାଚୀନମେଘ
 ନିମ୍ନ ପ୍ରାଚୀନମେଘର ଇଂରାଜୀ, ଓଡ଼ିଆ
 ଠାକୁପୁକ ଓ ଚହର ବ୍ୟାଖ୍ୟା, ଓ ଅଟଳସ,

ଓଧାଲମେସ ପ୍ରଭୃତି ସ୍ୱଳ୍ପମୂଲ୍ୟରେ କଟକ
 ଦରଦାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକ ଦୋକା-
 ନରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ସ୍ୱଳ୍ପର ଶ୍ରେଣୀ ଓ
 ଶିକ୍ଷକମାନେ ଅଲେଖରେ ପାଇପାରିବେ ।

ଉଷାକଟୀ ହରଣ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ /

ବଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂକମ୍ପାନୀ ପଲ୍ଲୀପୁରେ କଟକ ଦେଉଅଛି

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର କଟକ ଗୌରୀବଜାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ବାବୁ ଗୌରୀବଜାର ସ୍ୱୟଂକ ବସା ସଲଗ୍ନରେ
 ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବି-
 ଲତ, ରେସମା ଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସ୍ୱଳ୍ପ ଏକ ଏକ
 ନିର୍ଦ୍ଦେ ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଯଦୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ପ-
 ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁବିଧା । ଯେଦେଉ ଦର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଳ
 ଦାନ ଦେଖି ରହି ଉପରେ ମନୁଷ୍ୟ କଣି ମୂଲ୍ୟ
 ଦେଲେ ଲୁଗା ନେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର କାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଉଣା ନିୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ବେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜନସ ଦେଖିବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ସମାପ୍ତ ଏକ ଅଟଇ ।

ନଗଦ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଝସଲକୁ ଜାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତ
 ଅନୁରା ଚାହୁଣା ଅଗ୍ରୀମ ପଠାଇଲେ ହେଲୁ-
 ପେଏବଲୁଜାକରେଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ତର ।

ଜନସର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟ ସେକସିଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ /
ଲଲ ଓ କେଳ ସେକସିଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୪୯
ଓଡ଼କ ସେକସିଲ	୧ ୫ ୦ ୩ /
ନଦସା ବାଗଟ	୧ ୫ ୦ ୫୩ /
ଫୁଲସକେପ୍ ବାଗଟ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୪୩ /
ଏକକ ରୁଲବାଲ	୧ ୫ ୦ ୪୨ /
ଏକକ ନରସା	୧ ୫ ୦ ୪୩ /
ଫାକସିନୋଟସେପର ଓ	
ଲମ୍ପାପା	୧ ୫ ୨ /

ଜାକବାଗଟ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୩ /
ଏକକ ମଧନ	୧ ୫ ୦ /
ଲମ୍ପାପା ସରସା	୧ ୦୦ ୫ ୦ ୩ / ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୩ /
ଏକକ ମଧନ ସ୧୦୦	୫ ୦ ୩ / ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧୯
ବାଲିବାଗଟ ୧୨ ପଶ	୧ ୫ ୦ ୩ /
ସୀତାଲ	୧ ୫ ୦ ୩ /
ଏକକ ସୁଶ୍ରୀ ଏହାକୁ ଅଧ-	
ବୋଗଲ ଜଳରେ ପ୍ରକାଶ	
ହୃଦୟକ ପରେ ଉଦ	
କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧା	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୫ ୩ ୫ ୦ ୩ /
ସୀଲଟ ସେକସିଲ	୧ ୫ ୦ ୩ /
ରକର	୧ ୫ ୦ ୩ /
ଦଂସପକ୍ଷୀ କଲମ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୩ /
ଲୁହା କଲମ (ନିକ) ସରସା	୧ ୫ ୦ ୩ /
ଏକକ ଚରସା	୧ ୫ ୦ ୧୯
ଏକକ ବଜ୍ରମାନକଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧୭
କାଚଦୁଆର ଛାକଣା ସହଚ	
(କକସାବାଲ)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩ /
ଏକକ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩ /
କଳାପିତା ସରସା	୧ ୫ ୦ ୩ /
କୋରସୁର ବେଗ	
ରୁକ୍ତସହଚ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩ /
ମନବେଗ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩ /
ମୁଗ୍ଧନସଅରର ଫସ୍ତକିଦୁହା ଓ	
ରୁପେଲକକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୨ /
ଲେକେଣ୍ଡର	ଗୋ ୧ ୫ ୧୯
ନେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୩ /
ସାକୁଳ ସରସା	୧ ୫ ୦ ୩ /
ଫୁଲଦାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୧୩ /
ଦେବାଲଗିର ମୃତାକସୁ	ଗୋ ୨ ୫ ୩ /
ଏକକ ଏକଜାଲଅ	ଗୋ ୧ ୫ ୨ /
ସେକ	ଗୋ ୧ ୫ ୨ /
ଅସରୋଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୩ /
ରାସ	୧ ୫ ୦ ୩ /
ସାନପଗଡ଼ୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୩ /
ବନାରସୀ ସରୁ କଣ୍ଠ	୧ ୫ ୦ ୩ /
ପକତାରଏହାକୁ କୌଣସି	
ପାତରେ ଲୁଣି ନିଅଁରେ	
ଭରଲାର କୋଠା ଶର	
ଫାଟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ଫାଟି ପଡ଼ିବାର ବନ ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦	
କଟକ	ଅରଦକରୁ ବର ବମ୍ପାନ
ଗୌରୀବଜାର	

COMPLETE KEY

10

Lethbridge's Easy Selection

[MINOR COURSE 1894]

Containing English meanings, explanations, &c. with the questions set at the Minor Examination during the past three years.

Price one rupee. For post-fussil postage one anna.

To be had of the Secretary Printing Company, Durgha Bazar, Cuttack, CUTTACK } Akshoy Kumar Ghose
The 22nd No- } and
vember 1894 } Hara chand Ghose

ADVERTISEMENT.

Wanted a work-sirkar for the first section of the Anandpore road of the Kenjhar State on a salary of Rs. 25 per mensem.

Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned not later than 15th December next.

None need apply who has not passed at the final examination of the Cuttack Survey School, and who has not a fair knowledge in the arts of Surveying, Levelling, Drawing, Road-making and Estimating.

The claims of such candidates as have acquired a fair knowledge in Uria and have read up to the Entrance standard and have been accustomed to the Gurjat climate, will be preferable.

KEUNJHARRAJ. } CHAITAN PRASAD RAJ.
Manager & Asstt.
Govt. Agent
16-11-94. } KEUNJHAR RAJ

ସଙ୍ଗୀତସର୍ବସାର !

ନୂତନ ! ନୂତନ ! ନୂତନ !

ଓଡ଼ିଶୀଭାଷାରେ ଏକମାତ୍ର ଅଭିଜ୍ଞତ୍ୱ ସଙ୍ଗୀତସୁସ୍ତର ।

ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼ଶହ ।

ଏ ଓ ମୂଲ୍ୟ ୧ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୯ ମାତ୍ର ।

ଏଥିରେ ବସିଣୀ, ଝୁଲ, ମେମଟା, ଟପା, ତମରପ୍ରହର ସମ୍ପର୍କ-ସ୍ୱରର ଅଭିଜ୍ଞତ୍ୱ ଓଡ଼ିଶୀ, ହୁଲ, ବଦଳା ଓ ସମ୍ପର୍କାତମାନ ସମ୍ପର୍କେଷତ ଖୋଲଅଛି ଏପ୍ରକାର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସଙ୍ଗୀତ-ଚିତ୍ତ୍ୱ ଲୋକ ନିତରେ ଅବଶ୍ୟକ ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ଇଂଜିନୀୟର ସହାୟତାରେ କମ୍ପାନୀ ବୁକ୍-ବିକେଣ୍ଡ କାର୍ଯ୍ୟ ସମପ୍ରସାର ମୁଖ୍ୟତଃ ନିତ-ରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ରାଗ-ରସଦୀପକ ।

ଅର୍ଥାତ୍

ହରିଦ ରାଗ ରାଗିଣୀ ସମ୍ବନ୍ଧର ବିଶୁଦ୍ଧ

ହିନ୍ଦୀ ସଙ୍ଗୀତ ।

ମୂଲ୍ୟ ଦୁଇଅଣା ମାତ୍ର ।

ବୁକ୍-ବିକେଣ୍ଡମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ଏକ

ଅମ୍ପାରେ ପ୍ରାପ୍ତବ୍ୟ ।

ଶ୍ରୀ ଶୁକଦେବ ସ୍ତମ୍ଭ ଅଗ୍ରଭାଗ

ନିୟାମତ୍ୱକ ବିକ୍ରୟ

ରାଗରେ ନୂତନ ! ରାଗରେ ନୂତନ !!

ରାଗରେ ନୂତନ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଔଷଧ ।

"ଗନରୋ ଡାଇନ !"

ସେହି ଦୟାଳବ ମେହରୋଗର ଚିକିତ୍ସା ସହସ୍ର ଲକ୍ଷଲକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ମରଣାଧିକ ସନ୍ତୋଷୀ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛି, ସମସ୍ତ ଉଚ୍ଚସ୍ତର ମଣ୍ଡଳୀ ସେହି ସେକର ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହିଁ କରୁଥିଲେ, ସେହି ଜୀବନକାଶୀ ମେହରୋଗ ଦୁସ୍ତର ପରାଜାୟ ପାଇବାର, ବିକୃତ ଧାତୁକୁ ସ୍ୱାଭାବିକ ଅବସ୍ଥାରେ ପରିଣତ କରିବାର ଏହି ଏକମାତ୍ର ମହୋଷଧି "ଗନରୋ ଡାଇନ" ଅବିହାର କୋ-ଇ, ଚିକିତ୍ସା-କ୍ଷେତ୍ରର ମହାଅଗ୍ରଣୀ ଘୋଷଣା; ସହ ତୁମ୍ଭେ ଶୁଦ୍ଧ ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଯାତାରେ ଅଜ୍ଞାନ କୋଇଆଥ ଏକ ନୀଳାଦ୍ୟ ଔଷଧ ସେବନ-କରି ଦୟାଧୀନ କୋଇଆଥ, ଲେବେ ଥରେ ଏହି ମହୋଷଧି ସେବନକରି ପରୀକ୍ଷାକର; ଅବଶ୍ୟ ଅଭେଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ ହେବ । ଯେଦେହୁ ଏହା ତୁମ୍ଭର ସେକର ଠିକ ପ୍ରକୃତ ଔଷଧ । ଦଜାର' ସେନା ବ ସେହିମାନଙ୍କୁ ବଡ଼ ଡାଇନମାନେ ପରିଚାଳନା କରିଥିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ସୁନ୍ଦର ଯାବାକର ଅଶୀ ଶତକ୍ରମେ, ସେମାନେ ଏହି ଔଷଧ ଦ୍ୱାରା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଭେଦ୍ୟ ଲବ୍ଧ ହେ-ଅଛନ୍ତି । ଏହା ବେବେହେଁ ଚକ୍ରମ କୋଇ ନ-ହିଁ । ଇନ୍ଦ୍ରେଷ, ଅମେଇକା ଓ ଜର୍ମାନ ଦେଶୀୟ ପ୍ରତିକ ଡାଇନମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟଲବ ପରୀକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିବନ୍ଧ ଅଛନ୍ତି ଯେ, "ଗନରୋ ଡାଇନ" ପର ପ୍ରାଣୀ ବିଷ୍ଣୁଜନକ ମେହରୋଗନାଶକ ଔଷଧ ଅଛି ଦୁଗାୟ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେବନ-

କଲେ ଧାତୁ ଦୋଷଲ୍ୟ, ମେହ, ପ୍ରମେହ, ଶୁକ୍ର-ମେହ, ପୁରୁଷରୋଗ, ସ୍ତନ୍ୟଦୋଷ, ଧାତୁ ଚର-ନତା, ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଅସଦ୍ୟ ଜ୍ୱାଳା, କୁମାରେ ଦାଗଲଗିବା, ପ୍ରସ୍ତାବ ସହିତ ଶୁକ୍ରପତନ, ଦାତ ବୋଜି ଜ୍ୱାଳା, ସୁରୁଷପତ୍ନିର ସ୍ୱଳତା, ପ୍ରସ୍ତାବ ଟୋପା-ଟୋପା ହୋଇ ପତ୍ନିତା, ବସ୍ତ୍ରରେ ମୁକ୍ତଦାଗ ପ୍ରଭୃତ ଶୁକ୍ରସମ୍ପର୍କାୟ ଯାବତାୟ କଠିକ ଓ ଦୁର୍ଗ-ଭେଦ୍ୟ ବ୍ୟାଧି ଅଭେଦ୍ୟ ଦେବ । ଇନ୍ଦ୍ର ମାଂସ ଓ ବଳବର୍ଯ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ଦେବ । ସ୍ୱଚ୍ଛର ଦୁଷ୍ଟପୁଷ୍ଟ ଓ ବଳସ୍ତ୍ର ହୋଇ ଲବଙ୍ଗକଳନର ଉତ୍ତର ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଶିଶି ୫ ୯ ଦା ପ୍ୟାକ ୫ ୦ ୯ ଅଣା ଡାଇନାସୁଲ ୫ ୦ ୯ ଅଣା

ରାଗରେ ଏକମାତ୍ର ଏକଥା ।
ସେ, ଶି, ରାୟ
କ ୫ ୯ ମୂଲ୍ୟ ଲେଖିଲ ଲେଖି
କଲବଣା ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସ୍ୱରର ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ସତାଧିକ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୯ ଚକ୍ରଶା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଶୀ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ ବେବେହେ ସାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ କୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନୀଳାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର ଦଶିଣୀ ଓ ଝୁଲ ସଙ୍ଗୀତ ସହ ବେଶିତ କୋଇ-ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ଇଂଜିନୀୟର ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା, ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା, ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା-କାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷଲକ୍ଷିତ ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇଅଛି, ସଙ୍ଗୀତ-

ପ୍ରଥମମତ୍ର ସଙ୍ଗୀତେ
ଧାତାପ୍ରତ ୫ ୦ ୯
ଅଧସ୍ତମୂଲ୍ୟ ୫ ୨
ଝୁଣ୍ଟି ଏକ ପ୍ରମୂଲ୍ୟ ୫ ୯

ମାତ୍ର ଦୋଷିତ ବିଶ୍ୱାସନ ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ ଦେଲେ ତହିଁର ଖର୍ଚ୍ଚା ୫ ୦ ୯ ରୁ ଲଗା ଦେବ କାହୁ । ବିଷ୍ଣୁ ଓ ଚକ୍ରମୂର୍ତ୍ତିର ସଙ୍ଗୀତେ ଖର୍ଚ୍ଚା ପ୍ରଥମ-ଅରର ବେକା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ । ଅଧିକ ଦମର ସଙ୍ଗୀତେ ସ୍ୱରର ବନୋବସ୍ତ ହୋଇପାରିବ । ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ମୂଲ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସନସଙ୍ଗେ ପଠାଇ-ବାକୁ ଦେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହର ଚକ୍ର ବଦଳାକାର; ଚକ୍ର ଚକ୍ର-ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତସ୍ତରେ ମୁଦ୍ରିତ ଓ ପ୍ରମୁଦତ ଦେବ

କଳିଙ୍ଗ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତାହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପୃ ୨୯
୧୯୩୯

ପୂର୍ବ ପୃଷ୍ଠାରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ୧୯୩୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖର ସମ୍ବାଦ ପତ୍ରିକା ପାଇଁ ଶୁକ୍ଳ

ଅଗ୍ରମ ଦାଖଲ ମୂଲ୍ୟ ୧୯୯
ପଞ୍ଚମାସିକ ୪୭୯

ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମହୋଦୟ ବୋମ୍ବେର ଉପା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଦରେ କିପରି ହୋଇ ଥିବାର ସମ୍ବାଦ ମିଳିଲା । ଏ ମହୋଦୟ ଉପରେ ଉପ-ପୂର୍ବ ସେବାପତି ସର ଉତ୍କଳପୁର ମାନ୍ୟପଲ-ଡ଼ିକି କେନ୍ଦ୍ରୀୟ ପୁଅ ଅଟନ୍ତି । ଏହାକୁ କିନ୍ତୁ ସନ ୧୮୫୫ ମସିହାରେ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ତତ୍ପରେ ସନ ୧୮୮୯ ମସିହାରେ ହୋଇଥିଲା । ଏହାକୁ ବୌଦ୍ଧ ସମ୍ବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧରେ କାହିଁ ।

ଲହୋର ଠାରେ ହୋଇଥିବା ବରଦାଉ ଉପଲକ୍ଷରେ ଘୋର ପ୍ରକୃତ ସରକାରୀ ଦୋଳ ଘାଟ ଅଛି । ଏଥିରେ ଅନୁଧ୍ୟକ ଅଷ୍ଟାଦଶ ସହ-ସ୍ତ୍ରୀମାନା ଯୋଗ ଦେଇଥିଲେ । ପଞ୍ଚାୟାତ, ଝିନ, ବାଦାହଲପୁର, ଚାନ୍ଦ ଓ କପୁରଥାନର ଦେଶୀୟ ସେନା ମଧ୍ୟ ଯୋଗଦେଇ ଥିଲେ ଏବଂ ପଞ୍ଚାୟାତର ସେନାକୁ ସ୍ୱୟଂ ପଞ୍ଚାୟାତର ମହା-ସକା ମାସୁର ହୋଇ ତଳାଇ ଥିଲେ । ଏ ଦୁଇ ଦେଶୀୟ ସେନା ସମନ୍ୱୟ ହୋଇଥିଲା ତେମନ୍ତ ମହାସକାଙ୍କ ସୈନ୍ୟକ ଯୋଗ ସହଯୋ-ଗରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ସୂଚନା ହୋଇଥିଲା ।

ଉତ୍କଳ ଉପଲକ୍ଷରେ ଘୋର ଦୋଳରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବା ଜଣେ କୁଳ ହେଉ ବାରିଧାନପୁର ସା-ବେବ ଅଧ୍ୟକ୍ଷର ଆଦାବଦ୍ୱାରା ମୁର ହୋଇଥିବାର କଥିତ ହେବାରୁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ କର୍ମକ୍ରମାବଳିରେ ଡକ୍ଟର ବନରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଣ ସେ ପ୍ରମାଣ ଅନୁସାରେ ଅସମାନ ଦୌରସମ୍ପଦ କର-

ଯାଇ ନ ଥିଲେ । କଲିକତା ସମାଜସଂସ୍ଥାପନା-କଳରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନର ବରଦାଉ କମିଶନ ମଧ୍ୟ ଅର, ସେ, ଯଦୁ ଉକ୍ତ ବଦଳରେ ଯେଉଁଠି ନ ଚୋଇ ପୁରୁଷ ଯଦୁ କରବା ନିମନ୍ତେ ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହି ସମାଜ ସଦସ୍ୟ ସଦ୍ୟ ହୋଇଥାଏ, ତେ-ବେ ଚତୁର୍ଥାଦେବଙ୍କର ମନର କଲକୁ ପ୍ରଶଂସା-କରବାକୁ ହେବ । କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟରେ ବଳା-ଧଳାର ଉପ ନ ରଖି ସଦ୍ୟସଦ୍ୟ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଶକ୍ତିହାରେ ଅବଲମ୍ବ ପ୍ରତ୍ୟାଶାକର ହେବ ।

ବାଲେଶ୍ୱରର ଶ୍ରୀମତୀ ପୁରୁଷାଳ ବରଦାଉ ବର କମଳାମାସ ତା ୨୯ ରଖ ହବସ ହୋ-ଇଥିଲା । ତତ୍ପରେ ମାଳମାୟ କଲେକଟର ଶ୍ରୀମତୀ ବଡ଼େ ସକାଶକପତ୍ର ପ୍ରକାଶ କରୁଥିଲେ । ସର-କାରଙ୍କଦ୍ୱାରା ପ୍ରଦତ୍ତ ପୁରୁଷାଳ ବ୍ୟକ୍ତିର ବା-ଲେଶ୍ୱରର ପ୍ରଧାନ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମାଳା ଅନୁମୋଦନ ପୁରୁଷାଳ ପ୍ରଦାନକର ବାଲ-ମାଳଙ୍କର ଉପସାଦ ବର୍ତ୍ତନ କରୁଥିଲେ । ଗୁଜା ବୈଦ୍ୟଶାଳାରେ ବାଦାଉର ଟ ୧୦୯ ଙ୍କା ବାବୁ ସତ୍ୟୋଜ୍ଞାନୀଅଦେ ଟ ୧୦ ଙ୍କା ବାବୁ ସକଳାସପୁର ବାସ ଟ ୧୦ ଙ୍କା ବାବୁ ସୁଧାଚରଣ ବାସ ଟ ୮ ଙ୍କା ଚୂର୍ଣ୍ଣା ଅବ-ଦୁଲସେ ଗୁଜରାଟୀ ଟ ୫ ଙ୍କା ଓ ସପ୍ତକୋକିଳ-ନିଦ ବସୁ ମହାଶୟ ବାଦାଉର ଟ ୧୦ ଙ୍କା ମୂଲ୍ୟର ପୁସ୍ତକ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।

ଦେହମାଖୁରକ ପଠିତ କାର୍ଯ୍ୟ ବଦରଣାରୁ ପୁରୁଷ ଅବସ୍ଥା ଉତ୍ତମ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ ପାଇ-ଥିଲା କେବଳ ଦ୍ୟାୟମଣିଆ ନିମନ୍ତେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରାଣ ନ ଥିବାରୁ ଯେ ପ୍ରକାଶ କର ହୋଇ ଥିଲା । ତେଣୁ ଯାହା ଦେହ ଏ ଅଭାବ ମୋତ-ନର୍ଥେ ଚେଷ୍ଟିତ ହେବାନିମନ୍ତେ ଉପସ୍ଥିତ ହ-ଦୁମସ୍ତକା ଆଶା ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।

ବମ୍ବେରକାର୍ଯ୍ୟରେ ଉତ୍କଳପୁର ପ୍ରଦେ-ଶର ଲୋକମାନେ ଯୋଥ କାରକାରରେ ଅପ୍ରସ-ର ହେବା ବଡ଼ ଅନାଦର କିଷ୍ଟ ଅଟେ । ଫିରକରେ ସାବୁନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନିମନ୍ତେ ଏକ କମ୍ପା-ନି ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ଠିକ କଲେ ପର ଉତ୍କଳ ସାବୁନ ଅନୁପରରେ ବକସୁ କରବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପ୍ରତ୍ୟେକକଳ ହୋଇ ଅଛି ପୁଣି ଆଗ୍ରା ଠାରେ ଏକ ଚର୍ମକାକେମ୍ପାନ ପ୍ରାପ୍ତି ହୋଇ ଯୋଗା, ବନି ଓ ଘୋଡ଼ା ଯାଜମାନ ଏମନ୍ତ ଉତ୍କଳ ପ୍ରକାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଅଛି ଯେ କଲେ କ୍ରମେ ଠାରୁ ବାର ଦେଇ ନାହିଁ ଏହି ଦୁଇ କମ୍ପାନିର କାର୍ଯ୍ୟ କମନର ବସ୍ତାର ଦେ-ଇ ଅଛି । ବଜଲରେ ଗୋଟିଏ ବସ୍ତାଲର ଓ ଗୋଟିଏ କାଚ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ବାର-ଜାନା ବର୍ଷାଧିକ ହେଲ ଯେ ଅଳ୍ପ ମାତ୍ର ଏ-ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଫଳ ହେବାର ଶୁଭାଶା କାହିଁ । ବଜାଳାରେ ସେମନ୍ତ ବଦ୍ୟା ଦୁକ୍ତରେ ସର-ସ, ବ୍ୟବସାୟରେ ସେମନ୍ତ ହୋଇ ନ ପାରନ୍ତା

କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭର ବସନ୍ତ ଅଟେ । ଅନୁମାନ କୁଅ-
ର ଗୁଣ ବୃଦ୍ଧି ବୋଲି ଏମାନେ ବରବରରେ
ସତ ଅଛନ୍ତି ।

—୦*୦—

ପଞ୍ଜାବର ବସନ୍ତଦୟାଳୟ ଏକ ସମ୍ପଦ କର
ମହାମାନ୍ୟ ବନେଶ୍ୱର ଲେଖକେଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏଲଗି-
ନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ ଛନ୍ଦ ଉପାଧି
ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ । ସେହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ମହାମା-
ନ୍ୟ ମହୋଦୟ ଡେଞ୍ଜି ଲେଖନୀ କରୁଥିଲେ
କହିଲେ ଛନ୍ଦ ଶିକ୍ଷା ବସନ୍ତରେ କରୁଥିଲେ କି
ଅମ୍ଭେ ବିଭୂତ କରୁଁ ଯେ କିଛି ଲେଖକ ଦେଉ
ଅଥବା ଗରୁଡ଼ ଦେବ ପରିମେଶ୍ୱର ସମସ୍ତ ନେ-
ତ୍ରୀଙ୍କୁ ଏକ ପ୍ରକାର ମାନସିକ ବୃତ୍ତିମାନ ପ୍ରଦା-
ନ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହି ସବୁ ବୃତ୍ତିର ନ୍ୟ-
ତାଧିକ ଉତ୍କଳଜା ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ଦ୍ୱାରା ସମାଧିତ
ହୋଇ ପାରେ । ଅତଏବ ସଦ୍‌ବ୍ୟାସ ଗରୁଡ଼
ଲେଖକ ବିଦ୍ୟା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରାପ୍ତିରେ ଅସୁବିଧା
ଦେବ ସେପରିକାର୍ଯ୍ୟରେ ଅମ୍ଭେ ଦାକ ଦେବା-
କୁ ସ୍ୱୀକାର କରି ନ ପାରୁଁ । କେହି କହିବେ
ଯେ ଗରୁଡ଼ ଲେଖକ ନ୍ୟତସାଧୁ ବା ଶିଳ୍ପକାର୍ଯ୍ୟ
ବ୍ୟତୀତ ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଯତ୍ନେ ଅଟେ ।
ମାତ୍ର ଅମ୍ଭେ ଚର୍ଚ୍ଚିତେ ଚିନ୍ତ୍ୟ ନୋହୁଁ । ଶିଳ୍ପ-
ଶିକ୍ଷା ଦେବନ ଅର୍ଥ ଓ ଦାକର ଶିକ୍ଷା ମନେ
ଶିକ୍ଷା ନୁହେଁ । ମାନସିକ ଉତ୍କଳଜା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମନୁ-
ଷ୍ୟଜା ଲକ୍ଷ୍ମୀ ହୋଇ ନ ପାରେ । ମହାମାନ୍ୟ
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଏଲଗିନ ବାହାଦୁରଙ୍କର ଏହି ମହାମାନ୍ୟ
ସତ୍ୟକୁ ଉଦ୍‌ଧାର ଏବଂ ସୃଷ୍ଟି ସଙ୍ଗେ ଅଟେ ଏବଂ
ଏହା ଶୁଣି ମନରେ କିଛି ଅସା ଦେଇଅଛି
ସେ ବାହାଦୁର ଗାଧନ କାଳରେ ଛନ୍ଦଶିକ୍ଷା
ଦ୍ୟାପନ ନ ପାରି ଉପର ଦେବ ଯେଉଁ ଯାବ-
ନ ବର୍ତ୍ତମାନ ଛନ୍ଦଶିକ୍ଷାକୁ ଶବ୍ଦାତ୍ମକ ପଦ୍ଧତିରେ
ମନୋହୋଇ ସେମାନେ ଉପର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମହା-
ଦାକ୍ୟରୁ ଅବଶ୍ୟ ସୃଷ୍ଟି ପାଇବେ ।

ଜାପାନ ଓ ଚୀନ ରାଜ୍ୟର ଯୁକ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ
ଅତି ଦୌର୍ଗଢ଼ି ବ୍ୟବସ୍ଥା ସମ୍ପାଦ ପାୟାପାଇ
ନାହିଁ । ପୈତୃକ ସତ୍ୟ ଅନୁମତ କରିବା ଜାପାନ-
ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସ୍ୱଭାବ କଥିତହୁଏ
ଏବଂ ଚୀନର ଶିକ୍ଷା ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟର ପଲାଇବେ
ହୋଇ ଜନରତ ସ୍ୱାଧୀନତା ପତ୍ତ । ମନବର
ଜାମର ପଦ୍ଧତି ଜଗତକୁ ଜାପାନମାନେ ଅବଶ୍ୟ-
କ କରି ସେଠା ଫଳରେ ଗଢ଼ିଥିବା ଅବଶ୍ୟ
ମୁତା ଲୁଗା କରବାର ସମ୍ପଦ ଥାଇ ଚୀନର
ବାଦୀ ଅନୁକୂଳ ହୋଇ ସ୍ୱଭାବ କଥିତ ହୁଏ ।

ପୈତୃକ ନଗରରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଗଣଗୋଳ କୁଅ-
ପୁତ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ବାଣିଜ୍ୟ-
ସଂକଳର ଗୁଣ ରକ୍ଷା କରିବା କାରଣ ସେଠାର
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ସେନା ସାଧାସ୍ୟ ଗୁଣ ଅଛି-
ନ୍ତି । ସକଳ ପ୍ରସ୍ତାବ ଅବଶ୍ୟକ ହୁଏ ଉପରେ
ଜଣାଯାଇ ନାହିଁ । ଅନେକ ଜାପାନୀମାନେ ଅନେ-
କ ମୁତା ଦାମ କରୁ ସ୍ୱଭାବ ସମ୍ପାଦ ନିକୃଷ୍ଣ
ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣାଯାଏ ଯେ ଜାପାନୀ ଲେଖକ
ଅଭିଦେବା କାରଣ ଯେଉଁ ଚୀନ-ବର୍ତ୍ତମାନ-
ରେ ପୁରୁଣାର ଯାତ୍ରାରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଚୀନ-
ସ୍ୱର ଜାପାନୀକ ଦାକରେ ନ୍ୟସ୍ତ କରିବାର ମଧ୍ୟ
ଜାପାନ ଦାମ କରୁଅଛି । —ଜାପାନ ଯୁକ୍ତରେ
କମ୍ପରକ କରୁ ଉପର ଦୋର ଅଛି ଏବଂ ସକଳ-
ର ଅସା କର ଅଛି ।

ଏଥିରୁ ସମ୍ପାଦ ମିଳଇ ଯେ ଜାପାନ ମା-
ତୃକ ଅବଶ୍ୟକ ମନେ କରନ୍ତୁ ଅନେକ କର
ଯୁକ୍ତରେ କମ୍ପରକ ପୁଣ୍ୟ ସେ କର ଅଧ-
ଦାକ କରିଅଛି । ଚୀନମାନେ ସତ୍ୟ ଲେଖକ
ଦରକ ପଦାଇ ଗଲେ । ଏଥିରୁ ଜାପାନ-
ମାନେ ଯୁକ୍ତ କର ଅଧାଧରେ ହଲ
କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଗତ ଗୁଣର ଦକ୍ଷ ଏଠା କୁମ୍ଭୀର ଜାପାନ-
ଗେଶ୍ୱର ଗୋଖାଲିର ବୋଧରେ
ସାପେକ୍ଷତାମାନେ ଅବଶ୍ୟକ କରିବା ସମୟରେ
ଜଣେ ବୁଦ୍ଧ ଲେଖକ ପତ୍ର ପିଦାରୁ ଜାପାନ
ଗୋଡ଼ ଲକ୍ଷ୍ମୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସେହି ସମୟରେ
ଏଠା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବାବୁ ଅବଶ୍ୟକତା ବୋଧ
କଥିବି ଥିଲେ । ଉତ୍କଳ ବାବୁ ସମ୍ପାଦ ପ୍ରାପ୍ତ
ମାତ୍ରକେ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ଛାଡ଼ି
ଅର୍ଥ ଏବଂ ମାମୁଣ୍ଡା ଦ୍ୱାରା ଦାକ ବୋଧକୁ
ସଲଖ କରିଦେଲେ ଓ ଦେଖାଯାଉ ଲାଗୁ
କେତେକ କୁଶଳକାରୀ ପଠାଇ ଦେଲେ ।
ସେ ବୁଦ୍ଧ ଲେଖକ ଏପରି ଦାକ କଥିବ
ବେଦାର ଦାକର ଗୋଖାଲିର ଅଧାଧ୍ୟକ୍ଷତା
କହିଲେ ଅନୁକୂଳ ହେବ ନାହିଁ । ବୋଧ
ଶୁଣିବାର କୁଶଳକାରୀ ପୁଣ୍ୟ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ
ବୋଧ ମଧ୍ୟକୁ ଗଢ଼ି ଦେଖାଏ ନାହିଁ । ବୋଧ
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପିଦା ଦ୍ୱାରା ପାଖରେ
ବାଧକୁ ଲଗାଇ ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଗୋଡ଼ିଏ
ଲମ୍ବପଥା ଥାଏ । ଯାତ୍ରୀମାନେ ବାଧକୁ ଦେବ ଏବଂ
କିଛି ଦୋର କଥିଆଅଛି । କୁମ୍ଭୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀର
ମିତ୍ରତା ଓ କିଛି ପୁଣ୍ୟ କୁମ୍ଭୀର ଶକ୍ତ ହୁଏ ।

କୃତ୍ୱୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟେ କୃତ୍ୱୀ କୃତ୍ୱୀ ହୋଇ ପଶି-
ବାକୁ ଦେଖା ଯାଅନ୍ତି ସେହି ସମୟରେ କେହି
ସମ୍ଭାକୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସକଳରେ ଧକାରେ ପତ୍ର ଯାଅନ୍ତି
କୃତ୍ୱୀ କପାଳରେ ସେହିତା ଗଢ଼ିଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ
ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସାଧ୍ୟାଳକା ସହକାର୍ଯ୍ୟ କରିବା
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ । କିନ୍ତୁ ସତ୍ୟମାନେ ପୁଣ୍ୟ ଅଧ୍ୟକ୍ଷେଠା-
ରେ ଲୁଗା ଦୋରସ୍ତା ପ୍ରକେ ଓ ପୁଣ୍ୟ ଶକ୍ତ
କିମ୍ପା କରିଥିବା ପ୍ରକେ କୁମ୍ଭୀର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ପତ୍ର ନ
ଦେବା କୁମ୍ଭୀର ବୋଧକାରୀ ଦୋଷ ଦେଇ
ନାହିଁ କି ? କୁମ୍ଭୀର ବୋଧକାରୀ ଏକେଶ
ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୁଏ ସଦା ଏପରି କୁମ୍ଭୀର-
ନାର ବାଧେମାତ୍ର କରୁ କେତେ ଥିଲେ । ଏକ
ଅନେକର ବସନ୍ତ ବୋଧକାରୀ ପୁଣ୍ୟ କରିବାକୁ
ଯାଇ ଏକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଦାକର ଲକ୍ଷ୍ମୀଅଛି ।
ଅମ୍ଭେମାନେ ଅସା କରୁଁ ଗୋଖାଲି ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ-
ସଦାସେ ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରାବେ ।

ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସମ୍ଭାଳ ।
କିଛି କଲେକୃଷ୍ଣ କଲେକୃଷ୍ଣ ବୁଦ୍ଧପୁଣ୍ୟ
ସିଦ୍ଧପ୍ରାଦାର ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥର ଲକ୍ଷ୍ମୀ ପେନ-
ସତ ଦେଇ ବାଧ୍ୟରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୁଣ କରିଅ-
ଦାରୁ ଗତ ରାଜ୍ୟର ସକଳ ସମୟରେ ଏଠା
କଲେକୃଷ୍ଣ ଅମଳମାନେ ଏକପ୍ରକାର ଦୋର
ସଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଅନୁମାନେ ଗଣ୍ୟ ଲେଖକ ସଦ୍‌
ଲକ୍ଷ୍ମୀ ବିଦାୟକେ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।
ଓଡ଼ିଶାର ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ ଲେଖକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ସଂଗୋ-
ପତ ସମ୍ଭାଳ ପ୍ରଦର୍ଶିତ କରିବାକୁ ଓଡ଼ିଆସ-
ଶିକ୍ଷା ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରିଅଛନ୍ତି ଏହା ଏହି ମିନିକରୁ ଶୁଣୁ
ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସାଦେକ କୁମ୍ଭୀର
କିଛି ଦେବାରୁ କାର୍ଯ୍ୟରୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଗୁଣ
କରିବା ଉପର ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରବା ଏବଂ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-
ଦକ ସରଦାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ରହିବାକୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀ
ପ୍ରକାଶ କ କରିବାରୁ ଗତ କୁମ୍ଭୀରମାସ
ତା ମ ଲକ୍ଷ୍ମୀ ଦାକର କାର୍ଯ୍ୟରୁ ସେକ୍ଷ ବସନ୍ତରେ
ସେ ସରଦାସ୍ୟତାକୁ ବିଦାୟ କଥିବ କଲେ ।
ସରଦାସ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଥାଏ କାର୍ଯ୍ୟ ପୁଣ୍ୟରୁ ଗେ
ସମ୍ଭାଳ କରିଥିବା ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଅମଳମାନଙ୍କୁ
ଗୁଣ କୁମ୍ଭୀର ଲକ୍ଷ୍ମୀ କରିଥିବାକୁ ସେମାନେ ଦାକର
କ କରିବାରେ ଶୀଳ ହୋଇ ବାବୁ କଲେକୃଷ୍ଣ
କୁମ୍ଭୀରସଦାସ୍ୟରେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସମସ୍ତ ଦେବାରୁ
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମନୋରତ ଗୁଣ କରଣୀ ସାଧ୍ୟ-
ରଣ ପ୍ରକରେ ଏକପ୍ରକାର ସମକେତ ହୋଇ
ଦାକର କିଛି ବାଧ୍ୟକ ସମକେତ କୁମ୍ଭୀର
ଉଦ୍‌ଦେଶ୍ୟ କରିବାକୁ ପ୍ରକାଶ କର କିଛି

ବିଶ୍ୱାସୀ ମିତ୍ର ତାହାର ଅଧିକ ଦୋଷରେ ଏକତ୍ରିତ ହୋଇଥିଲେ । ସମସ୍ତ ସମସ୍ତ କଚେରୀରୁ ଗୁରୁ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କର୍ମଚାରୀଙ୍କୁ ଏକତ୍ରିତ ହେଉଁ, ଯାହା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସହ କୁମ୍ଭକର୍ତ୍ତାରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଗଲା । ସମସ୍ତଙ୍କରେ ଅମୋଦ ପ୍ରମୋଦର ଯଥା ବହୁତ ଉଦ୍‌ଯୋଗ ହୋଇଥିଲା । ଲାଲ ସାହେବଙ୍କ ଅଗମନାନ୍ତେ ବହୁତ ନୂତନ ଗୀତ ପରେ ପାନ ଅର ଓ ପୁସ୍ତକାଳୀ ପ୍ରଦାନଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ ଅରମ୍ଭ ହୋଇ ନିମ୍ନଲିଖିତ ଗୀତଦ୍ୱାରା ସହ ଜମକ କର ହୋଇଥିଲା ।

ଗୁଣିଣୀ ଶମ୍ଭାଳ । ଭାଲ ଏକତାଳୀ ।
 ଶାସ୍ତ୍ର ସେବକ କରୁଣଣ ଶୋକସାଗରେ ଗୁଣି
 ବିଦାୟ ଦେବେ ଜଗତମୋଦନ କରୁଣଣ ସମ୍ପାଦି,
 ଜଗରେ ଜଳମି ସୁଖ ଦୁଃଖ କେବେ,
 ଲାଗିଛି ଏହି ସଂସାରେ ।
 ଗୁଣିକଳ ଯହିଁ ଗୁଣ ସମାଦର
 ସେହି ସାର ଏ ରସାରେ । ୧ ।
 ଦେଶ ହିତକାର୍ଯ୍ୟ ସାର ସେହି ସୁଖେ,
 ବିଦା ଦେଲେ ସଂକାରରୁ
 ଗାଥ ତାଙ୍କ ଗୁଣ ଅଥ ସମାଦରେ
 ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ସେ ଶିକ୍ଷାଗୁରୁ । ୨ ।

ଉତ୍କଳରୁ ବାବୁ ଦୁର୍ଗାଚରଣ ଦାସ ଅମଳ-
 ଗୁଣକ ମନ୍ତ୍ର ଅବସ୍ଥା ଜଣାଇବା ନିମନ୍ତେ
 ଦତ୍ତାତ୍ରିୟଙ୍କ ହୋଇ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ମିଳନର
 ଦାୟତ୍ୱ ଅର୍ଥାତ୍ ବାବୁ ଚିତ୍ରନୋଦନ ଲାଲକୁ
 ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସ୍ନେହର ଚିତ୍ର ସ୍ୱରୂପ ଏଠାରେ ଏକତ୍ରିତ
 ହୋଇଥିବାର ଓ ଅମଳମାନଙ୍କର ଓ ଅମଳମାନ-
 ଲଙ୍କର ଏକତ୍ର ସମାବେଶ ସେଥିର ପରଦୃଶ୍ୟକୁ
 ଥିବାର ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ତହିଁ ବାବୁ
 ଗୋପାଳଚନ୍ଦ୍ରର ଦାସ ଲାଲ ସାହେବଙ୍କ ଅବସର
 ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ଗୋଟିଏ ଉପସ୍ଥଳ ପ୍ରକାଶ ପାଇବାର
 ବିରାଗଦାୟକ ଦରଦରକୁ ପଢ଼ିବା ଦେଖି
 ଦୁଃଖ ପ୍ରକାଶ ହେଉଥିଲେ ଓ ସେ ଜଣେ ଭାବ
 ସମୟର ଲେଖନୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସାଧାରଣ
 କାର୍ଯ୍ୟର ସମ୍ପର୍କର ଥିବାର କହିଲେ ।
 ଓଡ଼ିଆ ଗାୟକ୍ରମର ଅଗ୍ରଣ ସମୟରେ ତ୍ରୁନ-
 ଉତ୍କଳ ପୁସ୍ତକ ଚଳନା କରି ଓଡ଼ିଶାର ଗୌରବ
 ରୁକ୍ତି କରୁଥିବା ଓ ତାହାପ୍ରମୁଖ୍ୟରେ ସୁଦା
 ପ୍ରଥମ ଥିବାର ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ ଏବଂ କହିଲେ
 ସେ ତାହା ବାବାଜି ନାଟକ ପରଦୟ ଦେଉଅଛି
 ଚରଣରେ ବାବୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନ ସରକାରୀ
 କର୍ମ ସମ୍ପର୍କର କଥା ଧ୍ୟାନ କରି କହୁଥିଲେ

ସେ ତାଙ୍କର ଏକ ଗୁଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଧୂଳିତ
 ହୋଇଥିଲେ ଓ ସେଥିପାଇଁ ସେ ବିଶେଷ ଧନ୍ୟ-
 ବାଦର ପାତ୍ର ହୋଇଥିଲେ ଓ ସମସ୍ତଙ୍କ ମୁଖରେ
 ତାଙ୍କର ଭୂତ ପ୍ରଶଂସା ଶୁଣାହୁଏ । ସରକାରୀ
 କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଇ ଉତ୍କଳ ପ୍ରଦାନ ନ କର
 ଧୀରାଗ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ତାଙ୍କର ପ୍ରଧାନ
 ଗୁଣ ଥିଲା ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ଶକ୍ତି ନ କର
 ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସମୟାନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବାରେ
 ସମସ୍ତେ ଅନୁକମ୍ପା ଥିଲେ । ମୁକ୍ତି ଏକତ୍ର ଅଧିକ
 ମୋହ ଥିଲେ ଲେଖକ ସୁଦା ବାବୁ ମହୋଦୟଙ୍କୁ
 ସରକାରୀ କର୍ମରୁ ଦୂର ରାହା ଥିଲା କରୁଥି-
 ବାର ବ୍ୟକ୍ତି କରୁଥିଲେ ।

ଏକତ୍ରରେ ଲାଲ ଜଗନ୍ନୋଦନ ଲାଲ
 ପୁସ୍ତକାଳରେ ଅନୁର ଆଇ ଗାନ୍ଧୋଧିକ ପୁସ୍ତ-
 କ କରୁମାନଙ୍କର ବ୍ୟାପାର ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାର
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ସେ ଏବେ ସମ୍ମାନର ଯୋଗ୍ୟ
 ବୋଲି କେବେ ମନେ ସୁଦା କର ନ ଥିଲେ ।
 ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟରେ ସାଧାରଣ ଶ୍ରୀ ଥିବାର
 ଜ୍ଞାତ ହୋଇ ସେ ଅପତାକୁ ଧନ୍ୟ ମନେଥିଲେ
 ଓ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ ।
 ସେ କହିଲେ ଯେ ସରକାରୀ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଆଇ
 ସେ କେବଳ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକାର୍ଯ୍ୟ କରି ଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସାଧାରଣ ଶ୍ରୀ ଥିବା କେବଳ ସାଧାରଣଙ୍କର
 ଅନୁକମ୍ପା । ଉତ୍କଳଦେଶରେ ଲାଲ ଗାନ୍ଧୋ-
 ଶାଳୀମାନଙ୍କର ଉପେକ୍ଷା ନ କରୁ ବାହା ପଢ଼ିବା ସମ-
 ସ୍ତରେ ସମସ୍ତେ ଉପରେ କିମ୍ପା ଉଦ୍‌ଶେଷ କର-
 ଦା ନିଷ୍ଠା ସ୍ୱୀକାର ଥିବାର ଅଭାଷନା ଦେଇ
 ଥିଲେ । ତତ୍ତ୍ୱରେ ଲାଲ ସାହେବଙ୍କୁ ଓ ଅମ-
 ଲଙ୍କାବାସୀଙ୍କୁ ବାବୁ ନାଗସୁଧ ପ୍ରସାଦମିତ୍ର
 ଧନ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଥିଲେ । ସର୍ବଶେଷରେ
 ଦୁଇନାମର ଗାନ୍ଧୋ ଦେଲେ ଉତ୍କଳ ଗୋପନ
 ସମ୍ପନ୍ନ କରି ସମସ୍ତେ ବିଦୟ ଗ୍ରହଣ କଲେ ।

ଉପରେ କାର୍ଯ୍ୟକଳରୁ ଜଣାଗଲା ଓଡ଼ି-
 ଶାରେ ଶୁଭକର ଉପସ୍ଥଳ ହୋଇଅଛି ଓଡ଼ିଶା-
 ର ଶିକ୍ଷିତ କର୍ମଚାରୀମାନେ ଉପସ୍ଥଳ ଲେଖକ
 ଅବର କରବାକୁ ଶିକ୍ଷାଲଭ କରି ଅଛନ୍ତି ।
 ବାସ୍ତବରେ ସରକାରୀ କଚେରୀରେ ଆଇ ଅଲ
 ଲେଖକ ଲାଲ ସାହେବଙ୍କ ପ୍ରାୟ ପ୍ରଶଂସା ଦେଖି
 ସିଦ୍ଧାନ୍ତ ଦେଖାଯାଇ ଅଛି । ଅମ୍ଭେମାନେ ଅଭା-
 ବରୁଁ ସମସ୍ତ ସରକାରୀ କର୍ମଚାରୀମାନେ ତାଙ୍କୁ
 ଅବଶିଷ୍ଟ ସତ୍ୟନିଷ୍ଠ ଶିକ୍ଷା ଗୁରୁଦ୍ୱାରା ଧ୍ୟାନ
 ହୋଇ ସର୍ବଶେଷରେ ଗୁଣ ସେହିପରି ପ୍ରଶଂସା
 ଅର୍ପଣକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ ପରସ୍ପର

ସୌଦାର୍ଯ୍ୟ ସମ୍ପାଦନ ସୁଦ୍ଧା ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ-
 ରେ ସମବେଗ ଦେବା ନିମନ୍ତେ କୁଶିଳ
 ହେବେ ନାହିଁ ।

କର୍ମଦେଶର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗ ।
 କର୍ମଦେଶର ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
 ବିବରଣୀସମ୍ପର୍କରେ ମାନ୍ୟବର କର୍ମାୟୁ ଶ୍ରେଣୀ-
 ଲିଖକ ମନୁଷ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ।
 ଶ୍ରେଣୀର ମହୋଦୟ ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ଶିକ୍ଷା-
 ବିଭାଗର ଡାକ୍ତରଙ୍କୁ ସର ଅଲଭେତ୍
 କିଫ୍ଟ ସାହେବଙ୍କର ବହୁତ ପ୍ରଶଂସା କରି
 ଲେଖି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏହି ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ପୁସ୍ତ-
 କର୍ମର ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ୨୩ ପୁସ୍ତକା ଅଧିକ
 ଦେଲେ ହେଁ ଏହା ଏମନ୍ତ ସାଧକାନୁ କଥାରେ
 ପରପୂର୍ଣ୍ଣ ଯେ ଲାଲକୁ ବୌଦ୍ଧି କଥା କଥାପା-
 ର ନ ପାରେ ଏବଂ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବିଷୟରେ ସର
 କିଫ୍ଟ ମହୋଦୟଙ୍କ ଗଭୀର ଉନ୍ନାତୀଳ ମନୁଷ୍ୟ
 ଅଭ୍ୟନ୍ତ ମୂଲ୍ୟବାନ ଓ ଉପଦେଶପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଟେ ।
 ସେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟତା ସହଜ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
 କାର୍ଯ୍ୟ ନିର୍ବାହ କରି ଅର୍ଥୀନ ଧନ୍ୟବାଦ ଲାଭ
 କରିଅଛନ୍ତି ।

ଉଦ୍‌ଯୋଗରେ ପ୍ରକାଶ ସେ କର୍ମଦେଶରେ
 ନିମାଗର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ ଦେଉ ଅଛି ଏବଂ କର୍ମଚାରୀ
 କର୍ମରେ ପୁସ୍ତକର୍ମରେ ୨୧୩ ପୁସ୍ତକ ଏବଂ
 ୧୯୨୧ ଶିକ୍ଷା ଦୁକ୍ତି ହୋଇ ଅଛି । ଲେଖକ
 ଶିକ୍ଷା ତାଲିକା ଅନୁସାରେ କଳାକାରେ ପୁସ୍ତ-
 କରେ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ବାଲକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୪୫
 ଲକ୍ଷ ଏବଂ ବାଲକଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ୫୫ ଲକ୍ଷ ଅଟେ ।
 ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ୧୫୫ ଲକ୍ଷ ବାଲକ ଓ ଏବଂ
 ଲକ୍ଷ ବାଲକା ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ପଢ଼ୁ ଅଛନ୍ତି ।
 ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ ୨୭ ବାଲକ ପ୍ରାୟ ୨୦୦୦
 ବିଦ୍ୟାଗିଣୀ କରୁ ଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀକଟକରେ
 ଉନ୍ନତ ବା ଅବଳ ଅନୁସାରେ ଶିକ୍ଷାକ୍ରମ
 ଉତ୍କଳର ଲକ୍ଷିତ କୁମ୍ଭକ ମାଟି ବୌଦ୍ଧି ଠା-
 ରେ ରୁକ୍ତି କଥା ଦ୍ୱାରା ନାହିଁ । ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର
 ମୋଟ ବ୍ୟୟ ପୁସ୍ତକର୍ମ ୧୨ ଲକ୍ଷ ୫୫ ହଜାର
 ଥିଲା । ଏବର୍ଷ ୧୫ ଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାର ହୋଇ-
 ଅଛି । ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷା ଉତ୍କଳ ସରକାରୀ ୧୯
 ଲକ୍ଷ ୭୧ ହଜାର ଟଙ୍କା ଥିଲା ଏବର୍ଷ ୨୦
 ଲକ୍ଷ ୨୫ ହଜାର ଟଙ୍କା ହୋଇଅଛି । ଅଧି-
 କ୍ଷୁ ବ୍ୟୟ ଲାଭଦେବତା ବ୍ୟକ୍ତି ବିଶେଷଙ୍କ
 ଦ୍ୱାରା ଉଲ୍ଲ ବୋରଡ଼ ଏବଂ ମିତ୍ରକର୍ମପାଳଙ୍କୁ
 ନିର୍ବାହ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ
 ମୋଟ ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟରେ ସରକାରଙ୍କ ବିଭବ୍ୟୟ
 ବିପ୍ରାୟ ଏବଂ ତତ୍ତ୍ୱରୂପ ଅଟେ ।

କଲ ଓ ପ୍ରାକୃତ୍ୟ କୋରଜମାନେ ଶିକ୍ଷା ବ-
 ଗାଣ୍ୟ ଦର୍ମଶୂଳକ ସହିତ ଏକ ମେଳରେ
 ଦାର୍ଯ୍ୟ କରବାର ଦେଖି ମାନବକର ଛୋଟକଟ
 ଅନଳ ପ୍ରକାଶ କର ଅଛନ୍ତି । ବୋରଜକ
 ଅଧୀନରେ ଦାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଗୁଣୁଅଛୁ ବେଦ୍ୟ ଅନ୍ୟ
 ପ୍ରାକରୁ ବେଳେ ଗୁଡ଼ାର ଶୁଣାଯାଏ ଯଥା
 ଓଡ଼ିଶା ବିଭାଗରେ ସାଦାସ୍ୟ ଟଙ୍କା କଲମ୍ବରେ
 ଦୟାସିଦ୍ଧା ଗୁଡ଼ାର ଅବଧ ଶୁଣାଯାଏ ।

କଲେକ ଶିକ୍ଷା ଏମ୍ବରେ ମାନବକର ଛୋ-
 ଟକଟ ଯଥାର୍ଥ କହିଅଛନ୍ତି ଏ ଦିଶ୍ୱଦିନୀକୟର
 ପଞ୍ଚାଶର ଫଳ ନିକାର ଅନୁଷ୍ଠିତ ଦେବା ଶିକ୍ଷା-
 ଉପକରଣ ଅନୁକ୍ରମ ନୁହେ ।

କଲ ଓ ଯେମ ଶ୍ରେଣୀର ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କ
 ସମ୍ବନ୍ଧେ ଉପସ୍ମରଣ କରୁ କଲ୍ୟାଣ ନାହିଁ । ଚି-
 ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅପ୍ରତି କଲ୍ୟାଣ ନମନ୍ତେ
 ଗବର୍ତ୍ତମେୟ ଛୋଟ ଛୋଟକଟକ୍ତି ଯେ କୁଳୟର
 ପ୍ରାକୃତ୍ୟ ବିଶ୍ୱକଳେ ଚିତ୍ତରେ ଶାନ୍ତପ୍ରା
 ଅଳ୍ପ ଅନର୍ଥାନ୍ୟ ବସ୍ତୁରୁ ଅଳ୍ପକଳେ ଯୋଗ
 ଦେବ ।

ସ୍ୱଳ୍ପ ବିକାଶ ବସ୍ତୁରେ ଯଥୋଚିତ ଚେଷ୍ଟା
 କଲେ ଅଳ୍ପ ଏକାଦା ଅନେକ ପରିମାଣରେ
 ସଫଳ ହେଲେ ଏ ଅଲଗାକଳେ ଦେଖିଲୁ
 ସିଲକ ଚିତ୍ତ ଅଶାନ୍ତରୁ ପ୍ରାୟଶଃ ଯୋଗ
 ପାଏ ନାହିଁ । ଅଲଗାକଳମାନେ ଅପଣା ଶିଳକ
 ମାଳତୀର ଭଲ ଦୃଷ୍ଟି ରଖନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ସେ
 ରେ ଶକ୍ତି କେନ୍ଦ୍ରକୁ ବିକଳ କରନ୍ତି ।
 ଏଥିର ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ କେଣା ଦୋରଅ-
 ଛୁ ଯ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏ ସ୍ୱ ଦୂଷରେ ପଞ୍ଚୁଅବା
 କଳେ ଛୋଟ ଶ୍ରେଣୀର ସମୟରେ ଅଦାଧରା
 ଦେଖିଲୁ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଲ । ତୁର ଏକକଳ
 କଲ୍ୟାଣ ଅଛି ଶିକ୍ଷର ପିତା ବସେ କଲେକୃଷ୍ଣ
 ବଦେଶର କଳେ ଓ ଅନଳ ଅଛି ପଶ୍ଚିମକ
 ସଙ୍ଗେ ଦେଖା ଦେବାରୁ କହିଲେ ଏ ଅଦାର
 ଶକ୍ତି ଚାକ ପୁତ୍ରକୁ ବସ୍ତୁ ବେଦପ୍ରକାରୁ
 ଛାଡ଼ାଏ ତା-ରେ ଶକର ଡାକଜରେ ଛାଡ଼ାଇ
 ଦେବେ । ମାନବକର ଶ୍ରେଣୀକଟକ ବିବେଚ
 ନାରେ ଏପରି କଟନା ବିଭିନ୍ନ ଅଟେ ଏବଂ
 ସେ ଅଶା ବରଜ୍ଜି ଯେ ପିତାମାତା ଓ ଅଲଗାକଳ-
 ମାନେ ଅପଣା ବର୍ତ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରତି ବ୍ୟବସ୍ଥା ମନୋ-
 ଯୋଗୀ ଦେବେ । କଲ ଓ କମ୍ପ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷା-
 ଯେ କେ ବୁଦ୍ଧି ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ମିଛପିପା-
 ଯା ଓ କେ ବୋଡ଼ମାନେ ଏ ବସ୍ତୁରେ
 ସଦାଃ ଶକ୍ତି ବ୍ୟୟ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବ୍ୟବସାୟ ଶିକ୍ଷା ସମ୍ପର୍କରେ ପ୍ରକାଶ ଯେ
 ଅଲଗ ଶିକ୍ଷା କରୁ ଉଦା ପଠିଅଛୁ ମାନ ବିକାଶ
 ଲକ୍ଷ୍ୟାୟୁଷ୍ଣ ଶିକ୍ଷା ଲଭାଏ ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା କମଶି
 ବୁଦ୍ଧି ଦେଇଅଛୁ । ସନ ୧୮୯୦ ଓ ୧୯ ଏହି
 ଦୁଇବର୍ଷରେ ବାଣିଜ୍ୟ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟ ଲେଖାଏ
 ଶିକ୍ଷ ପରୁ ଥିଲେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ପାଞ୍ଚଶତକ
 ରହିଅଛୁ । ଲକ୍ଷ୍ୟାୟୁଷ୍ଣ ପଢ଼ିବା ଛାତ୍ର-ସଂଖ୍ୟା
 ୨୨୫ ରୁ ୧୫୦୦ ରୁ ବିକାଶ ହାତ ୧୨୫୫ ରୁ
 ୧୭୫୭ ରୁ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନଦିନୀକୟ ମାନଙ୍କର
 ଶିକ୍ଷା ୧୯୫ ରୁ ୧୦୫୫ ରୁ ହୁଅଅଛୁ । ଅଲଗ
 ଅପେକ୍ଷା ବିକାଶ ବିକ୍ଷା ଲଭାଏ ବ୍ୟବସାୟ-
 ଶିକ୍ଷାପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କ ମନ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ
 ଧାରିତ ଦେବା ସୁଖର ବସ୍ତୁ ଅଟେ ସନେକ
 ନାହିଁ ଏବଂ ଗବର୍ତ୍ତମେୟ ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷାର ପ୍ରମୟକୁ
 ବିକାଶପ୍ରତି ଅଧିକ ମନୋଯୋଗୀ ଦେବାର ଯ
 ଥେଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ସମାଲୋଚନା ବିକଳଶୀରୁ
 ପ୍ରକାଶ ପାଉଅଛୁ । ନାନାକଲର ବିକ୍ଷା ବିଦ୍ୟା-
 ଲୟ ମାନଙ୍କର ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ବିକପୁର
 ଲକ୍ଷ୍ୟାୟୁଷ୍ଣ କଲେକରେ କଲ ଅଲଗ ବିକ୍ଷା
 ଓ କଲ୍ୟାଣ କଲମାନ ବିକଳବାର କଲ୍ୟାଣ ଶିକ୍ଷା
 ଦୟାସିଦ୍ଧା ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇ ଅଛୁ । କଲ୍ୟାଣକା
 ଦାର୍ଯ୍ୟ ଭଲରୁ ଶିକ୍ଷା କଲେ କେଲ ଛାତ୍ରକ
 ଓ ଲାଜାପ୍ର-ର କାରଖାନାରେ ଦେଖାଏ
 ଲୋକମାନେ ଜାକବା ନିକାଦ କରବାରୁ ସମ୍ପର୍କ
 ଦେବେ ସନେକ ନାହିଁ ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଚନ୍ଦ୍ର ଶ୍ରେଣୀରେ ବସ୍ତୁ ବେଳେ ଯେ ଯେ ସମ୍ବନ୍ଧ
 ଶ୍ରେଣୀର ସମାପ ଦୋ-ସଦ । କ ୧୯ ମ ଉପସ୍ମରଣୀ ଉପରେ
 ଦୋ-ସଦେ ।
 ଏ ଚ୍ଚାରେ ଶାନ୍ତ କଲମ ଦୋର ଅଛି ।
 ଏଠା ବସ୍ତୁ ଦେଖିକଲର ଆ ସର୍ବଦକାରୁ ଅନେକ
 ଦୋଷ ଓ ବସ୍ତୁ ଅନେକକଲ ଯୋଗ ବସ୍ତୁରା ମେଳଦେ
 ଯେ ଦୋ-ସଦେ ଉପସ୍ମରଣ ଦେବା ସକାରେ ଯେ ବସ୍ତୁ-
 କାର ଏଠାରୁ ସଂଜାକରଅଛୁ ।
 ଅସମାନକର ମାନବକର ବସ୍ତୁରୁ ଶ୍ରେଣୀ ବିକ୍ଷା
 ଉପକରଣର ସମ୍ବନ୍ଧ ଦେବ ସହି ଅଛୁ ।
 ବାଣି ସ୍ୱପ୍ନକଲମର ଆ ଦେଖିକଲ କାରୁ ବସ୍ତୁ-
 ଶାଣି ଯେଠା ମହାବସ୍ତୁରୁ ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ବନ୍ଧ ଅଟେ ।
 କାରୁ ମହାବସ୍ତୁରୁ ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ମିକାଗାଣି ଥିଲେ ।
 ବାଣିକ ଅଦାର ମୁରୁରେ ବାଣି ଲେବ ଦେବା ଦେଖି ଶାନ୍ତ
 ବାଣି ଲେବେ ସୁଦା ସୁପିତ ଦୋରଅଛୁ ।
 କଲ୍ୟାଣ-ବେଳେଟ ।
 ଅଲଗକର ଦେଖିକା କମିଶ୍ନର ଦୋ ମାନବକର ଓ ଦୋ
 କଲେକର ମି ଏକ, ଚି, ବାମର ୨୯ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଉପକରଣ
 ବସ୍ତୁରୁ ।

ଅଧିକ ସ୍ୱପ୍ନକଲମର ଦୋ ମାନବକର ଓ ଦୋ କଲେ
 କଲ ବାସ୍ତୁ ସୁଦାମକରୁ ମାସକ ୨୯ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଉପକରଣ
 ବସ୍ତୁରୁ ।

ଯେ ଯେକାଳ ଶ୍ରେଣୀର ମୁଦ୍ଦରଶାସ୍ତ୍ରରେ ପ୍ରବର୍ତ୍ତ
 ଏବଂ ଶ୍ରେଣୀର ବସ୍ତୁର ବାଲେକଲରେ ଅଛି, ଶକ୍ତି, ବସ୍ତୁ,
 ବ୍ୟାଧିପ୍ରସ୍ତୁତ, ଅବର୍ତ୍ତମାନଙ୍କୁ ଚନ୍ଦ୍ରର ବସ୍ତୁ ଦୋରଅଛି ।
 ମହାବସ୍ତୁରୁ ବାସ୍ତୁରୁରୁ ବସ୍ତୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଦେବ ଉପକ
 ଦେବ ଅଛି ଅଛୁ । ଓ, ୨,

ଅପେକ୍ଷାରେ ଅଦାଧରା ଦୂଷର ପ୍ରକାଶ ବସ୍ତୁରୁ
 ସେ ଯେ ବସ୍ତୁରୁ ଦେଖି ଯେ ସମୟରେ ଉପକରଣ
 ମେଳଦେ ମି ଦେବେ ବାବେକ ଦେବଦୋର କର ଅଛୁ ।
 ଅବଧ ୨୨ ବର୍ଷରୁ ଯେ ଦୋର ଅଛି ମାଟି ଚାକର ବିଦ୍ୟ-
 ଦୋର ଦୋର ଅଛି; ସେ ଏହି ଦୂଷରେ ଉପକରଣ
 ଦାଣ୍ଡର ଅଦାଧରା ଦୋର । ଉପକ-ଚାକ ଅଦାଧରା
 ଅପେକ୍ଷା ଦେଖିକଲ ଶାନ୍ତକର କଲରୁ ଅସମାନକର ଏକାଦା
 ଶ୍ରେଣୀ । ଓ, ୨,

ବସ୍ତୁରୁ ଦେଖିକଲ ଅଛି ସେ ଅଦାଧରା ବସ୍ତୁ
 ଦେବ ମାନବକର ବାଣିର ସ୍ୱପ୍ନ ଶ୍ରେଣୀରୁ ପ୍ରକାଶର ଅମ-
 ଦାର ଅସମାନକର ଉପକରଣ । ଏପରି ଅଲଗ ଶାନ୍ତ
 ଦାବ ଦେବାର ବସ୍ତୁରୁ ।

ଅବଶିଷ୍ଟ ବସ୍ତୁରେ ଗୋରମାନ ଉପକରଣ ଦୋର
 ଦେବ ଦୋ ଶାନ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶରୁ ଦୂଷିକା ୧୧୦୦ ସେବା
 ଦେବେ ବସ୍ତୁରୁ । ଏକେ ବସ୍ତୁରୁ ଅପେକ୍ଷାକର ଅବଦ୍ୟ
 ସ୍ୱପ୍ନର କାଳ ଅଛି ।

ପିତାପୁତ୍ର ଚାକର ଦକା ଦୂଷିକାର ସ୍ୱପ୍ନ ମହାବସ୍ତୁରୁ
 ଚାକର ବସ୍ତୁରୁରୁରୁ ବସ୍ତୁରୁ ବସ୍ତୁରୁରୁ ଅପେକ୍ଷାକର ଅଛି ।

କଲ୍ୟାଣର ଉପକରଣର ଶ୍ରେଣୀ ଅଧିକେଶକରେ ସ୍ୱପ୍ନା
 ସ୍ୱପ୍ନା ଉପକରଣର ଉପକରଣର ବସ୍ତୁରୁରୁ ସମ୍ପର୍କ
 ଶକ୍ତି ବସ୍ତୁରୁ ଦୋର ବସ୍ତୁରୁରୁ । ଏହି ବସ୍ତୁରୁ
 ଦେବା ସମୟରେ ସୋସିଆଲିଜ୍ମ ମେରମାନେ ଅପେକ୍ଷା
 ଶ୍ରେଣୀର ଦୋର ବସ୍ତୁରୁ ଦେବେ । ଚନ୍ଦ୍ର ଉପକରଣରେ ଉପ
 ଦୋରମାନ ଉପକରଣ ଦେବ । ଦୂଷିକାର ମାନକ କଲେ
 ସମ୍ପର୍କ ଶ୍ରେଣୀର ସମ୍ପର୍କର ବସ୍ତୁରୁରୁ ଦେବ ବସ୍ତୁରୁ
 ବସ୍ତୁରୁ ମାଟି ଚାକର ବସ୍ତୁ ଦେବ ସୁପିତ ବାଟୁ ଓ ଅମ୍ୟ
 ମେରମାନଙ୍କ ଦୋରମାନେ ଦୋର ବସ୍ତୁରୁ ବସ୍ତୁରୁ ।

ଅପେକ୍ଷାକରେ ଦୋରମାନେ ଦୋର ବସ୍ତୁରୁ ମୋକଦମା
 ବସ୍ତୁରୁ ଦେଖିକଲ ସମୟରେ ଦୂଷିକାରେ ଅଦାଧରା ଦୋର
 ଶାନ୍ତରୁରୁ ମୁଦ୍ଦରଶାସ୍ତ୍ରମାନଙ୍କର ପିତା ଉପକରଣ
 ଦାବର ଉପକରଣର ମିଶ୍ର ଦୋରମାନେ ପ୍ରକାଶଦେ
 ଓ ୧୯ କା ଦେଖିକଲ ଦୋର ଉପକରଣର ମିଶ୍ର ଦୋର
 ଦେବ ସମ୍ପର୍କରେ ବସ୍ତୁରୁ ଦେବେ । ସାଧେକ ମହାବସ୍ତୁରୁ
 ଦେବ ଅପେକ୍ଷା ଉପକରଣ ଦେବ ଦେବ ସୁପିତ ବସ୍ତୁରୁରୁ
 ସାଧେକର ଦାବେ କମାବର ସ୍ୱପ୍ନ ବସ୍ତୁରୁରୁ ଦୋର
 ଅଛୁ । ଏ ପିତାପୁତ୍ର ଦୋର ମାଟି ଉପକରଣ ଅଦାଧରା
 ଦୂଷ ଦୋରଅଛି ।

ଦୂଷିକା ବସ୍ତୁରୁ ଶାନ୍ତରୁରୁ ଶାନ୍ତରୁରୁ ବସ୍ତୁରୁ
 ଶ୍ରେଣୀର ବସ୍ତୁରୁରୁ ଦେବେ ଏ ଦୋର ବସ୍ତୁରୁରୁ ଶାନ୍ତରୁରୁ ।

କଲ୍ୟାଣର ଶାନ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶରୁ ଉପକରଣର ସ୍ୱପ୍ନ ଦୂଷିକା
 ସ୍ୱପ୍ନରୁ ବସ୍ତୁରୁରୁ ବସ୍ତୁରୁରୁରୁ ଶାନ୍ତରୁ ବସ୍ତୁରୁ ବାଣିକ
 ବାଣିକର ଅପେକ୍ଷା ଦୋର ଦୋର ଉପକରଣରୁ ପ୍ରକାଶ
 ଦୋର ବସ୍ତୁରୁରୁ ଦେଖିକଲ । ଶାନ୍ତରୁ ବସ୍ତୁରୁ ଏ
 ଶ୍ରେଣୀରେ ବସ୍ତୁରୁରୁ ଓ ଦାବର ଦୋର ମଧ୍ୟ ସମ୍ପର୍କରୁ
 ଦୂଷିକା ଅଛି ।

ପ୍ରଭୃତି ବହୁତର ପୁସ୍ତକ ପଢ଼ି ତାହାର ସାର
 ଶୁଦ୍ଧ କରିଥିଲେ । ଇଂରାଜୀ, ଭେଲଗୁ, ହିନ୍ଦୀ,
 ଅରବ (ଟେମଲ) ଭାଷାମାନଙ୍କୁ ମାତୃଭାଷା-
 ନିର୍ଭରତାରେ ଲେଖି ପଢ଼ି ଯାଇଥିଲେ । ବନ-
 ଭାଷା ସମ୍ପର୍କ ବ୍ୟବସାୟ କରିଥିଲେ । ବେନ୍-
 ବେଟେଲ, ବେଲ ଭଲଗୁପେ ବଜାଇ ଯାଇଥିଲେ
 ବେଲଅର୍ଥ ଲେଖକ, କ୍ରମେଟ, ପୁସ୍ତକୋଲ,
 ଗାଳ୍ପି, ବାଳ୍ପି, ନ୍ୟାୟବଳ, ଯେତା ପ୍ରଭୃତି
 ଖେଳବାରେ ମୈତ୍ରାସ ନଗରପ୍ର ପ୍ରଧାନ
 ସାହେବ ବନମାଳଙ୍କର ସୁରୁତର ସମ୍ପାଦକ ଓ
 ପ୍ରସଂସା ପାଇଥିଲେ । ଫଟୋଗ୍ରାଫ୍ ଭଲଗୁ ପ
 ପକାଇ ଜାଣନ୍ତି । ଲେଖି ଅନେକ ଗାଳ୍ପିକତା
 ବନ ଅଧ୍ୟୟନକଳରୂପେ କରାଯାଇଛି । ଦୈ-
 ଦିନ ଇଂରାଜୀ ଉଚ୍ଚପ୍ରକାର ତହିଁ ଲେଖିପା-
 ରନ୍ତି । ବନମାଳ ଗାଳ୍ପିକ ଉତ୍କଳକଲ୍ୟାଣ
 ପ୍ରଜାପାଳକ ହେବା ଥିବ ଭଲଗୁପେ କରାଯାଇ
 ଚାଲିଥିଲେ । ହରିଶଙ୍କର (ବୋଡ଼ାମାଳଙ୍କର
 ଯାବତୁ ବିଧି) ଶତ୍ୟାବ (ତାତାପ୍ରକାର ନର-
 ବୋଗଲ) ସାରଥୀ (୨୪-୨-୮ ଘୋଡ଼ା-
 ଗାଡ଼ ଚଳାଯିବାର) ଉତ୍କଳଗୁପେ ଜାଣନ୍ତି ।
 ଏଥି ବସୟରେ ମେଲିଥିବା ଗାଳ୍ପିକତାମାନଙ୍କୁ
 ଦେଖିଲେ ଉଲ୍ଲସ ବସୟରେ ଏହାଙ୍କର ଅପ୍ରମ-
 ଶ୍ୟତାର ସରତପୁ ମିଳୁଅଛି । ଶ୍ରୀମାନ୍ କେଶବ-
 ଗୁପ୍ତା ମହାବଳଙ୍କ ସହିତେ ଯାଇ ୧୮୯୧ ରେ
 ହରିଦ୍ୱାରୀକ, ସେକେନ୍ଦ୍ରାବାଦ, ଭୁବନେଶ୍ୱରୀ,
 ଖୋଲପୁର, ବେଙ୍ଗାପୁର, (ସୁଲତାନମହମ୍ମଦଙ୍କ
 ଗୋରପ୍ରାଳ), ବନମାଳପୁର, ବସୁନ୍ଦରୀ, ଭୁବ-
 ରଗୁପ୍ତା, ମାଲ୍ୟବନ୍ତ ପଦ୍ମର, ରଞ୍ଜୟନ, ନାଦ-
 ରଗର, ମାଫିଗୋବା, ଦାଲେବେଡ଼ି (ଫିଲିଙ୍ଗ-
 ଧ୍ୟାନ), ମହାଶୋର, ଶ୍ରୀରାଜପାଟଣା, ଶିବସମୁଦ୍ର,
 ଅହରଙ୍ଗ, ମଧ୍ୟରଙ୍ଗ, ପ୍ରାନ୍ତରଙ୍ଗ, (ବାବେଶ-
 ନଦୀର ଦୁର୍ଗ ପ୍ରାନ୍ତରଙ୍ଗ ଦ୍ୱୀପଗତ ମହାପ୍ରାସାଦ-
 ସହିତ ନଗରସୟ) ବେଙ୍ଗାପୁର, ସିଲୋଡ଼
 (ଲକ୍ଷ୍ମୀ) ଟିକନମ, ନ୍ୟୁରୋଲିଆ, (ସାତାବଲପ,
 ଅନୁଭୟପୁର (ସିଂହାସପୁର) ନିକଟୁ ଲକ୍ଷ୍ମଣ,
 ସନ୍ତାଳନର, ସକାମୋହପୁ, ଲକ୍ଷ୍ମୀରମ, କଟା-
 ରମ, ତୋରମ (ବେଦାସୁରକଳପ) ମୋଟା
 (ତଥ୍ୟବଲ୍ୟୁଥବା ପିଠୁର ନିର୍ମିତ ଏକ ଘର), ଅ-
 ଶୋବବଳ, ବଦାଲଗୁଣ (ନୈମିତ୍ତ ଶର୍ମା, ମୈତ୍ରି-
 ର ପ୍ରତି ପ୍ରକାର ଏକ ବହୁତ ପୁସ୍ତକ),
 ଦୁର୍ଗ (ବିଦ୍ୟମଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ ପ୍ରସ୍ତୁତ ବହିତ ନଗର),
 ମହାଭୂମି ନଗର, ତାମସଣ୍ଡ (ଭଦ୍ରକୋଣା

ନାଗପାଣ ସାରକାର ପ୍ରାଳ), ମହେନ୍ଦ୍ରପୁର,
 ବୌଦ୍ଧାସୁତ, ଛିନ୍ଦୁନି ନଗର, ସୁବର୍ଣ୍ଣ
 ପିଠୁରଙ୍ଗପୁର, ସପ୍ତଗୁଣ (ଶାନ୍ତଲୋଦକ ଉତ୍କଳ-
 ଦକ, ଶାନ୍ତେବଦ, ମିତ୍ରୋଦକ, ମଧୁସୈଦକ,
 ଦୁରଦୋଦକ, ଗୋମୟୋଦକ, ପୂର୍ଣ୍ଣବୃଷପ୍ରକ),
 ଗାଣ୍ଡି (ସିଲୋଡ଼ର ପ୍ରଧାନ ନଗର), ବନ-
 କଲ ଗାଳ୍ପିକ, ନାଗପାଟଣା, ଚଞ୍ଚାକରୁ, ସିବ
 ସମୁଦ୍ରନାମକ ପୁସ୍ତକଶା, ଡିପକାପଣା, ଶ୍ରୀରଙ୍ଗ-
 ନାଥ, କମ୍ପୁଟେଣର (ଅପଲିଙ୍ଗ), ଭୁବନେଶ୍ୱର,
 ଭୁବନେଶ୍ୱର, ପାଟଣା, ବସୁନ୍ଦର, ସିପୁର-
 ସୁନ୍ଦର, କୁମ୍ଭକୋଣନଗର, ଦ୍ୱାବନ ବେଦାଳୟ,
 ଚରାମର, ଅକାଶଲିଙ୍ଗପ୍ରଭୃତି, ବୋମାଲ,
 ଦାମଦାବାଦ, ଅକମାର, ବୁଢ଼ୁପୁଷ୍ପରସ୍ତଳ, ଅ-
 ପସାଦ, ଅଞ୍ଜାର, ସକ୍ତପୁଷ୍ପର, ଲଦୋର,
 ହିନ୍ଦୁଗା, ଦାନପୁର, ଲକ୍ଷ୍ମଣ, ଗୋମଙ୍ଗ କଥା,
 ତଣ୍ଡି, ସମୁଦ୍ରକଥା, ଅଗ୍ରା (ତାଳମହଲ), ମଥୁର,
 ବୁଦାବତ, ବନାରସ, ଅଲଦାବାଦ (ପ୍ରୟାଗ ବା
 ସିବେଶା), ଜବଲପୁର, କର୍ମଦାଳୟ, କାବପୁର,
 ଦୁର୍ଗାକଣ୍ଠ, ନାସିକାସ୍ୟାମ, ଦାନଗାମ, ଭୈରବ-
 ବାଦ, ପୁରୀ, ସୁଜାତ, ଅଯୋଧ୍ୟା, ସରକୁ, ଯା,
 ବାଡ଼ି, ସୁରୁର, ମସଲ ପାଟଣା, ବାବନଡ଼ା,
 ହରିଦାଡ଼ା, ନେ ଦାବସ, କୁଣ୍ଡା, ବିଶାଖାପାଟଣା,
 ଭିମୁଡ଼ାପାଟଣା, ଦେଲିଆପାଟଣା, ନେ ପାଳପୁର,
 ବଟକ, ନଲବତା, ବାଜିଲିଂ, ତାପେତାପେଟା,
 ଏବେ ପ୍ରାନ୍ତମାନଙ୍କୁ ବୁଲି ଦେଖି ଅସିଥିଲେ ।
 ୧୯୦୧ରେ ଭ୍ରମା ଶ୍ରୀମଦ୍‌ବାସୁଦେବପାସ
 ସୁବର୍ଣ୍ଣକପକ ପ୍ରଦର୍ଶିତ ହୋଇ ସୁବ୍ୟ-
 ପାଳ୍ୟର ଅର୍ଥ ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ଏହାଙ୍କ
 ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଜା ଓ ନୌକରମାନେ ଅନେକ
 ସୁଖୀ ପାଇଥିଲେ । ତନରୁ ଭଲଗୁପେ
 ବସନ୍ତ କରବାର ଓ ଏକ ସୁବହୁ ବନମା
 ୧୯୦୨ ବଜାର ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟରେ ତତ୍ପାର
 ବସନ୍ତକର ଅରମ୍ଭ କରୁଥିଲେ । ୧୯୦୩ରେ
 ରେ ମହାମାନ୍ୟ ଶ୍ରୀମାନ୍ ମେତ୍ରାସ ନବର୍ଷିର
 ସାହେବ ମହୋଦୟ ବସନ୍ତମାଳ କରାଯିବାର
 ତାଙ୍କପ୍ରତି କୁ ନାମହୋଦୟଙ୍କର କରଣ ସହା-
 ରରେ ଯୋଗଦାନ କର ଉତ୍କଳମାନଙ୍କୁ ସୁଖୀ
 ବନମା ଓ ଭଲଗୁପେ କରଣ ଶ୍ରୀମୁଖୀ ମା-
 ଲ୍ୟପର୍ଷନ୍ତ ମାର୍ଗ ଯଥାଯୋଗ୍ୟ ଭବେ ମଣ୍ଡଳି
 ବସନ୍ତକାପ୍ରଭୃତିରେ ତାହାଙ୍କର ପାଟକ ଦେଖି
 ସୁଖୀ ସାହେବ ମହୋଦୟ ଅପଣା ଅନୁଗତ
 ସାହେବମାନଙ୍କ ସହିତେ ସୁରୁତର ସନ୍ତୋଷ

ହୋଇ ଏହାଙ୍କ ସ୍ମେତରେ ଅବରଣ ହୋଇ ୧୨-
 ନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହାଙ୍କ ସହିତ ସେକାଳ କର ନାନା
 ପ୍ରକାର ଅମୋଦପ୍ରମୋଦ ଯାଇ ପ୍ରାନ୍ତେ ଧନ୍ୟ-
 ବାଦ ଦେଇ ଯାଇଅଛନ୍ତି । ଅନେକ ସାହେବ
 ଓ ସଜା ମହାବଳମାନେ ଏହାଙ୍କ ସହିତ ସୁତୁକ
 ପ୍ରେମ ନବକ କରୁଥିଲେ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ସୁଲକୁ ସି-
 ନାମରେ ଚିତ୍ରପୁଷ୍ପୀ କରବାକୁ ଗୁରା ମହୋଦ-
 ଯୁଙ୍କର ପ୍ରଥମେ ୧୧ ପ୍ରତିବର୍ଷରେ ୪୧୦୦
 ଲେଖାରେ ଦେବାକୁ ଥିବା ପ୍ରସଙ୍ଗରେ ତାହା-
 କର ଯେତେ ଯତ୍ନୋପାଦ ତାହା ଏକ ଶ୍ରୀମାନ୍
 ସି-କେ-କ ସୁର କଲେକ୍ଟର ସାହେବ କହ
 ପାରିବେ । ଅପଣା ଗୁରା ମହୋଦୟଙ୍କର ପଞ୍ଜା-
 ରିଶେକରେ ଏହାଙ୍କର ସେତେ ବସୟରେ
 କଷତା ଦେଖାଅଛି ସେତେ ଲେଖିବା ବହୁ
 କଷ୍ଟକଥା । ଏହାଙ୍କର ପ୍ରଜାନୁଗତ, ସେଦକ-
 ଦୟା, ସାହାଯ୍ୟ କଲ ପ୍ରଭୃତି କେତେକ ନଥା
 ଦେଖି ଅନେମାନେ ଅଧ୍ୟାପର୍ଷନ୍ତକୁ ଥିଲୁ ।
 ମାତ୍ର ପରମେଶ୍ୱରଙ୍କର ନାକପ୍ରତି ଏପରି ଦୁର୍ଘ-
 ଶ୍ଟର ସୁଖର ଜାଣି ନ ଥିଲୁ ସେହି ବର୍ଷରୁ
 ପସ ଅଳ୍ପ ବସୟରେ ଶ୍ରୀ ସୁବରଜ ଦେବ ଏବେ
 ଦୁଇ ପ୍ରସ୍ତୁ ଲିଭ କରୁଥିଲେ ? ତା ପରମେ-
 ଶ୍ୱର ? ୨୨୧୧୯୪ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ୧୧ ଥା ସମୟକୁ
 ଅମ୍ ସୁବରଜକୁ ଦେଉଅଡ଼େ ନେଇ ଅନେ-
 ମାନେ ଜାଣିପାରୁ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀମାନ୍
 ମହାବଳର ନବର୍ଷିର ସାହେବ ମହୋଦୟଙ୍କ
 ପ୍ରଭୃତି ମହାନୁଭବ ସାହେବ ଓ ସକ୍ରମହାବଳ-
 ମାନେ ଓ ଅଧ୍ୟାପକମାନେ ସୁରୁତୁଖାବିଷ୍ଣୁ
 ଅଛନ୍ତି । ମହୋଦୟ ମହାବଳଙ୍କ ତୁଳ୍ୟତା ଏ-
 କହୁବ ? ତା ସାବାବକନା ମହାବଳ ଏକ-
 ଶ୍ରୀ କାହିଁ ବସନ୍ତ ନାହିଁ । ବସିବା, ଦସିବା,
 ଗୋଦା, ଖାଉଦା, ସିକାରସିନ, ଲେଖିବା,
 ପଢ଼ିବା ପ୍ରଭୃତିରେ ଦେଇ ବୋଲି କୁଣ୍ଡ ତା-
 କୁ ନାହିଁ ଓ ଗୁରୁ କରବାବଥାରେ ଅତି
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଥାନ୍ତି । ସେହିକଥାମାନେ ଅନୁମାନଙ୍କ
 ମନୁ ଅସିଲେ ବନ ବସିଣି ଦେଉଅଛି । ଦୁ-
 ଗୁରୁସାଧକରେ ସୁବରଜକୁ ତାହାଙ୍କ ସମ୍ପାଦ୍ୟ
 ସୁଅଡ଼େ ଦେଖି ମହାବଳ କପର ବସନ୍ତକ
 କରଣକରେ । ଏ ଦୁର୍ଘରେ ମହାବଳ ଦେଉପ
 ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ଦେଉଅଛନ୍ତି ତାହା ଦେଖିବା ଲେଖ
 ଏହା କଥାସ ବରଦ, ତଥାପି ଏହି ଦାର୍ଢ଼
 ଚର୍ଚ୍ଚା ଶ୍ରୀମାନ୍ ନବର୍ଷିର ମହୋଦୟ ପ୍ରଭୃତି
 ସାହେବମାନେ ସବବୋଧ ନୁଅପକ୍ର ପ୍ରଭୃତି

ସମ୍ପର୍କ ରାଜାମାନେ ଚିତ୍ତେ ମହତାଦେବ ଚିତ୍ତ
 ସଜାମାନେ କଲେକ୍ତର ପ୍ରଭୃତି ଜଣାଣକାରୀ
 ନିୟୁତୋପାୟନମାନେ । ଚେପୁଟୀ କଲେକ୍ତର
 ମୁକ୍ତପଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି କେତେ ଅର୍ଥସମାପନେ ମୁଖ୍ୟ-
 ଶାନ୍ତିର ପ୍ରଭୃତିମାନେ ପାଇ କଲେକ୍ତର ଉତ୍ତର
 ପଠାଇଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଶବ୍ଦର ପାଦେକ
 ମଦୋଦୟ ଚେକ୍ତରମାନେ । ଯେଉଁ ଉତ୍ତର
 ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ସର୍ବପ୍ରକାର କୃତକୃମ
 ଅଟେ । ଏଥିରେ ଶ୍ରୀମାନ ପାଲୁସୁଧର ଓ
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କଲେକ୍ତରମାନେ ଏ ସୁଧାମାନକୁ
 ସ୍ୱୟଂ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ସମାଜାପାଦରେ ବହୁଳ
 ଦୁଃଖୋପଶମ କରି କୁମାରକ୍ରମେ ମୁଗ୍ଧାଦି-
 ଶ୍ୟ ସେତେ ଭର ଦୁଃଖପାଦର ଦୃଷ୍ଟି ଛାଡ଼ି ।
 ଦେବତା ଏକମାତ୍ର ଶ୍ରୀମାନ ଚିତ୍ତେକ୍ତର । ବାବା-
 ଦୁର ଶ୍ରୀ ସକେନ୍ଦ୍ର ଦେଉ ଉକ୍ତ ଚିତ୍ତର ଫେ-
 ରସ୍ତ ଦେଇ ସ୍ନେହବିହେବରେ ଦୁଃଖ ବଢ଼ାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଯେ ଦେଉ ଦୁଃଖର କ୍ଷୟ କରି ଦୁଇ-
 ରେ ବନ୍ଧୁ ମିତ୍ରମାନଙ୍କର ଅଭିଜ୍ଞତା ଓ ଅନୁ-
 ଜ୍ଞତା ପ୍ରବଳ କାରଣ ଅଟେ । କେତେକ୍ତର
 ଅମ୍ବେମାନେ ଅଧିକ ବହୁ ବହୁ ନ ପାରି ମାତ୍ର
 ଅବଳମରେ ବହୁପାରକୁ ଯେ ଚିତ୍ତର ଫେ-
 ରସ୍ତ ଦେବାକୁ ଏ ପ୍ରଥମ ନୁହେଁ । ଚିତ୍ତର
 ସମସ୍ତରେ ପଞ୍ଚାକ୍ଷରକୋଷର ଶୁଭଚିତ୍ତକା
 ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର କେତେକ୍ତରମାନେ ଫେରସ୍ତ ଦେଇ
 ଥିଲେ । ଫେରସ୍ତକାକୁ ଦେଖିଲେ ଦେଉ-
 ଥିବାର ଦୋଷ ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ଏହି
 ଦୋଷ ଏଥିର ବାରଣ ବୋଲି ଅମ୍ବେ କଦାପି
 କହ ନ ପାରୁ । ଯେଦେଉ ଏହି ସକଳୁଟ୍ମ
 କୃଷ୍ଣର ପ୍ରେମ ଚିତ୍ତକାଳକୃଷ୍ଣକ ଶ୍ରୀକାରେ
 ସେତେ ଚିତ୍ତର ଓ କଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛୁ ଉ-
 ଛିରେ ଏକମାତ୍ର ଦେବଦତ୍ତ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ ।
 ମକର୍ତ୍ତମେଣ୍ଡେଣ୍ଡେ ଯେତେ ସବୁଅନା ପ୍ରଭୃତି
 ଚିତ୍ତର ବହୁରେ ମଧ୍ୟ ସେପରି ଅଛି । ଅର୍ଥର
 ଚିତ୍ତର ଦୋଷ ବହୁ ନାହିଁ । ଏଦେଉକୁ ଅନ୍ୟ
 କାରଣ ଅବଦ୍ୟ ବହୁ ଥାଏ । ତାହା କୃଷ୍ଣକ୍ତ-
 ରେ ଥିବାରୁ ଯୋଗିବୁଦ୍ଧିର ଅଗୋଚର ଅ-
 ମ୍ବେମାନେ କଷର ଜାଣିନୁ । ଦେଖିବାପରିକ
 ପଞ୍ଚାକ୍ଷରକୋଷରେ ବହୁ ମାନଙ୍କୁ ସଂକ୍ଷେପ ସଜ୍ଞାର
 କରଣ, ଜଣାଣପଦ ଶ୍ରୀମାନ କଲେକ୍ତର ପ୍ରଭୃତି
 ପାଦେକ ଓ ବିକମାନଙ୍କୁ ସମତେଜ କରି ଦେଖି-
 ଯାଏ ଦକ୍ଷ୍ୟ କେତେକ୍ତର ଓ କୃଷ୍ଣ୍ୟ ଶାନ୍ତି ବାଣୀ-
 ନୁଷ୍ଠପ ପ୍ରଭୃତିରେ ପ୍ରମୋଦର ଓ ସ୍ୱୟଂ ନୁଷ୍ଠ୍ୟ

କାଳ ପ୍ରସକ୍ତ କରଇ ମେଘାକ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ଓ
 ବରଞ୍ଜର ସୁସେଷାୟନ କରରେ ମେମର
 ଦେବା ପ୍ରଭୃତି ଏ ଜଣାର ଅନ୍ୟ ସୁଧାମାନକୁ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ ଥିବା ଏକ ଅକ୍ଷୋବରରେ ଶ୍ରୀମାନ
 ବରଞ୍ଜର ମଦୋଦୟ ଅର୍ଥ ଏକଜଣ ପ୍ରଧାନ
 ସୁଧାମାନଙ୍କରେ ପ୍ରତି ଅକ୍ଷୟ ଅଟେ ସଜ୍ଞାର
 ଓ ମାର୍ଗରେ ଉପସ୍ଥିତ ଯୋଡ଼ାଗାଡ଼ି ପ୍ରଭୃତି
 ରମ୍ୟ ମୁକାମରେ ଶୁଭଚିତ୍ତର ସଜ୍ଞାର ପାଇ
 ପ୍ରାଣେ ଅନ୍ୟକାଦ ଦେବା ପ୍ରଭୃତି ଏ ଜଣରେ
 ଏକମାତ୍ର ଶ୍ରୀକୋଷାଧିପତି ଫେରସ୍ତ ।
 ଏ ସବୁ ନ୍ୟସିପେତରରେ ଦେଖିବାକୁ ଚିତ୍ତଅଛି
 ବାକ ସଜ୍ଞାମାନେ ପାଦେକ ମଦୋଦୟକ୍ତ ସ-
 ହରେ ଦେଖା ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି—ମାତ୍ର ଇଲ
 ଦୁରରେ ଯାଉଥିବା ପାଦେକ ମଦୋଦୟକୁ
 ଶ୍ରୀମାନ ଚିତ୍ତେ ବାକ ଅଟେ ଦେଲେ ଅର୍ଥ କ
 ଦେଖିବାଠାରେ ଏ ଚିତ୍ତର ଫେରସ୍ତ ଦେବା
 ଅଧିକ ବିଚିତ୍ର ନୁହଇ ? ଏ ଦେଉକୁ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ବହୁ ଅଗାଧିକ ସକଳମରମାନଙ୍କୁ
 ଯଦି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ପ୍ରସନ୍ନ ଉତ୍ତମରୂପେ ଶିବିର
 କରାଇବାକୁ ଦେବ ଦେବେ ସର୍ବ ବିଷୟରେ
 ସଜ୍ଞାକ ସ୍ୱପ୍ନର ଲକ୍ଷଣ—ଦାଲକୁ ଦେଖିବାକୁ
 କଅଣ ? ବିଷେଷରେ ଶ୍ରୀ ମହାନକ ଉତ୍ତରଯୋଗ
 ଦୁଃଖରେ ଅତି କାଳର ଦେବରେ ସାଧାରଣରେ
 କହୁ ନାଥା ଜାତ ହୋଇଅଛି—ଅମ୍ବେମାନେ
 ଦେଖିବାରେ ମାୟାମୁଗ ବଧାନକୃର ବିମରଭର,
 ସୁକାରମ୍ବୁ ଓ ସୁଗାବେଦଣ ସମୟ ଦେଖିଲେ
 ପାଣ୍ଡବ ଚରଣରେ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣେ ମଧ୍ୟରେ କପଟ
 ଅଛି—ଏଦେଉକୁ ବିଷୟରୂପେ ଏହି ଶ୍ରୀକୃ-
 ଶ୍ଣକୁ ଅଧିକମାନଙ୍କୁ ମୋ ଦେବାର ଦୋ-
 ଇଥିଲ—ଏଥିରେ ଅଜିତାକୁ ମହାସକଳର
 ଅର୍ଦ୍ଧକଳ ଜମିଗଲ—ବାକ ବିଷୟ ସମସ୍ତ ଦୁଃଖ-
 ଜନକ ଦେଲ—ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣୋଗ କହୁ ମୁକ୍ତର !
 ସଦେବ ନାହିଁ ଯେ ବିଷୟରେ ସମାପ୍ତରେ
 ଶକ୍ତି ଦେବାନକୃର ଶ୍ରୀସମ କହୁଣି ସୀତାଦୁଲ୍ୟା
 କୃଷ୍ଣକୋଶେ ସୁଲଭ ସଦୃଶମଣି “କର ଦେଖ
 ହୁ ପରାମି ଯତ୍ର ହାତୀ ସଦୋଦୟ” —ଦେଖ-
 ମାନ ଖୋଜିଲେ ସୀତାଙ୍କ ପର ଉର୍ଯ୍ୟା ଅବଶ୍ୟ
 ମିତ୍ର ପାରିବ—ସଦୋଦୟ ଭାର କେଉଁ ଦେ-
 ଶରେ ଦେଲେ କଦାପି ମିଳ ନ ପାରେ—ଏ
 ସମସ୍ତ ସାଥୀ—ସାଥୀ ପୁରୁଷାର୍ଥ ଚିତ୍ତସ୍ତୁ-
 ପର୍ଜନମିତ୍ତ ଦେବା ଜନ୍ମକୁ ନିରୁଦ୍ଦେଶ କରିବା
 କଦାପି ବିଷ ନୁହଇ । ଯେଦେଉ ସେହି ଶ୍ରୀସମ

ଅପଣା ସତ୍ୟରୂପ ବିଷୟରେ ସେହି ଲକ୍ଷଣକୁ
 ପ୍ରାଣକ୍ରୋଧମ ରାଜା ବିନାସନ ଦେଉରେ ସମ୍ପଦ
 ଦେଲେ—ଏ ଦେଉକୁ ନଦୀକାଳି ଉକ୍ତ ଶୋକ
 କୃଷ୍ଣକୁ ଛାଡ଼ାଇ ଚିତ୍ତର ସାଧକୋପାୟରେ
 ପ୍ରଭୃତି କୁଅନୁ ଓ ଉତ୍ତର ସେପରି ଅନୁଗ୍ରହ
 ପ୍ରକାଶ କଲେ ଏଥି ବିଷୟରେ ଶ୍ରୀ ପରଦେବ-
 ରକୁ ଏକ ସ୍ୱର୍ଗରାମା ଶ୍ରୀ ଦୁର୍ଗାଚ ସୁଧାକ
 ଦେବକ ସୁ ଛାଡ଼ି ଓ ପାରଲୋକର ସୁଖ
 ଦେଉ କୌଣସି ସାଧାରଣୋପାୟ ଅର୍ପଣାର୍ଥ୍ୟ
 ପ୍ରତି ଶ୍ରୀ ମହାବାକ ବାହାଦୁରକୁ ପ୍ରାର୍ଥନା
 କରୁ ଅଛୁ । ଇତି ।

K. B.

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

ବାବୁ ଭୋଗିନୀ ମହାପାତ୍ର ମହାବିହାରୀ	ଟ ୧୧
ପଦ୍ମଚରଣ ମହାପାତ୍ର	ଟ ୧୧
ସୁଜାତା ଦେବୀ ଦୋବର	ଟ ୧୧
ସରଳ ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ସମସ୍ତର	ଟ ୧୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଗତି ଅଳ ଉପଦେନସତ୍ୟ ନମନ୍ତେ ଜଣେ ହିନ୍ଦୁ
 ଜାକ୍ତରର ଅବଶ୍ୟକ ଅଛି ବେତଳ ମାସିକ
 ଟ ୩୦ କା, ବର୍ମ । ଥିମାନେ ଅପଣା ଯୋ-
 ଗ୍ୟତା ଓ କୁଳଶୀଳତାର ନିବର୍ତ୍ତନ ସହର
 ଅବେଦନପତ୍ର ନମ୍ବର ୦୧୩କୁ ଅଗର ଜାନୁ-
 ସ୍ୱାରୀ ମାସ ତା ୧୯୧୯ ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ ।
 ପ୍ରକାଶ ଆଉ କି ଇଂରାଜି ଅନୁଭବ କ୍ୟାଲି-
 ର ଅବେଦନ ପ୍ରକାଶ କରୁଥିବ ନାହିଁ ।
 ତା ୧୯୧୯ ମସିହା }
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ }
 ଶ୍ରୀ ବିଷ୍ଣୁର }
 ସୁବସନ୍ତ,
 BIR BIKRAM DEO,
 Prince of KHANJAR
 C. P.

“ବିଜ୍ଞାପନ ମାନେକ୍ତର ନଚେତ୍ତମମନ୍ତେ
 ଜଣେ ଚେକ୍ତରର ଅବଶ୍ୟକ ଅଛି ବେତଳ
 ମାସିକ ଟ ୧୫୦ କା ବର୍ମ ପ୍ରାର୍ଥୀମାନେ ଅପ-
 ଣା ଯୋଗ୍ୟତା ଓ କୁଳଶୀଳତାର ନିବର୍ତ୍ତନ-
 ସହର ଅବେଦନପତ୍ର ନମ୍ବର ୦୧୩କୁ ଚିତ୍ତର
 ମାସ ତା ୧୯୧୯ ମଧ୍ୟରେ ପଠାଇବେ ।
 ପ୍ରକାଶଆଉ କି ଏହି କର୍ମରେ ସେ ନିୟନ୍ତ୍ର
 ଦେବେ ତାକୁ ନଗର ବା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ କାମ-
 କରେ ଟ ୩୦୦୦ କାର ଯମିନ ଦେବାକୁ
 ଦେବ ଇତି ।
 ୧୯୧୯ ମସିହା }
 Madan Mohan Patnaik,
 ବିଜ୍ଞାପନ } ମାନେକ୍ତର । ବିଜ୍ଞାପନ

WANTED

Six passed Surveyors on a salary of Rs 20, each temporarily, applications with testimonials to be addressed to His Highness The Maharaja Morebhan up to the end of December 1894.

BY ORDER

Baripada

F. D'Elhouse

12-12-1894

Accountant

NOTICE

Is hereby given that a Head clerk & Accountant is required for the Pal Lahara Manager's office on a salary of Rs 25 per mensem. Candidates possessing fair knowledge of English & having some experience in office work will be preferred. Applications with copies of testimonials will be received by the undersigned up to the 31st instant.

Pal Lahara

Damoder Patasik

17-12-1894

Manager

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏ ଦଳର ଜଣକ କନୋକସ୍ତ୍ର ଅବିଭାଜ୍ୟ ଦେବାଦ ସତ୍ୟାଦି କୃତ୍ୟ ଶୁଭେ ଓ ଶୁଭ ଶୁଭ ଦେବାଦ ଅନୁଷ୍ଠାନ ଏଗଦର ଏକଦା ସ୍ୱଳ୍ପାୟାତ୍ମକ ଭେଦନୀୟମାନେ ଅପା । ପ୍ରକାଶ ପତ୍ର ସହିତ ଅଗାମି ସ୍ୱଳ୍ପାୟାତ୍ମକ ଜନୋପାୟ ନାମ ଓ ଶୁଭ ଶୁଭ ଏ ଅଦାଲତରେ ଉପସ୍ଥିତ ଦେବେ ଶୁଭ ଶୁଭ କନୋକସ୍ତ୍ର କରାଯିବ । ପ୍ରକାଶ ଆଦି ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ନାମିକ ଧର୍ମ ଓ ଦେବ ଅନୁଷ୍ଠାନକୁ ବାର୍ଯ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଟ ୧୦୦ ଟା ଠାରୁ ଟ ୧୨ ଟା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେବନ କଥାଯିବ ।

ଅଠମନ୍ତର ସଦସ୍ୟମା } Mahendra Deo
ରାଜ୍ୟରାଜ ଡିପଟର }
ସନ ୧୯୧୪ ମସିହା } Maharaja.

BISHAHARI

ବିଷହାରୀ ।

ହୁତାଣ ହୁଅ ନାହିଁ ।
କାନ୍ତରାଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ବ୍ୟାପ ମହାପୁତ୍ର
ଉପଦେଶ ଓ ପାଠକଲେଖାର ଅବଧାନଦୈ-
ଷ୍ଟ ସେବନ କର । ଏହାଦ୍ୱାରା ସକଳ ପ୍ରକାର

ପାଲ ଓ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟକରଣେ ଶୁଭେ
ଓ ପ୍ରକାଶ କର ନେ ଶୁଭ ଅବେଶ୍ୟ ହୁଅ
ନା । ଏହାରେ ଶୁଭ ଅବେଶ୍ୟ ଦେଉଅଛୁ,
ଏହା ଦେବାଦ ଦୃଷ୍ଟି ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ପ୍ରକାଶଦ୍ୱାରା
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଏକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଶାସ୍ତ୍ରକଳା । ପାଲ କଦାଳ
କରେ ବଜାଲେ ଟଙ୍କା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ ।
ମୂଲ୍ୟ-ସେକନାଓଷ୍ଟର ଟ ୧ ନା, ଲେପନ-
କର ଟ ୧ ନା, ଶୁଭାବେଶ୍ୟ ପତ୍ର ଟ ୩ ନା,
ଜ୍ଞା ଓ ଡାକ ଟ ୦ ୧୪ କନକସ୍ତ୍ରା ପତ୍ର ସହିତ
ଓଷ୍ଟର ଟ ୧ ଟି ଶୁଭାବେଶ୍ୟ ପତ୍ର ଯିବ ।

“ପ୍ରଧାନ ବଚେଦ୍ୟ ମେଦାର୍ଯ୍ୟ ବସୁଦ୍ଧା ପାଳ ଏକ
କେ., ଶୋଭାପତ୍ର, ଉପାଦାନ କଲିକତା”
ବଚେଦ୍ୟ ଏକେଦ୍ୟ
କାହିଁ ଏଲ୍, ଏଲ୍, ନାଦକ
ଲକ୍ଷ୍ମୀଦୟାଳ ମେଦକଲିକତା
ବଚେଦ୍ୟ ଓଷ୍ଟର

ରାଜ-ରାଜ୍ୟାପତ୍ର ।

ଅଥାତ୍
ବକ୍ଷ ସର ରାଜା ସମ୍ବନ୍ଧ କଣ୍ଠ
ହୁଣୀ ସଜାତ ।
ମୂଲ୍ୟ ହୁଅଅଥା ମାତ୍ର ।
ହୁଅ ଏକେଦ୍ୟମାନେ ଶୁଭରେ ଏକ
ଅନୁଠାରେ ପ୍ରାପ୍ତକ୍ୟ ।
ଶୁଭାବେଦ୍ୟ ସମ ଅପ୍ରକାଶ
ନାମାସତ୍ର ବଚେଦ୍ୟ

ଶୁଭରେ ନୁହେଁ ! ଶୁଭରେ ନୁହେଁ !!
ଶୁଭରେ ନୁହେଁ !!!

ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ମେହରୋଗର ଓଷ୍ଟର ।

“ଗନରୋ ଡାଇନ !”

ସେହି ବସୁଦ୍ଧା ମେଦବ୍ୟାଧି ଜରଜର
ସଦସ୍ତ୍ର ନରକାସକ୍ତ ମରଣାଶଙ୍କ ସଜାତ ପ୍ରକାର
କରୁଅଛୁ, ସମସ୍ତ ଚିକିତ୍ସକ ମଣ୍ଡଳୀ ଯେଉଁ
ସେମାନ ପ୍ରକାର ଓଷ୍ଟର ନାହିଁ କୋଲ ସ୍ଥିର ବର-
ସ୍ତରେ, ସେହି ଜାନକାଣୀ ମେଦବେଶ୍ୟ ଦସ୍ତ-
ରୁ ପ୍ରକାଶ ପାଉଥାଏ, ବହୁତ ଧାରୁରୁ ଗୁଣବତ୍
ଅବସ୍ଥାରେ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ ଏହି ଏକମାତ୍ର
ମହୋଷ୍ଟର “ଗନରୋ ଡାଇନ” ଅବସ୍ଥାର ଦୋ-
ନ, ଚିକିତ୍ସା-କ୍ରମର ମହାପ୍ରକାଶ ଦାୟତ୍ୱ;
ସବୁ ରୁଗ୍ଣେ ଶୁଭ ସୁଖୀୟ ଶୀତାରେ ଅଜ୍ଞାନ
ଦୋଷିଆ ଏକ ନାକାବ୍ୟ ଓଷ୍ଟର ସେକନ-
କର ବଦାୟାସ ଦୋଷିଆ, ତେବେ ଅବେ

ଏହି ମହୋଷ୍ଟର ସେକନକର ପ୍ରକାଶକର;
ଅବଧାନ ଅବେଶ୍ୟକା ନବ କର । ସେଦେବୁ,
ଏହା ଦୁର୍ଲଭ ବେଶ୍ୟକ ଠିକ ପ୍ରକାର ଓଷ୍ଟର ।
ଦୋରା ବେଶ୍ୟକ ସେଦମାନକୁ କଳ୍ପ
ତାଲୁକମାନେ ପରଦାନ କରୁଥିଲେ ଅସ୍ତ୍ରୀୟ
ସୁକଳ ଯାହାକର ଅଶା ସୁଚିଥିଲେ, ସେମାନେ
ଏହି ଓଷ୍ଟର ଦୁର୍ଲଭ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବେଶ୍ୟକା ନବ କର-
ଅଛନ୍ତି । ଏହା କେଦେବେ ନୁହେଁ କୋଲ ନା-
ହିଁ । ଲେଖକ, ଅବେଶ୍ୟକା ଓ କର୍ମକ ଦେଶୀୟ
ପ୍ରକାଶ ତାଲୁକମାନେ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକ ପ୍ରକାଶ ଦ୍ୱାରା
ପ୍ରକାଶ ଅଛନ୍ତି, ସେ, “ଗନରୋ ଡାଇନ”
ପର ପ୍ରାୟୀ ହିସ୍ତକଳ ମେଦବେଶ୍ୟକାମାନ
ଓଷ୍ଟର ଅଛୁ ଦେଶୀୟ ନାହିଁ । ଏହାକୁ ସେକନ-
କରେ ଧାରୁ ଦୋଷିଆ, ମେଦ, ପ୍ରମେଦ, ଶୁକ-
ମେଦ, ସୁକ୍ଷ୍ମଦାନ, ସୁକ୍ଷ୍ମଦାସ, ଧାରୁ ବର-
ନକା, ପ୍ରକାଶରେ ଅବଦ୍ୟ ଜ୍ଞାନ, ନୂଆରେ
ଦାନକଲିକା, ପ୍ରକାଶ ସହିତ ଶୁଭାବେଶ୍ୟ, ଦାକ
କୋଳ ଜ୍ଞାନ, ଶୁଭାବେଶ୍ୟର ଶୁଭା, ପ୍ରକାଶ
ଶୋଭାପତ୍ରାଦି ଦୋଲ ପ୍ରକାଶ, ବହୁତ ମୁକ୍ତାବ୍ୟ
ପ୍ରକାର ଶୁଭାବେଶ୍ୟକା ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ଓ ଦୁର୍ଲ-
ଭେଶ୍ୟକା ବ୍ୟାଧି ଅବେଶ୍ୟ ଦେବ । ଲକ୍ଷ୍ମୀ ମାଂସ
ଓ ବଳକାର୍ଯ୍ୟ ବୁଧି ଦେବ । ଶରୀର ଦୁର୍ଲଭ ଓ
କଳସ୍ତ୍ର ଦୋଳ କରଜାବଦନ କରବ ।

ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତି ଟିପି ଟ ୨ ନା ପ୍ୟାକେ ଟ ୦ ୧୪ ଅଥା,
ତାକମାସୁଲ ଟ ୩ ଅଥା
ଶୁଭାବେଶ୍ୟ ଏକମାତ୍ର ଏକେଦ୍ୟ ।
ସେ, ପି., ରାୟ
ଡ ୩ ୨୨ କେଦୋଲ ଲେଖ
କଲିକତା ।

ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟର, ବଞ୍ଚିତର, ଉପାଦାନର ଶର୍ଯ୍ୟ
କଲିକତା ରୁପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଲ ଅଛୁ, ଅଥା—
ପ୍ରଥମଅବ୍ଦ ସଜାତେ
ଧାର୍ଯ୍ୟକ ଟ ୦ ୧୪
ଅଧିପତ୍ର ଟ ୨୧
ଶୁଭ ଏକ ପ୍ରମାଣ ଟ ୩୧
ମାତ୍ର ଦୋଷିକାବେଶ୍ୟକ ସେକେ ଶୁଭ ଦେଲେ
କହିବ ଶର୍ଯ୍ୟ ଟ ୦ ୧୪ ରୁ ଜିଆ ଦେବ କାହିଁ ।
ଦୁର୍ଲଭ ଓ ଦୁର୍ଲଭର ସଜାତେ ଶର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରକାଶ-
ଅବେଶ୍ୟକା ଓ ଦୁର୍ଲଭର ସଜାତେ ଦେବ ।
ଅଧିକ କରାଯିବ ସଜାତେ ଶୁଭ କନୋକସ୍ତ୍ର
ଦୋଲପାଦକ
ଉତ୍କଳରାଜ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ବସୁଦ୍ଧାବେଶ୍ୟକା ପଠାଉ-
ବାକୁ ଦେବ ।
ଏହି ସକଳ ଟଙ୍କା ଦେବ କରବ କରବକାରୀ ବଚେଦ୍ୟ
ଓଷ୍ଟରାଣ ସଦାବେଶ୍ୟକେ ମୁକ୍ତ ଓ ଶୁଭାବେଶ୍ୟକେ

ସେଇ ସମ୍ଭବ ପକ୍ଷେ ଭବିଷ୍ୟ ଦାକ୍ଷ୍ୟ ପଢ଼ିବ ।
ରୁସିୟା ଜିଣିବୁ ଭବିଷ୍ୟର ପାତ୍ର ନୁହେଁ ।

ଏଠା ଛାତ୍ରମଣ୍ଡଳ ପୁଲିସର ଦାୟିତ୍ଵ ଅଧିକାରୀ
ସୁନ୍ଦର ଭାବରେ ଗୁଲିସୁବା ବଡ଼ ସୁଖର ବିଷୟ
ଅଟନ୍ତି । ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଉତ୍କଳ ଉପମ୍ନୁର ଯୋଗୁଁ ଠାରେ
ପାଣ୍ଡୁ ଥିଲେ କର୍ତ୍ତମାନ କାଦି ଆଦିରେ ପର-
ଶର ଦେବାକୁ ଚଳିବ ମାତ୍ର ଯା ୯୮ ଉପରେ
ସେଠାରେ ଶାନ୍ତିମତ ଆଦାର ଦାୟିତ୍ଵ ଗୁଲିସୁ
ଚୌକିଦାରମାନେ ସୁଖପାଦ ଉତ୍କଳ ଉପମ୍ନୁ
ଜାଣି ବେ ଇତର ଗଲୁ ଗୁଲିସୁ ଓ ଏ ଆଜାର
କର୍ତ୍ତମାନ ସର୍ ଇନ୍ଦ୍ରମୁଖୁ ଚାକୁ ବଦା-
ଲାଇ ଦୋଷ ସୁଦ୍ଧା ଠାକ ଦେଇ ପ୍ରାୟ ସପ୍ତ-
ସାଦି ଗୁଲିସୁ ଉକ୍ତ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭବରେ ଦିବି
ପ୍ରାୟ ଲାହିଁ ଦୋଲ୍ ଲେ ହୁଏ ଏବଂ ଦେଇ-
ମାନଙ୍କର ଉପକ୍ରମ ବିନ ସୁଦ୍ଧା ଅପେକ୍ଷାକୃତ
ମୁଖୁରୀ ବିଶେଷର ମହତ୍ଵ ଯୁକ୍ତ ମାତ୍ର ଉକ୍ତ
ଛାତ୍ରମଣ୍ଡଳର ମହତ୍ଵ ଜାଣିବାକୁ ଅସମ୍ଭବ
କରି ପ୍ରାୟ ସର୍ବଜନ ଶାନ୍ତିରେ ବିଷୟ ଥିବ
ଦାକ୍ଷ୍ୟ ଶାନ୍ତି । ବିଷୟ ମହତ୍ଵ କରାଯାଏ

ଚାନ୍ତି ଓ ତାହାର ସମ୍ପର୍କରେ ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
ସେ ସମ୍ଭବ ମୈତ୍ରଜ ହୁଏ । ପ୍ରକାଶ ସେ ତା-
ହାର ଚାନ୍ତିରୂପରେ କରାଯାଇ ସମ୍ଭବ ଦେ-
ଉଅଛି । ବିଷୟର ଯା ୯୯ ଉପରେ ଦାକ୍ଷ୍ୟ-
ମାନଙ୍କର ଭାବକରେ ଦେଖିବୁ ଅନୁମତ
କରି ତାହାର ଅଧିକାର କରାଯାଇଛି । ଚାନ୍ତି-
ମାନେ ବାରିଶାଲ ବା ଚାନ୍ତିରୂପରେ ଉପା-
ଇ ଗଲେ । ଏବଂ ଚାନ୍ତି ଅରଦନ କାହାଳମା-
ନେ ସେ ଭଗର ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକାର କଲେ । ଚା-
ନାମାନେ ସେତାରୁ କୁଅର୍ତ୍ତସାଧକ ଠାରେ ସମ୍ଭବ
ଶାନ୍ତି ଅଟନ୍ତି । ଗୋଟି ଅର୍ଥର ଏବଂ ଚାନ୍ତିରୂ-
କଳିଅନ ବନ୍ଧୁ ଉପରେ ଚାନ୍ତିରୂପରେ ବିଷୟ
ଶର ସମ୍ଭବରେ ଅଧିକାର ଅଧିକାର ପ୍ରକାଶ
କରି ଅଟନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟି ଅର୍ଥର ଗୋଟି କର-
ବାରେ ଅଧିକାର ହେଉ । ସେହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ
ଅଧିକାରରେ ପ୍ରକାଶ ସେନାପତି ହେଉଅଛି ଦେ-
ଶର ଅଧିକାର ମଧ୍ୟ ବାଦାରି ହୁଏ । ଏହାରେ
ଚାନ୍ତିରୂପରେ କେହି ଅଧିକାର ଦେଖାଯାଇଅଛି
ଆସି ଦେଖାଯାଇ ନୁହେଁ ଅଧିକାର ଗୋଟି ଗୋଟି
ଉଦ୍ଭବ ହୋଇ ଶାନ୍ତିରୂପରେ ଉଦ୍ଭବ ହେଉଅଛି
ଚାନ୍ତିରୂପରେ ପ୍ରାୟ କର ଅଛି ।

କଲିକତାରେ ଚଳିବ ମାତ୍ର ଗା ୧୯୧୮
କରୁ ଚଳିବୁ । ସମିତି କରାଯିବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।
ଅନ୍ତ ସମିତିର ପ୍ରକାଶ ବିନ । ମୋହନମଣ୍ଡଳ
ସେଇ ଚାନ୍ତିରୂପରେ ସମିତିରେ ଉତ୍କଳ
ଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଗବଶୁଦେଖ
୧ ୯୯ ମଠାକୁ ୧ ୯୯ ଚ ପ୍ରକାଶ କିଛି
ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଏ ସମିତିରେ ମେମ୍ବର ସୁନ୍-
ସେ କରାଯା କାରଣ ଶାନ୍ତିରୂପ ଅଧିକାର ହିତ
କ୍ଷେତ୍ର ଯାଇ ଅଛି । ସମିତି ସର ଭାଗରେ ଚଳି-
ଲୁ ଦୋର ଦାୟିତ୍ଵ କରାଯିବ; ସମାଜ, ଶିକ୍ଷା,
ଅସ୍ତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୋତ, ସେନାଚାଳ, ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରପ୍ରସ୍ତୋ-
ତ, ସମାଜର ପ୍ରାଣ, ଅଧିକାର ସୁଗର ଶିକ୍ଷା
ଧାରୀ କରାଯା ଏବଂ ଶିକ୍ଷା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଏ କିମ୍ପା
ବହୁସଂଖ୍ୟା କାରଣ ପତ୍ର ସମିତିରେ ବିଷୟର
ଦେବା କାରଣ ସମ୍ଭବର ଦୋଲି ଅଛି ଏବଂ
ପ୍ରକାଶ ବିଷୟର ବିଷୟର ଏମନ୍ତ ଦାକ୍ଷ୍ୟ
ମନୋମତ ଦୋଲି ଅଛନ୍ତି ଯେ ସେତେବେଳେ
କର୍ତ୍ତମାନ ଶାନ୍ତିରୂପ ଉକ୍ତ । ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କ
କରିବୁ ଶାନ୍ତି ମଧ୍ୟ ସମିତିର ଦୋଲି ଅଛି ଏବଂ
ମେମ୍ବରମାନଙ୍କର ଅପେକ୍ଷା ପ୍ରକାଶର ମଧ୍ୟ
ସମିତିର ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଚାନ୍ତିରୂପରେ ଏହାର
କାରଣଦେବା ବିଷୟର ଏବଂ ଶାନ୍ତିରୂପରେ
କରାଯାଏ ।

ଚାନ୍ତି ବିଷୟ ନୁହେଁ । କଲିକତା ଅନିବାରଣ
ଦେଖିଥିବା ପୂଜା ଉପରେ ମାଧୁର କହାଉବାକୁ
ଇନଶ୍ଚିତ ବିଷୟର ଅପେକ୍ଷା ଏ ସମ୍ପର୍କରେ
କରାଯିବୁ ଗୋଟି ଅନୋକଳ ଲାଭଅଛି । ଅବ-
ସେଷରେ " ମାର୍ ମାର୍ ଉତ୍କଳ ଅଲୁ ମର " ^{୩୯}
ପରି ଅଭିପ୍ରାୟ ମଦାମୟ ଏବଂ ପାଣ୍ଡୁରୂପରେ
ଚଳି ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ସୁଦ୍ଧା
ଅଧିକ ଓ ଚାନ୍ତି ସମ୍ଭବରେ ଏବଂ ଉକ୍ତ ସମ-
ସ୍ଥିତି ପ୍ରକାଶ ଦେଇ କଲିକତା ବେଳକରେ
ପ୍ରକାଶିତ ଦେଇ ଅଛି ।

ଚାନ୍ତିରୂପ ଓ ସୁଦ୍ଧାରେ ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କର
ଉପାଦ ସୁଦ୍ଧା କରାଯାଏ ଦେଖାଯାଇଅଛି ।
ଏହାରେ ଦାକ୍ଷ୍ୟରୂପରେ ଶାନ୍ତିରୂପରେ
ଦେଖେ ସେ ଦେଖୁ ସେମାନଙ୍କୁ ସାନ୍ତିରୂପରେ
କମଳେ ପାଦାଳି ଦେଖା ଓ ସୁଦ୍ଧାରେ ଉକ୍ତ
ସୁଦ୍ଧା ଉପରେ ସମାଜ ଅଧିକାରରେ ସୁଦ୍ଧା
ଦେଖାକୁ କଲିକତାରେ ମୋଟ ଅଧିକାର ହିତରୂ-
ପରେ ଅଛି । ସୁଦ୍ଧା ଉକ୍ତର କର ଉପରେ
କର ଉପରେ ମାଧୁର ଚଳିବୁ କର ଉପରେ
କର ଉପରେ ଅତି ଅଧିକ କର ଉପରେ ସୁଦ୍ଧା
ଓ ସେଥିରେ ଦେଖା ମୋଟ ସୁଦ୍ଧା ଉପରେ
ଏହାକୁ ଅଧିକାର ଦେଖା କମଳେ କର
ଇନ୍ଦ୍ରମୁଖୁ ଅଧିକାର କର ଅଛନ୍ତି । ଉକ୍ତରୂପ-
ପ୍ରକାଶ ସୁଦ୍ଧା ମୋଟ ପ୍ରକାଶ କରାଯାଏ
ର ମତି ଦେଖି କର ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଉକ୍ତ
ଦେଖି ଶାନ୍ତିରୂପ ମଧ୍ୟ ମଧ୍ୟ ସାନ୍ତିରୂପ
ଦେଖେ ସମସ୍ତ ଉକ୍ତରୂପ ଏବଂ ଉପମାନି-
ପରି ଉପରେ ଓ ଉକ୍ତରୂପ ସାନ୍ତିରୂପ
ଦେଖେ ଏବଂ ଉକ୍ତରୂପ ଉପରେ ମାଧୁର
କର । ପ୍ରକାଶରୁ ପ୍ରକାଶେ ୭ ଲକ୍ଷ ଓ
ସେତୋକ୍ତ ପ୍ରକାଶେ ୨ ଲକ୍ଷ ଛାନ୍ତି ହୁଏ
ମାଧୁର ଅପାୟ ହେବ । ଅନୁ ସତୀକ ଓ ସେଥି-
କର ମଧ୍ୟରେ କ ୨ ମଧ୍ୟରୁ ଉକ୍ତ ଉପରେ
ମାଧୁର ବସାଯାଇ କ ୨ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ଅଧି-
କାର ଦେଖେ ମାଧୁର ଉକ୍ତରୂପ କର । ଉକ୍ତ-
ରୂପରେ ଛାନ୍ତି ଅଧିକାର ଏବଂ ହୁଏ ଉପରେ
ପାଣ୍ଡୁରୂପ ପ୍ରକାଶ ଦେଖାଯାଏ ସେହି
କରିବୁ ସୁଦ୍ଧା ଅଧିକାର ଦୋଲି ଅଛି । ଏହା
ଅଧିକାର ସେହି କରମାନ ଉକ୍ତରୂପ କରାଯାଏ
ଓ ଇନ୍ଦ୍ରମୁଖୁ ମାଧୁର ବିଷୟର ମଧ୍ୟରେ
ରୂପର ଅନୋକଳ କର ଯାଇ ଅଛି । ମାଧୁର
ର କରମାନେ ଦୋଲି ଯେ ସେହି ରୂପ

କରୁ ଦେଖି ଏକେ ଅପ୍ରୀତିକର ଅଭିମାନ
 ଏ ଦେଉଅଛି ବଳାଚରେ ସେହି ଦୂର ଥାଉ-
 ସମାନ ଅଦର ଦେଲେ ଅର୍ଥନ ମୋଳମାଳ
 ଶେଷ ଦୋଳ ଯାଅନ୍ତା ଏବଂ ତାହା ଦେଲେ
 ତୁ ମାଷ୍ଟଳ ବସାଇବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଲି
 ଗାଳମାଳ ଉଠନ୍ତା ନାହିଁ । ମେଘେଷୁର ବର୍ଣ୍ଣ-
 କମାନଙ୍କ କଥା କହନ୍ତୁ ଅପାର ନୁହଇ ଏବଂ
 ଅମ୍ଭେମାନେ କହୁଁ ଯେ ବନ୍ଦୀ କହୁଛୁ ସକାଶେ
 ବଳର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ କି ଚାହାଁ ନୁହନ୍ତି ? ମୂଳ କି
 ସକାଶି ତୁମ ପଲ ଟେକାଟେକି କଲେ କେତେ
 ଦୂର ବାର୍ଯ୍ୟ ହୋଇପାରେ ? ସେ ଯାହା ଦେଉ
 ପ୍ରସ୍ତାବର ସୁତାମାସୁଳ ଦ୍ଵାର ଏଠା ବସକ ପ୍ରସ୍ତ
 ଉତ୍ତର ଅହୁରି ବସବରେ କଷ୍ଟକଲେ ରକ୍ଷା ।
 ସରକଥା, ଫନେକ ପରତାପୂତେ ।

ରାଜ୍ୟକୁ ଜଙ୍ଗଲ ବନ୍ଦୀ ।

କାରକର୍ମର ଜଙ୍ଗଲ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ
 ପୀତାକନକ ଥିବାର ଗୁହାରି ଅନେକ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ଗୁଣାହାର ଅଛି ଏବଂ ଏହି ଓଡ଼ିଶାରେ ଖୋର-
 ଧା ଓ ଅନେକର ଲୋକମାନେ ସେତେ କଷ୍ଟ
 ହୋଇ କହି ଥିଲେ ତାହା କାହାରିବ ଅବଦିତ
 ନାହିଁ । ବଙ୍ଗୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସେକଟିଣ
 ସରକନ ଏଡ଼ିଗାର ଅନୁଗରର ମତ ଦୂର୍ବଳ
 ସମୟରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳ ଶୁଣି ପରଦାରକ ଜଙ୍ଗ
 ଲ ଗଠ ଅନୁଗମ୍ଭ ସମୟରେ ଲୋକଙ୍କ ଦୁଃଖ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦି କରବା ବସନ୍ତ ସୂର୍ଯ୍ୟ ସ୍ଵୟ ନିକରଣୋ-
 ର ଦାସ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଯତୋର୍ଚ୍ଚାରୁ ଅବଗତ
 ହୋଇ ଏବଂ ସ୍ଵୟଂ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କରି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ
 କୁ ଜଣାଇ କେତେକ ପରମାଣରେ ସେହି
 ଜଗର କଟୋରବା ଲକ୍ଷା କରବାକୁ ଅର୍ଥ
 ବୋଇଥିଲେ । ତହିଁରୁ କାରଣସ୍ଵ କୃଷିର
 ଅନୁସନ୍ଧାନ ନିମନ୍ତେ ବଳରରୁ ଅସିଥିବା ତାଙ୍କ-
 ର ହୋଇକର ଅପଣା ରିପୋର୍ଟରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ମଧ୍ୟରେ ଜଙ୍ଗଲ ରକ୍ଷା ଶକ୍ତିର ବ୍ୟୟମାନ
 ଗୋଟାଏକ ଏବଂ ସାର ଯୋଗାଇବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ
 ରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ଗବ-
 ଂର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ଜ୍ଞାନସାରରେ ଅଣିବାରୁ ସେ-
 ବସନ୍ତ ଇଣ୍ଡିଆ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ବୃତ୍ତାନ୍ତୀନରେ
 ଥିଲା । ଦାଗ୍ୟନିମେ ବରରର ବାର ଅନୁମାନ-
 କର ନୁହଇ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ଜେକରଲ ଲର୍ଡ଼ ଇଲ-
 ଜିନ ବାହାଦୁରଙ୍କ ଦସ୍ତରେ ପଡ଼ିଲା ଏବଂ ସେ
 ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଏ ବସନ୍ତ ନିସରି

କର ଯେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଦାରଣ ପ୍ରଣୟ କରି ଅଛନ୍ତି
 ତାହା ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସନ୍ତୋଷଜନକ ହୋଇ ଅଛି
 ଏବଂ ତହିଁରୁ ତାହାଙ୍କ ପ୍ରସସ୍ତ ହୃଦୟତା ଏବଂ
 ସଦ୍‌ବାନୁଭୂତର ସ୍ଵନ୍ଦର ପରଚୟ ମିଳୁଅଛି । ସେ-
 ସ୍ଵୟଂ କହି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଜଙ୍ଗଲରକ୍ଷା ସମ୍ପନ୍ନୀୟ
 ସରକାରଙ୍କ ଅଭିନ ବାନ୍ଧୁକର ମୋକ୍ଷ ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟ ପ୍ରକା ସାଧାରଣଙ୍କ ଉପକାର କରବା ଅର୍ଥେ
 କେବଳ ଗଜସବୁକି ନୁହେଁ । ସୁଲବସେଷରେ
 ଲୋକ ବସେଷର ସୁଦ୍ଵାଧକାର ଖବ କରବାର
 ଅବଶ୍ୟକ ମାସ ସେହିପ୍ରକା ସାଧାରଣ ଉପକା-
 ର ଦେବ କେବଳ ସେହିପ୍ରକା ବିନା ଅନ୍ୟ
 କୌଣସିଠାରେ କାହାରି ସହ ପ୍ରକା ବାଧା ଦେ-
 ବା ଉପକ ନୁହଇ । ଏହି ମୂଳମତ ରକ୍ଷା କରି
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ନିୟମ କରି ଅଛନ୍ତି କି ପାହାଡ଼-
 ଉପରେ ଏବଂ ବରରେ ଦୂର ବା ଜଙ୍ଗଲମାନ
 ସଦାହା ରକ୍ଷଣୀୟ କାରଣ ବଦ୍ଵାରା କରୁ କଲର
 ଦେମ ବିଦାରଣ ଦେବାଦ୍ଵାରା ଉତ୍ତମ କୃଷିପୂର୍ଣ୍ଣ ସମ-
 କୃମି ରକ୍ଷା କୁଅଇ । ଅପରଂ ସେ ସବୁ ଜଙ୍ଗଲରେ
 ସାଧି ସାଗୁଅକ ଇତ୍ୟାଦି ମୂଲ୍ୟବାନ ବୃକ୍ଷମାନ
 ଜନ୍ତେ ସେ ସମସ୍ତ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ତମ ନିମନ୍ତେ ସରକା-
 ରଙ୍କ ଉତ୍ତାଦକାରରେ ରହିବ । ମାତ୍ର ଏ ପ୍ରକାର
 ଜଙ୍ଗଲ ଚଷ୍ଟରେ ଯତ୍ନମାନେ ବାସ କରୁ ଅଛନ୍ତି
 ଓ ଭଲ ବୋଲବା ବା ଜାଳବା ବାଠ ବୋଲିଲ
 ବାଡ଼ି ବୁକିବା ବଣ୍ଡା ଇତ୍ୟାଦି ନିଷ୍ୟ ପ୍ରୟୋଜ-
 ନୀୟ ପ୍ରଦ୍ୟ ସଦାହା ଅଶକ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ତହିଁରୁ
 ଏବାବେଳକେ ବସ୍ତୁକ ନ କରି ଜଙ୍ଗଲ ପାର୍ଶ୍ଵସ୍ଥ
 କେତେକ ଅଂଶ ସେମାନଙ୍କ ବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ
 ବିନା କରରେ ଅପଣା ସାମାନ୍ୟ କରରେ ଶକ୍ତି
 ଦେବାକୁ ହେବ । ସେସବୁ ଜଙ୍ଗଲରେ ସାମାନ୍ୟ
 ଦରର ବାଠ ଜନ୍ତେ ଏବଂ ଯହିଁରୁ ପ୍ରଧାନତଃ
 ଲୋକମାନେ ଅପଣାଂ ଜାଳ ଏବଂ ଯାକର ପଶୁର
 ଶାନ୍ତ୍ୟଯୋଗ୍ୟ ପତ୍ର କୁଟା ଗାସ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅନ୍ତି ସେ-
 ସବୁ ଦେବଳ ସ୍ଵାମୟ ଲୋକଙ୍କ ହୁଦାର୍ଥେ ରହିବ
 ଦେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନେ ଅପଣା ପ୍ରୟୋଜକ-
 ମତେ ଉକ୍ତ ଦୁବ୍ୟାଦି ଅଣି ପାରିବେ ମାତ୍ର ବାଠ
 କିମ୍ବା ଗାସ ଇତ୍ୟାଦି ଲକ୍ଷ୍ମ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ
 ସୁବ୍ୟବହାର ନିମନ୍ତେ ସେମାନଙ୍କୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ
 ସୁଯୋଗ ଦୟାସିବ । ପରିସେଷରେ ସେ ସବୁ
 ଜଙ୍ଗଲ ଗୋରର ଓ ପଡ଼ିଅଛୁମି ବିଶିଷ୍ଟ ଏବଂ
 ସେହିଦେରୁ ପ୍ରକୃତ ଜଙ୍ଗଲ ନି ଆଇ ଦେ-
 ବଳ ବାର୍ଯ୍ୟ ନିବ୍ୟାବର ସୁବ୍ୟା ନିମନ୍ତେ ଜଙ୍ଗଲ
 ଅଭିନର ଅଧୀନରେ ଅସିଅଛି ସେ ସବୁ

ଜନ ସାଧାରଣଙ୍କ ପ୍ରତି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମୂଲ୍ୟବାନ
 ଅବଦକ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘଙ୍କ ବିବେଚନାରେ
 ଚରଣ ଭୂମି ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର
 କଠିନ ଅଟକ ନ ରଖି ଯହିଁରେ ଗୋରୁ
 ଚରବାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁବ୍ୟା ଦେବ ସେପରି ନିୟମ
 ଦେବ । ପଡ଼ିଅ ଇମି ସମୟରେ ଜନ ସାଧାରଣ
 ଅପେକ୍ଷା ଉତ୍ତମଚକ୍ଷୁ ଲୋକଙ୍କ ଲଭ ଅଧିକ
 ସୁବ୍ୟା ସେମାନଙ୍କୁ ଯତୋଡ଼କ ସାଧାରଣତା ଦଅ
 ଯିତ ଏବଂ ଜଙ୍ଗଲ ବନ୍ଧୁଗାୟ କର୍ତ୍ତାମାନେ ସ-
 ବଦା ସାବଧାନ ପୂର୍ବକ ଦୃଷ୍ଟି ରକ୍ଷା ଦେମନ୍ତ-
 କ ସେମାନଙ୍କ ଅଧୀନସ୍ଥ ନିମ୍ନ ବର୍ମଗୁରମାନେ
 ଲୋକଙ୍କ ପ୍ରତି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅତ୍ୟାଚାର
 କରି ପାରିବେ ନାହିଁ । ତତ୍ତଳା ଭୂମି ଅବାଦ-
 ପକ୍ଷରେ ଏହି ନିୟମ ହୋଇ ଅଛି କି ସେହି
 ପ୍ରକାମାନେ ବାର୍ଯ୍ୟବାଳ ନିମନ୍ତେ କୌଣସି କ୍ରମ
 ନେତବେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅକାଧେ ତାହା ଦଅଯି
 ବ ମାତ୍ର ଅନ୍ତକାଳ ନିମନ୍ତେ ଅପବା ଖଣ୍ଡେ
 ଏଠି ଖଣ୍ଡେ ସେଠି କାହାକୁ ଦଅଯିତ ନାହିଁ ।
 ସସେପରେ ପଦ୍ୟ ଉପର ଏବଂ ପାର୍ଶ୍ଵସ୍ଥ ଜ-
 ଜଙ୍ଗଲ ଛଡ଼ା ଅଛି ସମସ୍ତ ଜଙ୍ଗଲର ରକ୍ଷା ର-
 ଶଣ ସମନ୍ତ ଭବରେ କରବାକୁ ହେବ ସେ-
 ମନ୍ତ କି ନିବଟକାସିପ୍ରକାଙ୍କର କୌଣସି ଅଧ-
 ବିଧା ନ ହେବ କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ସୁବ୍ୟା-
 ନିମନ୍ତେ ସାମାନ୍ୟ କରି ଧାର୍ଯ୍ୟ କରବାକୁ
 ଦେବ କାରଣ ଅକାଧେ ଜଙ୍ଗଲ ଶକ୍ତି ଦେଲେ
 ସେମାନେ ନଷ୍ଟ କରି ପକାଇବେ ଏହି ମୂଳ-
 ନୀତି ଅନୁସରଣ ପୂର୍ବକ ଅପଣାଂ ଅଧୀନସ୍ଥ
 ଜଙ୍ଗଲର ବ୍ୟବସ୍ଥା କରବା କାରଣ ସ୍ଵାମୟ-
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘ ମାନଙ୍କୁ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘକେନ-
 ଦେଲି ବାହାଦୁର ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି ।
 ବୋଲିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ମହାମାନ୍ୟ ଲର୍ଡ଼ଏଲ
 ଗିଜକର ଉପର ଲିଖିତ ଜଙ୍ଗଲମାନ ଅଭ-
 ଉତ୍ତମ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ତହିଁ ପାର୍ଶ୍ଵ ସେ ବ-
 ରତରକାସିକର ବିଶେଷ ବୃତ୍ତକାର ପାତ୍ର
 ଅଛନ୍ତି ସ୍ଵାମୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଘମାନେ ସେହି ମାତ୍ର
 ଅନୁସାରେ ବାର୍ଯ୍ୟବାବଦ ଦେଲେ ଜଙ୍ଗଲ-
 ଅଭିନ ଶକ୍ତି ପ୍ରକାମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ସୁଦାର
 ବଦୁରକ ଦେବ ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ।

—*o*o*—

ଅବକାଶସଂକଳ୍ପ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶର ସନ ୧୮୯୩୧୪ ସାନ୍ଧର
 ଅବକାଶ ସଂକଳ୍ପବିଭାଗର ଦାର୍ଶିକ ବିବରଣରୁ

ପ୍ରକାଶ ସେ ଏସମୟର ଦୁର୍ଦ୍ଦି ବନ୍ଧାରେ ତେ-
 ଦେଲେ ସମ୍ଭବ ନାହିଁ । ଉତ୍କଳର ପୁଣ୍ୟ ଅବକାଶ
 ବନ୍ଧୁଗଣ ଅଧିକାଂଶ ଏକତ୍ରାଣି ଯେ ଲକ୍ଷରୁ
 ବହୁ ଅଧିକ ଥିଲେ ମାତ୍ର ବର୍ଷର ଅଧିକ
 ୧ ଲୋଟି ୧୫ ଲକ୍ଷରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ହୋଇ ଥିଲା ।
 ତହିଁ ପୂର୍ବ ବର୍ତ୍ତମାନରୁ ଗଣତନ୍ତ୍ର କେଉଁ ମାତ୍ର
 ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଧିକ କେତେ ବଢ଼ିଥିଲା ତାହା ତଳ
 ଲିଖିତ ଅନୁସାରେ ଉଲ୍ଲେଖ କରାଯିବ, ଯଥା ।

ପଦ	୧୯୧୩-୧୪	୧୯୧୪-୧୫
ଦେଶୀ ମଦ	୫ ୪୦୫୩୧୫	୫ ୫୨୫୨୮୫
ଦମ	୫ ୪୧୧୨୧୭	୫ ୪୪୫୫୦୮
ଦରମ ମଦ	୫ ୨୦୭୦୧୨	୫ ୨୩୦୧୭୨
ଦାମ୍	୫ ୧୫୦୭୭୧	୫ ୧୯୫୭୭୫
ପତ୍ରେଇ	୫ ୫୫୫୫୫୦	୫ ୫୫୫୫୫୮
ଦରମ	୫ ୧୦୭୧	୫ ୧୦୭୭
ଦମ	୫ ୫୫୫୫୫୮	୫ ୫୫୫୫୫୨
ମଦର	୫ ୭୧୦୮୧	୫ ୭୫୦୭୧
ଦମ୍	୫ ୫୫୫୫୫୨	୫ ୫୫୫୫୫୭
ପତ୍ରେଇ	୫ ୨୦୮୦୦୧	୫ ୨୫୫୫୫୫
ଅମ୍	୫ ୨୦୮୦୦୫	୫ ୨୫୫୫୫୭

ଅବକାଶ ରକ୍ଷଣର ପ୍ରଥମ ମୂଳ ଦେଖା ମତ
 ଏକ ତାହା ଦୁଇ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅନ୍ତି, ଯଥା ।
 ସଦରକ୍ଷି ଓ ମସୃଣକ୍ଷି । ସଦର କ୍ଷିର
 ଅଧିକାଂଶ ୧୨ ବର୍ଷର ଟଙ୍କା ଦୁର୍ଦ୍ଦି ପ୍ରାୟ
 ମୋଟସଲକ୍ଷର ଅଧିକ ଲକ୍ଷ ୮୦ ବର୍ଷର
 ଟଙ୍କା ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଥାଏ । ମୋଟସଲକ୍ଷର ଉଚ୍ଚ ପ୍ରକାରେ
 ଏକପ୍ରକାର ଉଚ୍ଚ ଯାଉଥିଲା ମାତ୍ର ତହିଁରେ
 ରେସ ବାରିବାର ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବାରୁ କେତେକ
 ପ୍ରାକରେ ସୁବ୍ୟାୟ ସେ ପ୍ରକାର ଗଠି ଫିଟାଳ-
 ବାର ଅବଶ୍ୟକ ହେଲା । ସଦର କ୍ଷିର ମାସଲ
 ବହୁତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବାରୁ ଅଧିକ ବଡ଼ ଅଛି ମରୁତା
 ମଦର ପରିମାଣ ତ ବଡ଼ ବରଂ ତହିଁର ଉଚ୍ଚା
 ହୋଇ ଅଛି । ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦେବେଟା ଉତ୍କଳର ଉ-
 ଠାରେଇ ଲକ୍ଷ ୫୦ ବଡ଼ ସଦରକ୍ଷି ମାନକରୁ
 ମତ ଅଣା ବୋଧାମ କରବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 ଦେବ ଅଛି ।

ପମର ମାସଲ ୫୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରାୟ ୫୦ ଟଙ୍କା
 ଦେବରେ ଗଠି ବର୍ଷ ସେହି ଦ୍ରବ୍ୟର ପରିମାଣ
 ଟଙ୍କା ହୋଇ ଥିଲା ମାତ୍ର ଏକତ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବଢ଼ି ଉଲ୍ଲ-
 ଶ୍ଵର ସରବର ଦୋଷାନି ପୁଣ୍ୟପେଶା ଉଚ୍ଚା
 ଦେଲେ କେଁ ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଅଛି । ଉଚ୍ଚ-
 ରେସର ଜାନିପ୍ରାୟରୁ ଅନେକ ପ୍ରକାର ପତ୍ର
 କରଇ ମତ ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବା ଏଥିରୁ ବାରି-
 ଶ୍ୟ ଟଙ୍କା ।

ତାହା ଦେଖା ମତ ପର ଦୁର୍ଦ୍ଦି ମାତ୍ର
 ଦ୍ରବ୍ୟ ଅଟେ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଉତ୍କଳ ଦୁର୍ଦ୍ଦି
 ଦେବେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ବାରିବାର ବ୍ୟବସାୟ ଦେଇ ଅଧିକ
 ଜଣା ଯାଏ । ତାହା ଜଣା ଦେବ କମଳେ ମାତ୍ରା-
 ପର ବଜାଳା ଖେଳାଇଗଲୁମାନ ତହିଁର ପ୍ର-
 ଦେଶର ତାହାକିଦେବାକୁ ଦେଲେ ଗୁଡ଼ିଏ
 ଗଲୁ ଦୟାଯିବ ତାହା ନେଖି ବର୍ଷରେ ପ୍ରକାଶ
 ସେ ଅଧିକ ଗୋଲମାଲ ଦର ପାରିବେ ନାହିଁ ।
 ପୁଣ୍ୟର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏହି ନିୟମ ଜାଣି କରବାର
 କେଣା ହୋଇ ଥିଲା ।

ପତ୍ରେଇ କେତେକ ବର୍ଷମତ ବାବୁଡ଼ା ମେ-
 ଦମୟର ବାଗ୍ୟାଳ ପ୍ରକାଶ ଅନୁର୍ଦ୍ଧା ଉଚ୍ଚାରେ
 ଦକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରଚଳିତ ଏବଂ ଏଥିରୁ ଉଚ୍ଚର
 ନିମେ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେଇ ଅଛି ।

ଗଠେଇ ଓ ସିକି ବସନ୍ତ ଉଦୟ କମଳେ
 ଏକ ଦମିଶଳ ଦେଖିଅଛି । ତହିଁର ପ୍ରକାଶ ବା-
 ଦାର ନାହିଁ । ଗଠେଇର ଉଚ୍ଚର ଗଣତନ୍ତ୍ର
 ଠାରୁ ୩ ପର ମଦର ଉଚ୍ଚା ହୋଇଥିବା ପ୍ରକା-
 ଶେ ଦେବେଇ ଉଚ୍ଚରେ ମସୃଣ କରା ଦା ଦେବୁ
 ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଅଛି । ମାତ୍ର ଗଠେଇର ଉଚ୍ଚରେ
 ମାସଲ ବଜାଳା ଦେବେ ପ୍ରକା ପ୍ରକାରେ ତହିଁର
 ଉଚ୍ଚର ବଢ଼ି ଅଛି ।

ଅଧିକ ଉଚ୍ଚର ଦେବେଇ ମ ୩୫ ମଦର
 ବଢ଼ି ଅଛି । ମାତ୍ର ସବୁ ଜଳରେ ବଢ଼ି ନାହିଁ ।
 ବସନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ବରବଜା, ବଃନ, ଦାଲେସର ଓ
 ମାନଭୁମରେ ଦଖା ଯାଏ । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ଦ-
 ଟକରେ ଦୁର୍ଦ୍ଦିର ଦେବୁ ଏହି ତ ଉଚ୍ଚାଳାଳ-
 ରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ସେତେ ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇଥିଲା
 ତହିଁର ଏକ ଅଧିକ ଏବର୍ଷର ବେସାବରେ
 ଅଧିଅଛି ।

ଏକା ମଦର ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇ ଅଛି ।
 ଦୋକାଳରେ ଦମି ମଦର ଉଚ୍ଚା ଏବଂ ଏକ-
 ଚୋଳାରୁ ଅଧିକ ମଦର ପାଖରେ ରଖିବା ନି-
 ଶେଷ ଦେବା ଏଥିରୁ ବାରିବ ଅଟେ । ଅପଣା
 ଘରେ ଉଚ୍ଚା କମଳେ ମଦର ପ୍ରସ୍ତୁତ କର-
 ବା ପ୍ରକାଶ ୫୦ ଟଙ୍କା ଆର୍ଯ୍ୟ ହୋଇ ଅଛି ।
 ମାତ୍ର ଗଣତନ୍ତ୍ର ଏଥିରୁ ପ୍ରକା ଦେବେଇ ଏକ ଖଣ୍ଡ
 ନିୟାୟାୟାୟା ଅଧିକ ଦେବ ମଦର ପ୍ରସ୍ତୁତ
 କରବା ଅଧିକାଧିକ ଅନେକ ଲୋକ ବସ୍ତ୍ର
 ଶାଳିଥିବାରୁ ଜଣାପାଉ ଅଛି ବସନ୍ତ ପ୍ରକାଶ
 ଦିଏ ୫୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶ ଅଧିକ ହୋଇଅଛି ।

ଏକ ଦେବୁ ପୋକାଳର ବାହାରିବ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଅଛି ।
 ଅଧିକ ଦିଏ ଉଚ୍ଚାବର କେତେ ଟଙ୍କା ଆର୍ଯ୍ୟ
 ବଳେ ଲାଭପ୍ରକାଶ ଦେବ ଗଣତନ୍ତ୍ର
 ଜଣାପାଉ ବାରିବ ରେବନ୍ୟାବୋଡ଼ିକ ପ୍ର-
 ଅଧିକ ହୋଇ ଅଛି ।

ଉପର ଲିଖିତ ବସନ୍ତରୁ ପ୍ରକାଶ ଦେ-
 ଲେବେଇ ବ୍ୟବସାୟ ମାତ୍ର ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ
 ମତ ସର୍ବ ଖେଳୁ ତହିଁର ଉଚ୍ଚା କମଳେ ଗ-
 ଠେଇ ଅଧିକ ଓ ତାହା ଅଟେ । ଏକା ମଦର
 ଅଧିକ ଅଧିକ ଉଚ୍ଚାବର ଅଧିକମଧ୍ୟ ସମାନ
 ନୁହେଁ ଅର୍ଥାତ୍ ଗଠେଇ ଅଧିକ ବା ତାହା ଅଧିକ-
 ଶ୍ୟା ମତ ଶିଅରେ ଅନେକ ଟଙ୍କା ଲୋକେ ଉ-
 ଠାରେଇ ଅଛି । ଅଧିକ ମଦରଥା ଦେବୁ
 ପଦ୍ମବାରୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଗଠେଇ ଓ ଅଧିକ
 ଦେଶ ଉଚ୍ଚା ଦେଲ ବୋଲି ଉଚ୍ଚରେ ଦେଶ-
 ହୃଦୈଶିମାନେ ମଦର ଗଠି ଗଠିମେଶକୁ
 ଏମନ୍ତ ଅଧିକ ବ୍ୟସ୍ତ କରବେଲେ ସେ ଯୋଡ଼ାଏ
 କମିଶନ ଦମିଶଳ । ପରମ୍ଭ ଉପରେ ଗଠେ-
 ର ଅଧିକ ସେତେ ବ୍ୟବସାୟ ହୁଅଇ ମତ ଦେ-
 ବେ ନୁହେଁ । ଅବଶ୍ୟ ଦେବେଲେ ଏ ସବୁ
 ଦ୍ରବ୍ୟର ଅଧିକମତ ବ୍ୟବସାୟ ଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚା
 ଦେଇ ଅଛି । ସାନଦ ନାହିଁ ସାତ୍ର ଏଥିରୁ
 ଲୋକଙ୍କଦ୍ୱାରା ଉଚ୍ଚାରେ ଅବସାୟ ମଦ-
 କମାର ଅଧିକ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ହୋଇ ପାରିବା ନାହିଁ ।
 ପ୍ରକାଶକ ବସନ୍ତର ଅନେକ ପରିମାଣରେ ମା-
 ଦର ଦ୍ରବ୍ୟ ବ୍ୟବସାୟ ହୁଏ ବୋଲି ତହିଁର
 ବସନ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଦେବୁ ଏକ ଦକାଳର ପ୍ରାୟ
 ସର୍ବଦେ ଶାନ୍ତ ପ୍ରବ୍ୟର ମୁଖ୍ୟ ଅଧିକ ବଢ଼ି-
 ଥିଲେ ସଦା ମଦର ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବସାୟ କର-
 ବାରୁ ଲୋକେ ତହିଁ ଜାଣାନ୍ତୁ । ଏ ମଧ୍ୟ ଠିକ
 ନ ଦେବେ ହୋଇବାରୁ ଦେବ ସେ ସରବା-
 ଲେ ଅବକାଶମତ ଏମନ୍ତ ପ୍ରକାଶକରୁ ଅଧି-
 ବା କମଳ ଏତେ ଦେବେ ଲୋକେ ସେଟକୁ
 ବାଳା ଉଚ୍ଚାରେ ସଦା ଶାନ୍ତଦ୍ରବ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚର
 ଦେବୁ ଜାଣାନ୍ତୁ ।

ପର ୧୮୧୫ ମସିହା ମାତ୍ରର ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଉଚ୍ଚାରେ
 ପ୍ରକାଶ ଅଛି ।
 ମାତ୍ରର ୧୫ ଖେଳା ପାରିବାରୁ ଉଚ୍ଚାରେ ।
 ୧ ବାମୋଦର ସୁବିପ୍ରା କଟକ ଟାଉନ କଟକ
 ୨ ଦୁର୍ଦ୍ଦି ଉଚ୍ଚା
 ୩ ଦେଶର ଉଚ୍ଚା ବେବାନାଳ ଉଚ୍ଚାରେ

୧୫ ଦାଳକୃଷ୍ଣମହାଲୀ ଦରଦସ୍ୟାହା ପୁଷ୍ପ
 ୧୬ ଅଗ୍ରୀଭୃଷଣପ୍ରସାଧୀ ମଡେଲ
 ୧୭ ଲମ୍ବୋଦରମହାପାତ୍ର ଚେକାଳାଳଗଡ଼ଜାତ
 ୧୮ ଶ୍ରୀରାଜପ୍ରସାଦ ପାଣିଗ୍ରାହୀ ମଡେଲ କଟକ
 ୧୯ ବିକ୍ରମପାଦଦମେଲ ବାଲିବାଟୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୨୦ ନାରାୟଣମିଶ୍ର ଚେକାଳାଳ ଗଡ଼ଜାତ
 ୨୧ ସମତନ୍ତ୍ରପଞ୍ଚକାୟୁକ " "
 ୨୨ ସୁଧାଚରଣଦାସ ବ୍ୟାପକ୍ଷୁ କଟକ
 ୨୩ ବ୍ୟାକୃଷ୍ଣ ଦାସ ମଡେଲ " "
 ୨୪ ବାଞ୍ଚାଧିକ ଦାସ ନିମାପତ୍ନୀ ପୁସ୍ପ
 ୨୫ ଲକ୍ଷ୍ମୀଧରମହାପାତ୍ର ମହାଦା କଟକ
 ୨୬ ଶ୍ରେଣୀର ପାରଦର୍ଶିତାଅନୁସାରେ ।
 ୨୭ ରମେଶ୍ୱର ଦେ ଭଦ୍ରୋତ୍ତରୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୨୮ ଲଳ ମଦନମୋଦକ ଶୁଷ୍ପ ଚେକାଳାଳ
 ୨୯ ବାମନକାନୁନଗୋର ବାଲିକୁବା କଟକ
 ୩୦ ସତ୍ୟଜିତ୍ରାୟ ଦେବୁକ୍ରମା ବାଲେଶ୍ୱର
 ୩୧ ଭୋଲେଶ୍ୱରମହାପାତ୍ର ଚେକାଳାଳଗଡ଼ଜାତ
 ୩୨ କେଶନାଥଦାସ ମିଶ୍ର ବାଲେଶ୍ୱର
 ୩୩ ଲଳମୋଦକ ସିଂହ " "
 ୩୪ ନିମାଇଚରଣ ଦେ ବାଲିବାଟୀ " "
 ୩୫ ସମତନ୍ତ୍ରଦାସ ବାସୁଦେବପୁର " "
 ୩୬ ବିଶ୍ୱନାଥଦେବ ଚେକାଳାଳ ଗଡ଼ଜାତ
 ୩୭ ନାରାୟଣପ୍ରସାଦ ଦେବୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀଚରଣ
 ବାଲେଶ୍ୱର
 ୩୮ ଅନାଦ ସାମୁ ଠାଉଳ କଟକ
 ୩୯ ନାୟଦେବ ପଞ୍ଚନାୟକ ଶ୍ରେଣୀ ପୁଷ୍ପ
 ୪୦ ଭୃଷଣଦାସଦେବୀର ଚୌପ ଗଡ଼ଜାତ
 ୪୧ ରମା-ଅଦାସ ବ୍ୟାପକ୍ଷୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
 ସମେଶ୍ୱରପତ୍ନୀ ଚେକାଳାଳ ଗଡ଼ଜାତ
 ୪୨ ଚନ୍ଦ୍ରକାନ୍ତକବି ଭଦ୍ରୋତ୍ତରୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୪୩ ଜଗଦେଶ୍ୱରପୁର ଶ୍ରେଣୀ ପୁଷ୍ପ
 ୪୪ ଭୂପେଶ୍ୱରମହାଲ ଭଦ୍ରୋତ୍ତରୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୪୫ ମଧେଶ୍ୱରପୁଷ୍ପ ବିକ୍ରମଗ୍ରାହୀ ପୁଷ୍ପ
 ୪୬ ବ୍ୟାମପୁରଦାସ ଚେକାଳାଳ କଟକ
 ୪୭ ବିରଞ୍ଚନପ୍ରସାଦର ସମାପ୍ତକଳ କଟକ
 ୪୮ ବିଦ୍ୟାମଣିପ୍ରସାଦ ବାଲିବାଟୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ପୁ ଶ୍ରେଣୀ ।
 ୪୯ ରଞ୍ଜାଧରପଞ୍ଚନାୟକ ଠାଉଳ କଟକ
 ୫୦ ଦୟାନିଧିପୁରୀ " "
 ୫୧ ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ଦତ୍ତ ସମାପ୍ତକଳ " "
 ୫୨ ଦଳମାଳୀ ମହାଲୀ ବିକ୍ରୋତ୍ତରପୁର " "
 ୫୩ ଭରମଣୀ ବାଲିକୁବା " "
 ୫୪ ଲଳକେଶ୍ୱର ଦାସ ବଳଦେବ " "

୧ ମୁକୁନ୍ଦେଶ୍ୱର ଦାସ କର ଦରଦର " "
 ୨ ମୋଦକ ବ୍ୟାଳ ବାହାରଗଡ଼ " "
 ୩ ଭୃଷ୍ଣ ଦାସ ବିକ୍ରୋତ୍ତରୀ " "
 ୪ ବ୍ୟାମପୁରଦାସ ଦରଦଗ୍ରାହୀ ପୁଷ୍ପ
 ୫ ମୟୂରକ ପତ୍ନୀ ଭଦ୍ରୋତ୍ତରୀ " "
 ୬ ମୟୂରକ ଦାସ ଶ୍ରେଣୀ " "
 ୭ ଭୂରାମନିଶ୍ଚ ଭଦ୍ରୋତ୍ତରୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୮ ଭଗବତପ୍ରସାଦ ବାଲିକ ମିଶ୍ର " "
 ୯ ରମେଶ୍ୱରପୁଷ୍ପ ବାଲିପୁର " "
 ୧୦ ଦାମୋଦର ଭୂଷା ବ୍ୟାପକ୍ଷୁ ମୟୂରଭଞ୍ଜ
 ୧୧ ମଦନମୋଦକପଞ୍ଚନାୟକ ବୌଦ୍ଧମତ୍ତକାଳ
 ୧୨ ଅଗ୍ରତୋଷମିଶ୍ର ବାହାର ଗଡ଼
 ୧୩ ମଣିଚରଣବ୍ୟାଳ* ବାଲେଶ୍ୱର ଶ୍ରୀରାମପୁର
 ୧୪ ସମପ୍ରସାଦଦାସ* ବାହାରଗଡ଼ " "
 ୧୫ ଭୂବାନନଗୁଡ଼* ଅପୁରୋଶ୍ୱର କଟକ
 ୧୬ ଏଶ୍ୱର ପାତ୍ର* ଫିମେଲ ଅର୍ଥାନ୍ତେକ କଟକ
 ୧୭ ଦାମଦେବ ପାଳ* ବଦଲଦା ମୟୂରଭଞ୍ଜ
 ୧୮ ଭଗବତପ୍ରସାଦ ଦତ୍ତ* " "
 ୧୯ ବିଦ୍ୟାଧର ପାତ୍ର* ଇମର ବାଲେଶ୍ୱର
 ୨୦ ରମାକାନ୍ତ ଦାସ * ଷୋଷେ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୨୧ ସମପ୍ରସାଦ ପଞ୍ଚନାୟକ* " "
 ୨୨ ଗୋପାଳାଥ ପଞ୍ଚନାୟକ* " "
 ୨୩ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖର ଭଦ୍ରପୁଷ୍ପ* ଶ୍ରେଣୀ ପୁଷ୍ପ
 ଉର୍ଣ୍ଣାଲ୍ୟୁଲର ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ।
 ମ ଶ୍ରେଣୀ—ପାରଦର୍ଶିତାଅନୁସାରେ ।
 ୧ କୁରୁଦେବ ମିଶ୍ର ମେଡେଲ କଟକ
 ୨ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁଭକାଳ ଦେବୀ ରେଭନ୍ଦା
 ବାଲିବାଟୀଦାଳପୁ " "
 ୩ ଶ୍ରୀମତୀ ଶୁଭକାଳ ନାୟକ " "
 ୪ ଚେକାଳାଥ ମିଶ୍ର ମହାବୀ ଦପୁର " "
 ୫ ଷୋକନାଥ ଦାସ ହୁନୋଳ ଗଡ଼ଜାତ
 ୬ ଶ୍ରୀମତୀ ଦୁରମଣି ଦାସ ଗୁଜୁମାଟିକ
 ବାଲିବାଟୀଦାଳପୁ କଟକ
 ୭ ଦାଳକୃଷ୍ଣ ସତ୍ତାଳୀ ଦକ୍ଷିଣପୁର " "
 ୮ ଗୋବିନ୍ଦ ମିଶ୍ର ଚିକା " "
 ୯ କେତକନ ମହାପାତ୍ର ଭୁବନେଶ୍ୱର ପୁଷ୍ପ
 ୧୦ ଦେବଦାସ କର ଦାକ୍ଷିଣପୁର କଟକ
 ୧୧ ପାଳମର କ୍ରମେ ବାଲିବାଟୀ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୧୨ ବାଞ୍ଚାଧିକ ଦାସ ରମେଶ୍ୱର ପୁଷ୍ପ
 ୧୩ ଦରଦର ଦାସ ଶ୍ରୀରାମ-ମୟୂର " "
 * ଏମାନେ କେବଳ ଯାଗାଜାଗାରେ ପଞ୍ଚିତ ।

୧୪ ଶ୍ରୀମତୀ କବିକୁମାରୀ ନାୟକ ଫିମେଲ
ଅର୍ଥାନ୍ତେକ କଟକ
 ୧୫ { ଶ୍ରୀମତୀଦତ୍ତ
 କଳରାମ ପଞ୍ଚନାୟକ ଶ୍ରୀମତୀ ଗଡ଼ଜାତ
 ୧୬ ନାରାୟଣପ୍ରସାଦଦେବୀ ଭଦ୍ରୋତ୍ତରୀ
 କୁବିନ୍ଦ ବାଲେଶ୍ୱର
 ୧୭ ଶ୍ରୀମତୀ ଦାସ ଫିମେଲ ଅର୍ଥାନ୍ତେକ କଟକ
 ୧୮ ସଦଳ ମାୟାଭୃତ୍ତରଣପୁ ମିଃ ବାଲିବା
 ବାଲେଶ୍ୱର
 ୧୯ ଭୂବାନନଦାସ କୋଠାର " "
 ୨୦ ଗୋପାଳଚରଣପଞ୍ଚନାୟକ କାଥଳା ପୁଷ୍ପ
 ୨୧ ସରଳାମହାଲୀ ଫିମେଲ ଅର୍ଥାନ୍ତେକ କଟକ
 ୨୨ ସୁଧାମୋଦକ ପଣ୍ଡା ବାପକ୍ଷୁକେନର " "
 ୨୩ ଗୋପାଳାଥମିଶ୍ର ଚେକାଳାଳ ଗଡ଼ଜାତ
 ୨୪ ସମତନ୍ତ୍ରଦାସ ଦୟାଗଡ଼ " "
 ୨୫ ଭୂଷ୍ମର ଦାସ ଭୁବନେଶ୍ୱର ପୁଷ୍ପ
 ୨୬ ଶ୍ରୀମତୀ ଭୂଷ୍ମବତୀମହାପାତ୍ର ଫିମେଲ ଅର୍ଥା-
 ନ୍ତେକ କଟକ
 ୨୭ ଦାନୋବରପଞ୍ଚନାୟକ କଟକା " "
 ୨୮ ଦାଞ୍ଚାଧିକ ଦାସ ବାହାଟା ପୁଷ୍ପ
 ୨୯ ଶୁଭକାୟୁକ ସିଂହ ଠାଉଳ କଟକ
 ୩୦ ଭଦ୍ରପୁରୀଥ ପରସା ବାଲିକୁବା " "
 ୩୧ ଜଗଦ ଭଲବର ମହାବ ଦପୁର " "
 ୩୨ ଜଗନ୍ନାଥଦାସ " "
 ୩୩ ଭଦ୍ରପୁରୀଥ ମହାଲୀ ସାମନ୍ତପୁର " "
 ୩୪ ଭୂଷ୍ମକ ମହାପାତ୍ର ବାହାରଗଡ଼ " "
 ୩୫ ଅଚରଣ ମହାପାତ୍ର " "
 ୩୬ ବିଶ୍ୱନାଥ ଦାସ " "
 ୩୭ ଶୁଭର ମିଶ୍ର ଅପୁରୋଶ୍ୱର " "
 ୩୮ ଭଗବାନ ମହାଲୀ ଚେକାଳାଳ କଟକ
 ୩୯ ସତ୍ୟବତୀ ମହାଲୀ ଚିକା " "
 ୪୦ ଗଙ୍ଗାଧର ମହାପାତ୍ର ଦକ୍ଷିଣ ଶ୍ରୀ ପୁଷ୍ପ
 ୪୧ ଭଦ୍ରନାଥ ପଞ୍ଚନାୟକ " "
 ୪୨ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ମିଶ୍ର ରଞ୍ଜାଧର " "
 ୪୩ ଗୋପାଳାଥ ପାଣିଚ " "
 ୪୪ ବିଦ୍ୟାଧର ଦାସ ଦାନୋବରପୁର " "
 ୪୫ ଅଗାଧ ମହାପାତ୍ର ବ୍ୟାଳାଥପୁର ପୁଷ୍ପ
 ୪୬ ଲଳକୃଷ୍ଣ ମିଶ୍ର ଶ୍ରୀରାମତନ୍ତ୍ରପୁର " "
 ୪୭ ଶିବକଳ ଶୁଭକର ପାଲିକୁବ " "
 ୪୮ ଦାସଦେବ ଶୁଭକର " "
 ୪୯ ଫଳାଚରଣ ମହାଲୀ ପିଣିଳ " "
 ୫୦ ନବନାଥ ଦାସ " "
 ୫୧ ନାଳକଣ୍ଠା ଜେନା ପାରିକୁବ " "

୨୪ ଲୋକନାଥ ସ୍ୱପ୍ନ ସ୍ୱପ୍ନସ୍ୱର " "

୨୫ ବଳଭଦ୍ର ଶୂନ୍ୟ ବେଗୁଳସ୍ତ୍ରୀ " "

୨୬ ବାଳକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତ ଚଣାବିଟା " "

୨୭ ଦାମେ ଦର ମହାପାତ୍ର ରାମେଶ୍ୱର " "

୨୮ ଗୋପୀନାଥ ରଥ ଭୃତନେଶ୍ୱର " "

୨୯ କୃଷ୍ଣସାଧବ ମରୁଥଲ ବାଲେଶ୍ୱର ମିଶ୍ର-
ବାଲେଶ୍ୱର

୩୦ ହରିଜାନାସୁଣ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀପଣ୍ଡିତମହାନ୍ତ " "

୩୧ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଚାରା ଶାନ୍ତିସ୍ୱର ମିଶ୍ର
ବାଳାବିଦ୍ୟାଳୟ " "

୩୨ ଲଳିତମୋହନ ମହାପାତ୍ର ଅଲଲସ୍ୱର " "

୩୩ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦାସ ମଙ୍ଗଳସ୍ୱର " "

୩୪ ଶ୍ରୀମତୀ ଶଶିମୂର୍ତ୍ତୀଗୁରୁର ମହାଶୟକ କଲ୍ୟାଣ " "

୩୫ ଦୁର୍ଲଭରାଜାଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ଅକଳସ୍ୱର " "

୩୬ ଜ୍ୟାମାନନ ସ୍ୱପ୍ନ ବୋଠା " "

୩୭ ଚୈତ୍ତଲୋକ୍ୟନାଥ ଉଷ୍ଣାଭୂଷଣ " "

୩୮ ଦାସରାମ ମହାପାତ୍ର " "

୩୯ ଶ୍ରୀଧର ମିଶ୍ର ବାଲ୍ୟଶ୍ରୀ " "

୪୦ କାବ୍ୟସୁଖସାଧକମାତୃ କୁଅଁ ରସୁରଶିଖର " "

୪୧ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତ କୁଅଁ ମସୁରକିଶ " "

୪୨ ପର୍ବତମ ମିଶ୍ର ଶାଳଗ୍ରାମ " "

୪୩ କ୍ଷେତ୍ରମୋହନମହାପାତ୍ର ମାଳଗିରିକଳକାଳି " "

୪୪ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ଦାସ " "

୪୫ ଦାମୋଦର ବେହେରା ବାବାଇଶ୍ରୀ " "

୪୬ ଦୈତ୍ୟନାଥ ଦାସ " "

୪୭ ସବେଶ୍ୱର ମହାନ୍ତ " "

୪୮ ସମୁଦ୍ରାଧିପ ଚେଟା ଭୋକାଳ " "

୪୯ ଜଗଦ୍‌କୃଷ୍ଣ ପଥାନ ବିଶିଷ୍ଟ " "

୫୦ ସନାତନ ଦାସ " "

୫୧ ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ ବଡ଼ାମା " "

୫୨ ସଦାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ " "

୫୩ ଦୈତ୍ୟନାଥ ପ୍ରହରାଜ କୟାଶକ୍ତ " "

୫୪ ଦୁର୍ଲ୍ଲଭାସ ମହାପାତ୍ର ରଣସୁର " "

ଶଶି ଶ୍ରେଣୀ ।

୧ ଅମଳୋକ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ମତେଇ ବଟିକ
ମୋହନ ଦାସ " "

୨ ସ୍ୱଧାକୃଷ୍ଣ ମହାନ୍ତ ଟାଉଳ " "

୩ ଧରଣକରଣ ଦାସ ବାଲକୃଷ୍ଣା " "

୪ ଦାସରାଜ ପରଜା " "

୫ କୁଳମଣି ଦାସ ମହାଶିବସ୍ୱର " "

୬ ଦୁର୍ଲଭ ମହାନ୍ତ " "

୭ ମହାଶୟକ ଲକାବର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମନ୍ତସ୍ୱର " "

୮ ପ୍ୟାସିମୋହନ ମହାନ୍ତ " "

୧୦ ପଦ୍ମାନନ ସ୍ୱରୀ ବଳରଣା " "

୧୧ ବଦୁର ମହାପାତ୍ର ବାବାଇଶ୍ରୀ " "

୧୨ ଅର୍ଜୁନକୃଷ୍ଣ ଦାସ ବିଷେଳସୁର " "

୧୩ କାଚୁକରଣ ସରୁଭୂଷଣ ସୁମଦାଗ " "

୧୪ ସୁବଚନ ଦାସ କଲ୍ୟାଣସୁର " "

୧୫ ଲୋକନାଥ ମହାନ୍ତ ଚେଷ୍ଟାବୋଢ଼ା " "

୧୬ ଗଙ୍ଗାଧର ମହାନ୍ତ ଅସୁରକ୍ଷର " "

୧୭ କୃଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ଜଗତ ପଟ୍ଟନାୟକ " "

୧୮ ଶ୍ରୀଧର ଦାସ ଚର୍ଚ୍ଚିକା " "

୧୯ ମାସୁରୀ ମିଶ୍ର " "

୨୦ କୃଷ୍ଣମିଶ୍ର ରସୁରସୁର ପୁଷ୍ପ " "

୨୧ ଗୋପୀନାଥ ମିଶ୍ର ବିଷକାଥସୁର " "

୨୨ ସୁମତଳ ମିଶ୍ର ଭାବାରସୁର " "

୨୩ ଦଳଶ୍ୟାମ ପଟ୍ଟନାୟକ ନିମାପଡ଼ା " "

୨୪ କୁବରୀଥା ମହାନ୍ତ " "

୨୫ ଶ୍ରୀଧର ଦାସ ପିପିଳା " "

୨୬ ସୋମନାଥ ପାଟ୍ଟଶାଳୀ କାଅଁଳା " "

୨୭ ଜଗମୋହନ ଦାସ ପାଉରୁଦ " "

୨୮ ସଦୁଚରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ବୋଲଗଡ଼ " "

୨୯ ଗୋବିନ୍ଦଚରଣ ମହାନ୍ତ ଚଣାବିଟା " "

୩୦ ନାଗପୁର ପତି ଭାଗୀରୀସୁର " "

୩୧ ଭୂଳମଣି ଦାସ " "

୩୨ ଶ୍ୟାମସୁନ୍ଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ଖୋରସା " "

୩୩ ସୁଧାରାମ ମହାନ୍ତ ଅଲଲସ୍ୱର " "

୩୪ ଚୈତ୍ତଲୋକ୍ୟକରଣ ପଟ୍ଟନାୟକ ଭରମ ବାଲେଶ୍ୱର " "

୩୫ ଅଗୋଷ୍ଠାନାଥ ଯାଦା " "

୩୬ ସଦାନନ୍ଦ ପଟ୍ଟନାୟକ " "

୩୭ ବୋଲୁନାଥ ଦାସ ଧାମନଗର " "

୩୮ ଧ୍ରୁବଚରଣ ଦାସ ବୋଠା " "

୩୯ ଗୋବିନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଦାସ କୋରୁର " "

୪୦ ସଧାନାଥ ମହାନ୍ତ ବାଗୁର " "

୪୧ ଅଭୁକଚରଣ ଦେ " "

୪୨ ରଘୁନାଥ ମହାନ୍ତ " "

୪୩ ସୁଧାରାମ ସ୍ୱପ୍ନ ମହାପାତ୍ର " "

୪୪ ବୈଷକଚରଣ ମହାନ୍ତ ବଦନଦା ମସୁରକିଶ " "

୪୫ ତ୍ରିଲୋଚନ ପଣ୍ଡା ଶାଳଗାଁ " "

୪୬ ରଘୁନାଥ ଦାସ ବାବାଇଶ୍ରୀ " "

୪୭ ଜୟନଗ୍ରୀଧର ଦାସ ମାଳଗିରି ଶାଳଗିରି " "

୪୮ ସଦାଶିବ ଦାସ ପୁରୁଣାଗଡ଼ ଅନୁସୁର " "

୪୯ ମାସୁରୀ ପଥାକ " "

୫୦ ହରେକୃଷ୍ଣ ମହାପାତ୍ର ବିଶିଷ୍ଟା ବଳମାଳ " "

୫୧ ଭଲ ଭୂଷଣ " "

୫୨ ରଘୁନାଥ ମିଶ୍ର କରଣିକସୁର ନରଣିକସୁର " "

୫୩ ରଘୁନାଥ ପଟ୍ଟନାୟକ କପ୍ପାଗଡ଼ ନୟାଗଡ଼

୫୪ ଗୋପୀନାଥ ମହାପାତ୍ର ରଣସୁର ରଣସୁର

୫୫ ରଘୁନାଥ ଦାସ ପୁରୁଣାଗଡ଼ ଅନୁସୁର

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ସତ ବ୍ୟକାଳ ଓ ଗୁରୁକାଳ ଭେଦ ଅକାଶ ଦସପ୍ର
ମେଘାଞ୍ଜଳ ହୋଇଥିବ ମାତ୍ର ସୁରୁକାଳ ସଫଳାତୁ ଅକାଶ
ପରଞ୍ଚାଳ ହୋଇ ଶୀତ ଗରମ ହୋଇଥାଏ । ସେଦିନର
ପାଣି ଚଳି ସକାଳ ଚଣାପାଏ ।

କଲିକତା-ବେଙ୍ଗେଟି ।
ଫରାଣ୍ଡିଠ ଉଷ୍ଣତା ସେତେବେଳେ ମାତ୍ର ଚୋରାକାଳ
ସୁପ୍ର ବାଦଳଗଢ଼ି ତଳେ ପଡ଼େ ସମୁଦ୍ର ଦେଲେ ।

ପଶ୍ଚିମ ପୂର୍ବ ଅଃ କଳୋକପୁଷ୍ପରୁ ବାୟୁ ପଶ୍ଚି-
ରୁପେ ଦେଇ ବସନ୍ତ ଓ ପଦ ଚିହ୍ନିତ ଅଃ କଳୋକପୁ
କର୍ମରୁ ପଡ଼େ ଉଷ୍ଣ ହୋଇଥାଏ ।

ପାଠ୍ୟର ଚେଷ୍ଟା ମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା ଓ ଚେଷ୍ଟା କଳେବର ବାୟୁ
ଚଣ୍ଡୀଚରଣକୃଷ୍ଣ ଓ ଚଣ୍ଡୀ କଳୋକପୁ ବାୟୁରେ ଉଷ୍ଣ
ହୋଇଥାଏ ।

ବସନ୍ତ ଅପଶ୍ଚିମେଷ୍ଟା ସକଳେ ବାୟୁ ବାଦଳମାନ
ଗୋଷ୍ଠୀ ସୁଗୋଚର ଓ ବସନ୍ତ ସକଳେ ପଡ଼େ ମଧ୍ୟ
ବାଦ୍ୟାଳ ହୋଇଥାଏ ।

ଉଷ୍ଣିତ ବସନ୍ତ ସକଳେ ବାୟୁ ଅଭୁକଚର ଗୋଷ୍ଠୀ
ବଦଳାତୁ ସକଳେ ପଡ଼େ ସମୁଦ୍ର ହୋଇଥାଏ ।

ଅଃ ମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା ଓ ଚେଷ୍ଟା ସକଳେ ସକଳେ ପଡ଼େ ମଧ୍ୟ
ବାଦ୍ୟାଳ ହୋଇଥାଏ ।

କାମ ଚକ୍ର
ଏ ବର, ଅର, ଏ ବର ବର
ଏ ବର ବର

ବାୟୁ ଅଭୁକଚର ବ୍ରହ୍ମ
ମାତ୍ର ଚେଷ୍ଟା ସକଳେ ଚକ୍ର ଓ ଚକ୍ର
ଚକ୍ର ସକଳେ ପଡ଼େ

କାୟ ଅଭୁକଚର ବର
କଳେବର ଦାସ

ମାତ୍ର ଚକ୍ର ଓ ଚକ୍ର
ନୈରାଧ ଦାସ କଳେବର
କାୟ ଅଭୁକଚର ଦାସ

କାୟ କଳେବର ମହାନ୍ତ ବାଲେଶ୍ୱର କାୟ ସୁର ଗ୍ର-
ହଣ ସୁର ଗ୍ରହଣ ସକଳେ ମାତ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ।

କଳେବର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର
ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର

ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର
ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର

ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର
ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର ଚକ୍ର

କାହାଣୀ ଯେଉଁଥିରେ ଶକ୍ତି ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଥାଏ । ସେମାନେ କିଛି କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ କିଛି କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ କିଛି କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ କିଛି କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ କିଛି କରିବାକୁ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀ ୨୪ ମଧ୍ୟାହ୍ନରେ ସୁଖୀ ମନେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପଦେ ଚଳି ଦୃଶ୍ୟର ଦୌଡ଼ ଦେଖି ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମନେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତାହା କାହାଣୀର ଅଟ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ଯାକସୁନ୍ଦରୀ

ଏଠାରେ ସୁନ୍ଦରୀ ଉପେକ୍ଷା କରୁଥିଲେ । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପଦେ ଚଳି ଦୃଶ୍ୟର ଦୌଡ଼ ଦେଖି ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମନେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତାହା କାହାଣୀର ଅଟ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ଐତିହାସିକ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇଛି । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପଦେ ଚଳି ଦୃଶ୍ୟର ଦୌଡ଼ ଦେଖି ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମନେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତାହା କାହାଣୀର ଅଟ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ଏହା ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ । ମନୋମାତ୍ର ବସ୍ତୁ ଦେଖାଗଲେ ଅଳ୍ପ - ପରିହାସ ପାଇଁ ଯାଏ - ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟିର ଦୌଡ଼ ଦେଖି ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମନେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତାହା କାହାଣୀର ଅଟ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପଦେ ଚଳି ଦୃଶ୍ୟର ଦୌଡ଼ ଦେଖି ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମନେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତାହା କାହାଣୀର ଅଟ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟର ଐତିହାସିକ ଉଦ୍‌ଘାଟନା ଏହାକୁ ମଧ୍ୟ ଦେଖାଇଛି । ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ପଦେ ଚଳି ଦୃଶ୍ୟର ଦୌଡ଼ ଦେଖି ବସ୍ତୁର ବସ୍ତୁକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ମନେ ଦେଖାଗଲା ଯେ ଯାହାକୁ ଦୃଷ୍ଟି କରି ତାହା କାହାଣୀର ଅଟ । ସବୁ ଦୃଷ୍ଟି ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କ ଦୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ପତ୍ର- ୩୮... ବିଜ୍ଞାପନ... ପ୍ରକାଶ... ମୁଦ୍ରଣ...

ବିଜ୍ଞାପନ
BISHAHARI
ବିଷୟ
... (Detailed text in Odia script regarding the Bishahari notice)

ବିଷୟ... (Detailed text in Odia script, likely a continuation of the notice or an advertisement)

ପ୍ରକାଶ... ମୁଦ୍ରଣ... ବିକ୍ରୟ... (Text related to publication and distribution)

ବିଜ୍ଞାପନ

... (Text block following the 'ବିଜ୍ଞାପନ' header)

... (Text block in the middle column following the first section)

WANTED
Six passed Surveyors on a salary of Rs. 20, each temporarily, applications with testimonials to be addressed to His Highness The Maharaja Morobhanj up to the end of December 1894.
By order F. D'Elhouze Accountant
Baripada
12-12-1894